

ROPARZ HEMON

GERIADUR ISTOREL AR BREZHONEG

Dictionnaire Historique du Breton

Rann 2
Biz - Chipot

PREDER
Kaier 13-14
Gwengolo 1960

GERIADUR ISTOREL AR BREZHONEG

Dictionnaire Historique du Breton

Rann 2

Biz - Chipot

PREDER

Kaier 13-14

Gwengolo 1960

1. biz f. point de mire.

2. biz m. (1) nord-est.

C. auel bis.

IN.p.418 kae diouzhin, avel bis, a zo ken dibrofit hag a zisec'h va ene.

SVE.RC.3 p.64 erc'h a draoñ, glav a viz, gwashañ div amzer a welis ; EMG.p.23 peder lev diouzh kêrig vihan Lambal ez eus, war-du an avel viz, ur c'hoad bras.

NOTK.p.433 e korn biz Galia.

----- (2) bise.

3. biz m.-ied (1) doigt.

C. bes, bis ; P. bisyat (pl.) ; B. après n.262 he bes (var. bez) glebyet e-n feunten ; Ca.n.33 vn mell a vn bes he dornn.

IN.p.336 ar gwaz a laka ar walemm-se war bis ar vaouez ;

IN.p.324 he bisiat o deveus kemeret ar werzhid

(pl.) ; MG-p.401 diskouezet vezen bet gant ar biz ;

MG-p.346 me lakaas va bizièt em diskouarn (pl.)

VNA-p.108 ho pizièd (pl.) ; EMG.p.204 hon tud-kozh-ni

a soube o bizied er piñsin-se (pl.) ; PRO.p.143

pa deu ar goañv kriz da c'hourdañ hor biziet (pl.) ;

BSA.p.272 ... buhez o tont en he biziet (pl.)

----- (2) aiguille (de montre, etc.)

----- (3) dent (de fourche, etc.)

----- (4) baie (de plante).

----- (5) vrille (de vigne).

----- (6) pince (de homard, etc.)

----- (A) ober biz menacer du doigt.

KRL.p.13 da foar ar Groaz, ra an aotrou biz d'e waz.

----- (B) kouezhet e viz en e zorn déçu.

EMG.p.138 kouezhañ a reas o bizig en o dorn "ils furent déçus" (dim.)

bizad m.-où mal au doigt.

bizaj m. ou f.-où visage.

C. visag, bisag ; C. babouinaff an uisag ; B.n.272

crachet e-z visaig heb flachaff a raff dit ;

M.2201 visaig Satan ; N.1143 ne sellis an quis e

visaig ; N.1124 gret sin an croas ... voar ma

bisaig ; Da.XI n.13 dre cals outraich ... voe é

visaich tachet ; a nevez flam voe ganto diffamet

... enny pa-z-int crachet.

NG-1457 e visag ; NG-1546 e visage ; IN.p.9 o bisaich

a zo kaer ; BD.427 em bisag.

EMG.p.26 bisach ur manac'h kozh, roufennet e zremm ;

OZB.p.22 gwalc'hiñ ho pizach.

bizañ v. (1) viser.

IN.p.13 ... e tleomp bisa d'ar vuhez devot (inf.)

MMG.p.88 ne vezo ket diaes deomp biza, rak n'eo ket re
deñval an noz (inf.) ; MMG.p.151 ur soudard hen
gwelas, a vizaz dezhañ, a dennas warnañ hag hen
lazhas (3 prêt.) ; MGK.p.113 ar chaseer warnañ a
viz eeun hag a denn (3 prés.)

----- (2) décider (de).

bizaoued m.-où bague, anneau.
bizaouier m.-ien fabricant de bagues, bijoutier.
C.besouver.

biz-ar-bizou m. annulaire.
biz-ar-vagerez m. index (doigt).
bizat v. nourrir avec le doigt.
biz-bihan m auriculaire.
bizeost a. bissextile.
C.bisest; bisest.
bizestus a. bissextile.
C.bisestus, bissestus.

bizhier pluriel de bazh.
biziad m.-où largeur d'un doigt.
bizibul (A) c'hoari bizibul jouer avec des tisons enflammés.
----- (B) mont e bizibul tomber en enfance.
bizie f. biais.
bizit m.-où visite.
RS.p.6 neuze ez eas da rentañ besit d'an dug a Vreizh ;
RS.p.28 da rentañ bisit d'he c'heniterv ; RS.p.73
ar visit ; IN.p.280 ar bisitou a rent an eil-re
d'o hentez (pl.)

KMM.p.17 oc'h ober bizit ; KMM.p.52 bizitou mat (pl.)
bizitañ v. visiter, rendre visite.
N.1295 deomp d-e guelelet ... d-e consolaf ha d-e
visitaf (inf.) ; G.395 dre an bro ... bale ... a
mennaf ... evit hé vysitaf (inf.)
RS.p.295 mamm Doue a zistroas d'o bisita (inf.) ; IN.
p.103 bisita un den klañv (inf.) ; BD.3129 deuet
omp evit ho pisittan (inf.) ; MG-p.307 visitein
ar re glañv (inf.)

biz-kreiz m. majeur (doigt).
biz-meud m. pouce.
SKMT.p.44 en ur zantañ e viz-meud.
bizou m. hizeier anneau, bague.
C.besou ; N.553 ... ez quemerse ... oar é bes vn besou ;
H.p.57 gant an besou man ez demeza dit.
MG-p.290 ur bizeu.
HTC.p.207 degasit ganeoc'h ur bizou da lakaat dezhañ
war e viz.
MMKE.p.41 ... e prenis da'm dousig ur bizou.
bizourc'h f.-ed femelle du chevreuil.
bizou-ler m. bizourioù-ler doigtier pour un doigt malade.

biz-troad m. orteil.
C.bes an troet.
MKRN.p.18 ho pez-troad.
biz-vod m. index (doigt).
Nom.p.23 bis an yot.

blam f.-où (1) blâme.
C.blam ; G.79 ne gouzivyfvyf blam ; N.1662 ret eo diff ...
caffout blam.
NG-111 eñ a roas ar blam da Eva ; BD.1820 n'em bize ket
a vlam ; BD.1371 ar vlam ; MG-p.361 an dud ag ar
bed, pere a daol ar an devosion ar vlam ag ar
sotinajoù a weler bemdez gant ar vigoded.
----- (2) crime.
G.944 dou lazre yffam dre ho blamou (pl.)

blam, blamañ v. blâmer.
C.blamaff, blamaff (inf.) ; B.n.484 gou ve ma blam na-m
tamall (inf.) ; B.n.219 ne dleaf tam ... bout
blamet (pp.) ; N1.n.139 pan voamp oll collet, dre
adam blammet (pp.)
NG-109 pa deuas Adam da vout blamet a-vaez ar pec'hed
(pp.) ; BD.1388 kement den savant'zo a oar ... ez
eo an ene da vlam pa ne gar en em zifenn (inf.) ;
IN.p.11 da vurmuriñ ha da vlam an devosion (inf.)

blamus a. criminel.
C.blamus.
1.blank a. débile.
2.blank m.-où, -ed sou.
MG-p.3 ... ma'm eus ur vacuez ha daou a vuçale da vagiñ
gant eizh blanq a zevezh a c'hounezan.
VNA-p.164 n'em eus ket ur blanq.
SFKH-p.4 tri blank bihan.

blankaat v. (se) débilitier, (s')affaiblir.
blankad m.-où valeur d'un sou.
VNA-p.112 ur blankad bara.
SFKH-p.8 da glask ur blankad bara da di ar pober.

blankted f. ; blankter m. faiblesse.
blasaat v. (1) goûter.
C. blasaat, blashat (inf.)
----- (2) flairer.
----- (3) avoir une odeur.

blasc'hoarzh m. sourire.
blasc'hoarzhin v. blasc'hoarzhet sourire.
blasfem s.-où blasphème.
C. blasphem.
NG-1581 blasfem ; NG-929 blasfeme ; MG-p.108
blasfañmeu (pl.)
blasfemer m.-ien blasphemateur.
IN.p.306 Sant Per ne doa ket ur blasfemer evit bezañ

blasfemet ur wech : MG-p.108 S. Loeiz ... en deus ordrenet ma vize bet toullet teod ar vlasfaëmerion gant un houarn ruz (pl.)

blasfemiñ v. blasphémer.

C. blasphemaff (inf.) ; B.n.317 blasphemaff a cre ma doeou (inf.) ; B.n.514 ... pe heny ouz inurias hac oz blaffemas (3 prêt.) ; M.2330 hac ez blasphemont Doe (6 prés.)

BD.4294 bezañ o vlasfemmin an anv a Zoue (inf.) ; BD.4678 goude va blasfemmin (inf.) ; MG-p.108 o vlasfaëmein (inf.)

BAL.p.25 blasfemi e anv (inf.)

blaveola f. bluet.

blaz m. (1) goût.

C. blas ; M.2625 vn tra hueru á blas ; H.p.50 gout pe blas.

MGK.p.77 ar vlaz a zo hervez ar penn "à chacun son goût".

---- (2) goût, attrait, plaisir.

M.1701 da-z compsou quet cridiff ne-riff, ne dilchiff blas ; G.623 ne queffet blas da aznavout.

---- (3) odeur, mauvaise odeur.

NG-883 ur vlas soufr ha puant-ifam : NG-1857 klevet vlas an amprevaned ; MG-p.285 ar baom, pehini en deus ... ur vlas c'hwek.

EST-p.46 ar c'houarc'h ... a daol ... ur fall vlas ;

WT-p.48 ag an dour-eog e sav ur vlaz panner.

blazañ v. goûter, avoir un goût.

C. blazaff (inf.)

IN.p.8 ar frouezh pere ne dint meur, ... ar re zo drouk vlaset evito da vezañ meur (pp.)

NOTK.p.313 evadurioù blazet-mat (pp.)

blazenn f.-où saveur.

blazer a. malodorant.

blaziñ v. puer.

blazon s. (?) image, emblème.

N.838 e-m studi hac e-m vision, cruel me guelas-vn blasen.

blazus a. savoureux.

ble a. (1) faible, débile ; (2) blet ; (3) (fumier) pourri, décomposé.

bleaat v. (s')affaiblir, se débilitier.

blech a. méchant, acariâtre.

1. blein a. (cheval) de tête.

2. blein m.-ioù sommet, haut, bout.

---- (A) e blein en tête, conduisant.

MGK.p.85 perak, p'emaomp e blein, ne viromp ouzh-hor c'harr da dumpañ war hor c'hein ?

bleinienn f.-où sommet, cime, haut.

C. blevnenn an guezenn

bleiz m.-i loup.

C. bleiz ; C. bleizes (fém.) ; M.1049 an bleiz.

IN.p.310 un dra vat eo krial war ar bleiz, pa vez e-touez an deñved ; RS.p.141 evel un can dous e-kreiz ar bleizi (pl.) ; MG-p.320 ul laer, ur bley eo e fell deoc'h lakaat da gunduif an deñved ; MG-p.24 o lazhiñ, evel ma reer d'ur blei.

EMG.p.131 harz ar bleiz ! ; EMG.p.82 un tcull-trap, en doa graet enc evit pakañ ur vamm vleizez (fém.) ; EMG.p.170 evel bleizi, da lojañ er-maez (pl.) ; PRO.p.168 Pipi evel ur bley a youc'he : PRO.p.135 ar bleizi (pl.)

AADM.p.12 ne don ken ur bugel evit spontañ rak ar blei.

---- (A) ewelout ar bleiz être enroué.

KRL.p.21 gwelet ar blei.

---- (B) tapout ur bleiz tomber.

KRL.p.25 tapet ur blei.

bleizach m gens effrontés.

bleizañ v. (1) mettre bas (en parlant de la louve).

---- (2) effrayer (un enfant) en lui parlant du loup.

bleiz-bara m. bāfreur, glouton, celui qui dévore (du pain).

bleiz-bouzel m. bousier.

bleiz-broc'h m. hyène.

bleiz-gar m. loup-garou.

bleizig-teil m. bleiziigoù-teil courtilière, taupe-grillon.

bleiziñ v. accabler d'injures.

bleizlouarn m.-ed chacal.

bleiz-mor m. (1) roussette (poisson).

---- (2) loup de mer (marin endurci).

EMG.p.118 henhont ... evitañ da vezañ ur bleiz-mor ... a gren dirak e wreg.

bleiz-noz m. loup-garou.

bleiz-piz m. bruche.

bleiz-yod m. celui qui dévore (de la bouillie).

1. blej a. (tiges de plantes) sans consistance.

2. blej m. hurlement, cri, beuglement.

MGK.p.26 diouzhtu e voe ar vlej war al loen.

SKET.p.12 blej an tropelloù.

blejadeg f.-où ensemble de beuglements.

SKET.p.41 blejadeg he saout a glevemp.

blejadenn f.-où beuglement.

NOTK.p.332 blejadenn an tarv.

blejal v. beugler.

EMG.p.306 ul leue bihan o tont en ti en ur vlejal (inf.) ;

EST-p.38 al loened ... ne reont nemet blejal (inf.)

- FKH-p.8 deuet aon din ha me komañs da vleijal (inf.)
blejerezh m. beuglement.
blemmoù pl. mal à la jambe du cheval, dans le creux au-dessus du sabot.
bleñch m.-où extrémité (de branches, de membres, etc.), brindille.
 IN.p.410 hor c'halon eo ar wezenn ... ar santimantoù eo ar bleñchou anezhi (pl.) ; RP.p.14 ... troc'hañ ivez bleñchou e zaouarn ha bleñchou e dreid (pl.)
 MGK.p.129 n'eo ket en amzer-mañ e kousezh an acour eus a vlenchou ar gwez (pl.) ; ENG.p.208 edon e-touez ar banal ; sevel a ris va fuzuilh dreist ar bleñchou (pl.)
 SK.T.p.35 bleñchou koad (pl.) ; WOTK.p.324 lakaat tan war an tour ... dre ruilhañ ... tonelloù leun a soav, a beg-du hag a vleñchou krin entanet (pl.) ; SKET.p.51 en em walc'hit eus bleñchou ho plev da sol ho treid (pl.)
bleñchaoua v.-et chercher des brindilles.
bleñchen f.-où (1) extrémité (de branches, de membres, etc.), brindille ; (2) sommet (de montagne).
bleñchennek a. qui a de menus branches.
bleniadur m.-ioù direction.
bleniañ v. conduire, mener, diriger.
 BSA.p.142 lezenn un Doue a c'uae blenia an dud (inf.)
 SKET.p.6 ar pep retañ-holl da bep pobl evit he blenia (inf.) ; WOTK.p.357 Breunos a c'uae dreist bleina e dud ha ren e arnead (inf.)
blenier m.-ien (1) conducteur, directeur.
 MGK.p.90 bleiner.
 ---- (2) conducteur (de voiture).
 WOTK.p.430 ar vleinerien-girri (pl.)
blenierezh m. direction, conduite.
bles s.-où blessure, faute.
 B.n.189 groat eu net seder ma speret yach heb ur blecc : Da.IX n.10 blec.
 RS.p.334 ... e kousezhas kalz a Durked marv ... hep bezañ resevet blec ebet ; RS.p.335 ar blecou (pl.)
blesadur m.-ioù blessure.
 H.p.50 bleczadur a tat ha mam.
blesañ v. blesser.
 C. bleczaff (inf.) ; H.p.45 bleczet he quic (pp.) ; Da.XVIII n.9 sell va treit blecet (pp.)
 NG-108 adam ; ... o tebrin ag un aval glas, hor blesas (3 prêt.) ; IN.p.223 d'he bleci (inf.) ; IN.p.20 blesset er gombat (pp.)
bleud m. (1) farine.
 C. bleut ; C. bleudic (dim.)
 IN.p.415 ar bleud ; GJ.p.31 laezh ha bleüt.

- VWA-p.49 blèd ; SVE.RC.1 pa vez ker ar bleud e vez kuzeg treut.
 ---- (2) pollen.
 ---- (A) en e vleud à l'aise, satisfait.
bleudañ v. (1) enfariner ; (2) (se) réduire en farine.
bleud-dour m. petites plantes couvrant les eaux dormantes, conferve.
bleudek a. (1) farineux ; (2) enfariné.
bleudenn f.-où grain de farine.
bleudennek a. farineux.
 BR.p.342 e oa ... bleudennek ar mel.
bleudenniñ v. devenir comme de la farine.
bleuder m.-ien farinier, blatier.
bleud-flour m. fleur de farine.
bleud-gell f.-où anthère.
bleud-heskenn m. sciure.
bleudik a. (1) farineux ; (2) enfariné.
bleud-kouez m. tan préparé en poudre.
bleud-livn m. limaille.
bleudus a. qui produit de la farine.
bleuniadur m.-ioù (1) floraison ; (2) flore.
bleuniañ v. fleurir.
 FMKE.p.109 ur bez bleuniet (pp.) ; TKAL.p.9 mousc'hoarzh an cabl glan a bare war an douar bleuniet (pp.)
bleuniaoua v.-et (1) chercher des fleurs ; (2) butiner.
bleuniek a. fleuri.
bleunienn f. bleunioù fleur.
 JV.175 blevo (pl.)
 PRO.p.203 ar valafennig ... pa nij war ar bleunioù (pl.)
 ---- (A) Sul Bleunioù, Sul ar Bleunioù Dimanche des Rameaux.
 H.p.21 an sul bleuzioù.
 RS.p.70 Dissul-Bleunyou.
bleunius a. (1) florissant ; (2) qui produit des fleurs.
bleuniusaat v. rendre ou devenir florissant.
bleuñv coll.-enn (1) fleurs.
 C. blezu, bleuzf ; C. bleuzuenn (sgf.) ; C. bleuzff an groaguez ; C. bleuzu a guiny ; M.175 bleuzuen (sgf.)
 IN.p.376 ar bleun fin eus a berfekision ar garantez ; IN.p.10 ar bleun ; MG-p.18 pa vez hor verjeoù hag hor gwiinegi e bleu.
 PRO.p.143 pa erru an nevez-amzer ... da lakaat bleunz er banal ; KMM.p.238 an heol o parañ ... a lakaas ar bleunv ... da lugerniñ ; MGK.p.109 ar bleunv ... a vezo da wele ; EST-p.64 ar gwez en ur verje e bleu ; EST-p.68 pep bleuen (sgf.)
 MMKE.p.XIX evel ma taol ... ar vleuen c'hwez-vat en-dro dezhi (sgf.)
 ---- (2) menstrues.

---- (A) en e vleuñv, en e vleuñvenn florissant.
 VNA-p.222 ar gêr a Roazhon ne vez en he bleuñ nemet a pa vez eno ar Stadoù a Vreagn ; KLV.p.27 ar poent m'emañ en he bleun.

bleuñvader f.-où flouaison.
 bleuñvader m.-ioù flouaison.
 bleuñvadurezh f. flouaison.
 bleuñvata v.-et butiner.
 bleuñv'houmidigezh f. flouiculture.
 bleuñveg f.-i,-où champ de fleurs, parterre.
 SKET.p.23 "tachen ar bleuñv" pe "ar vleunveg" ; SKET.p.43 fraoñv-difraoñv e vez ar gwenan a-zioc'h ar bleuñvegou (pl.)

bleuñvek a. fleuri.
 C. bluzuec ; Nom.p.77 bleuec.
 SKET.p.49 ar gouelec'hiou bleuñvek.
 bleuñvel a. floual.
 bleuñvidigezh f.-ioù (1) flouaison ; (2) prospérité.
 bleuñvil m.-ed anthozoaire.
 bleuñviñ v. fleurir.
 IN.p.79 an dour ... oc'h aroziñ ar plant ... a ra dezho dont da c'hlavveziñ ha da vleunvi (inf.)
 VNA-p.105 pep tra a vleu (3 prés.)

bleuñv-nevez coll. primevères.
 bleuñvus a. qui produit des fleurs.
 bleuñvusaat v. rendre ou devenir flouissant.
 bleuñvzelienn f. bleuñvzeliou pétale.
 bleuta v.-et (1) chercher de la farine ; (2) mendier.
 bleutaer, bleutaour m.-ien (1) celui qui cherche de la farine ; (2) farinier, blatier ; (3) meunier.
 blev coll.-enn cheveux, poils.
 C. bleau ; C. bleuenn, bleuen (sgf.) ; B.n.394 me a-z trahino e ry an bleu ; J.p.4 gant he bleau ... ho sechas ; B.n.802 bleuenn en bet ne caffet muv (sgf.) ; Ca.n.17 hep bezaff loquet bleuen en bet deze (sgf.) ; M.790 an Heureguyñ (lis.Heureguyñ) ... e bleau euel dreyn sperm ; B.n.697 a eneb bleu "anormal" ; M.2264 ... da bep á enep bleau ho bezaff bourreuañt.
 IN.p.41 ... eus a vleu ho penn ; IN.p.172 re all en em istim evit bleo frizet pe boutret ; IN.p.236 e zaouarn goloet a vleu ; RS.p.333 ur sae graet a vleu ur c'hañval ; FN.3495 o bleuou a oa gwenn (pl.) ; SG.f.68 pa glevan an drompilh hag an taboulinou bras, e sav va bleo em penn ; HS-p.213 va bleaie gwenn.
 VNA-p.223 ur vandenn laou pere a glask lojiñ e-mesk bleau va faotr bihan ; MGK.p.62 un den ... o welet e vleu deuet glas-wenn ; MGK.p.63 ne lezas ket ur

vleuenn wenn e-touez ar re zu war e benn (sgf.) ; PRO.p.146 he bleo reut ; BSA.p.217 ar gozhi gant he blec gwenn.
 ANDP.p.19 ken ma savas e vleu a-bik en e benn ; FURN.4,9 ar Furnezh a zo kement ha blev gwenn.
 bleva v.-et faire le marchand de cheveux.
 blevad m.-où chevelure.
 FMVG.p.91 ur bleoad melen-aour.
 blevata v.-et (se) prendre aux cheveux.
 blev-diaoul m. cuscute.
 blevek a. chevelu, poilu.
 C. bleuec, bleuec.
 IN.p.3 o vezañ ... lakaet ur c'hroc'hen blevoc war-dro e benn.
 MGK.p.26 al loen blevek-hir.
 SFKH-p.10 ur c'hazh blétek.
 blevennek v. velu, poilu.
 blevenniñ v. se couvrir de poils.
 blevier m.-ien marchand de cheveux.
 FMG.p.93 deuet, e n'eus forzh peseurt parrez, un divroad bennak, hag e ve ur bleoier, ur marc'hadour blev.
 blevin a. habile.
 B.n.40 bleuvin.
 blev-kevnid m. toile d'araignée.
 blin a. vif, alerte.
 blin a. faible, débile.
 blinaat v. (s')affaiblir.
 blinded f. ; blinder m. faiblesse.
 blinderus a. affaiblissant.
 1. blink a. louche.
 2. blink ; ober blink avancer brusquement le poignet en lançant la bille.
 blinkadell f.-où clin d'oeil.
 blinkañ v. cligner de l'oeil.
 blinker m.-ien celui qui cligne de l'oeil.
 blinkerezh m. action de cligner de l'oeil.
 blinkiñ v. avancer brusquement le poignet en lançant la bille.
 blioust m. écorce d'avoine.
 bliv a. (1) (oeil) vif ; (2) (homme) à la mine réjouie ; (3) alerte.
 blizenn m. année.
 N1.n.32 pemp mil blizen ; N1.n.179 pemp mil blizven ; N1.n.336 pemp mil blizien ; P.n.231 dou pe try glyzen (var.blizen) tremenet ; N.14 da tregont blizien ez duy aman vnan a-n sent.
 blizik a. (1) agréable, charmant.
 C. blisic ; G.6 lavar ... ez vyhynt ... louen, da bro an Armoric blysysc hyvyzyquen.

---- (2) délicat, difficile.
 blizidigezh f. (1) délicatesse ; (2) goût (au moral).
 blizidik a. délicat.
 bloavezh m.-ioù (1) année.

N.1909 ouzech ... e-m eux truez an bloavezh-man ; Da.
 XII n.14 goude ma vez e-r bez ur bloavezh gourvezet.
 IN.p.236 ur bloavezh ; IN.p.29 ne deus nemet un nebeut
 bloaveziou aba ne dedoc'h ket er bed (pl.)
 EMG.p.316 ur bloavezh bennak goude m'oa deuet ar peoc'h :
 EMG.p.121 er blavez m'oas-te dimezet ; EMG.p.252
 a-benn nebeut blaveziou (pl.) ; MGK.p.67
 bloavesiou (pl.) ; KMM.p.6 bloaveziou (pl.) ; PRO.
 p.185 a-benn un toullad bloaveziou (pl.)

---- (2) récolte d'une année.
 ---- (3) temps de la gestation.
 bloavezhiaid m.-où (1) contenu d'une année ; (2) récolte.
 bloavezhiek a. annuel.
 bloaz m.-ioù an, année.

C. bloaz ; C. an bloz-man ; C. an-bloez-man ; C. a-
 bloez en bloez, a-bloez a-n bloez ; G.198
 seyz bloez ; F.n.251 a bloazyd dou cant ha myl
 guez (pl.) ; B.n.341 pan oa bezet e-n bet ... dou
 bloaz ha tregont ; M.2556 pemp mil cant bloaz ;
 M.273 ha nemet daouzek bloaz ne padas è dezyou ;
 M.1234 á bloaz en bloaz ; NL.n.441 ho buñale a
 dene choaz ! n'en d-cant quet bloaz !
 NG-937 kant mil blé ; NG-208 nemet pemzek vle ne doa ;
 RS.p.293 er bloaz-mañ ; RS.p.342 bevet en deveus
 49 bloaz ; RS.p.237 er bloaz diaraok ; RS.p.293
 er bloaz a zeu ; RS.p.233 bremañ eo bloas "il y a
 maintenant un an" ; RS.p.294 er bloaz tremen "l'an
 passé" ; RS.p.231 ar c'horaiz a zeu da vloaz "le
 carême qui vient l'an prochain" ; RS.p.294 evit
 ma'c'h ofrin deoc'h da vloaz ur gwiskamant all ;
 RS.p.XVI ... em gwelot adarre ar bloas a zeu ;
 ibid. a dri-ugent mil vloaz ; ibid. a gant vloaz ;
 RS.p.226 pet bloaz zo aba edoc'h-hu o chom er
 solitud-mañ ? ; IN.p.131 a-hed daou-ugent vloaz ;
 RS.p.XVI bloazyou (pl.) ; IN.p.66 en oad a gement-
 -mañ-kement a vloazyou (pl.) ; JV.366 ... e vezo
 absant ac'han da ur blas antier ; BD.307 ac'han
 da ur bla . BD.686 war-benn c'hwec'h la ; BD.358
 dek la ; BD.669 kant la ; BD.4551 kant mil la ;
 BD.4589 en un oad a dri bla ha tregont ; BD.4184
 ne oan nemet daouzek la ; EG.f.58-b tri bla 'zo ;
 MG-p.340 e penn ar blai ; MG-p.342 kent deiz ha
 blai "avant un an et un jour" ; MG-p.3 e penn dek
 vlaë ; MG-p.5 bout ur blaë hep mont e tavarn ebet ;
 MG-p.325 pep plaë ; MG-p.364 ur blai goude.

EMG.p.12 chom a reas didrabas war-dro ur bloas ; EMG.
 p.16 e vab n'en doa ket c'hoazh ugent vloaz echu ;
 EMG.p.20 er bloas-mañ ... en devezo ur bloaz ha
 kant echu ; EMG.p.101 meur a dra all a c'hoarvezas
 c'hoazh er bloaz war-lerc'h ; EMG.p.161 er bloaz
 1830 ; EMG.p.297 ar c'hoshañ anezho a oa o ren e
 unnek vloaz ; EMG.p.300 Ivanaig, he nizez, ha n'oa
 nemet c'hwec'h vloaz ; EMG.p.307 un ebeul bloaz
 "un poulain d'un an" ; SBI.II p.88 evit ar bla
 "cette année" ; SVE.RC.1 p.250 neb a gign e vaout
 er bloa-mañ a vez kuit da vloaz d'hen touzañ ; SBI.
 p.122 me ne zimezin ket er bloaz-mañ, na da vloaz
 ne rin ket ivez ; MBR.p.68 ur wreg a c'hanas ur
 mab ... ken kreff ma vije lavaret en doa bloaz ;
 PRO.p.179 er bla tremen ; EMG.p.137 ... e rae ...
 ... marc'had c'hwec'h miz, bloaz, daou vloaz hag
 ouzhpenn ; EMG.p.121 er bla-mañ ; EMG.p.261 Biel
 an Doen a oa un den hag a yae war e 60 vloaz ;
 KMM.p.XIV er bloa-mañ ; KMM.p.16 pa voe ar
 werc'hez en he zri bloaz ; KMM.p.235 pet bloaz eo
 bet war an douar ? ; BSA.p.162 abaoe nav bloaz ;
 CSB.p.VI er bla a deu ; VNA-p.100 ar blai-mañ a
 zeu "l'an prochain" ; VNA-p.104 ni a welo a-benn
 blai penaos ec'h ay "nous verrons dans un an
 comment cela ira" ; VNA-p.217 emañ en he daou vlaï
 àrn-ugent ; TDS.BP.p.431 pen devoe paket e drizek
 vloaz ; EST-p.4 c'hwi eo a lak bep plai d'azviñ an
 edoù ; EST-p.41 eñ en deus, evit ar blai, ha bara
 da zebriñ, ha greun ... da werzhiñ "il a, cette
 année, et du pain à manger, et du grain à vendre".
 MMKE.p.136 ur plac'hig naontek vloaz ; SPKH-p.4 tro ar
 blé "toute l'année" ; SPKH-p.8 Visant ... ; pemzek
 vlaë dezhañ echu ; ATST.p.46 furchadeg bloaz ;
 ANDP.p.24 bla goude an eured, Rene en devoa ur
 verc'h.

bloazdanevell f.-où annales.
 bloazdanevellour m.-ien annaliste.
 bloaz-ha-kantved m. centenaire, centième anniversaire.
 bloaziad m.-où (1) année.

C. dou-bloazyat, dou bloaz yat.

NG-1276 ... m'hor bo ur bleat mat ; MG-p.33 ur botoù-
 -ler, pere a bado ur blaeyad ouzhoc'h.

---- (2) récolte de l'année.
 MG-p.18 taolou avel pere a ravaj ar blaead.
 EST-p.25 hini ne laosk ... gwall bell e vlaideu ...
 a-blad (pl.) ; EST-p.3 ar foenn ag ar pradou, an
 ed, holl ar blaïad.
 ---- (3) date (de l'année), millésime.
 bloaziadañ v. indiquer le millésime.

bloaziadenn f.-ed bête d'un an.
 bloaziadur m.-ioù annuaire.
 bloaziat a. âge d'un an.
 bloaziek a. (1) annuel.
 NOTK.p.346 Danevelloù bloaziek Iwerzhon.
 ----- (2) qui dure un an.
 bloaz-pad m. durée d'un an.
 bloc'h (1) m.-où bloc.
 ----- (2) adv. tout à fait.
 G.601 da monet ez-ydoch ... da-n parfont dydan an mor
 hont blouch ; G.388 ma bugale, etreouch guenef
blouch pan ouch duet.
 BT-56 kement mab zo ganet a-c'houde seizh vloaz 'zo,
 bloh e vint masakret.
 blod m.-où cale (pour caler).
 blodadur m.-ioù amollissement.
 1. blodañ v. (s')amollir.
 EST-p.71 an avaloù ... ; ... hep breinañ kement, int a
 vloadou aasoc'h (3 fut.)
 2. blodañ v. caler, assujettir avec une cale.
 1. blodenn f. partie molle du pain.
 2. blodenn f.-où bloc.
 blodenn-koad f. blodennoù-koad madrier.
 blodgorn m.-ed (1) nain, nabot ; (2) bouvillon.
 blokad m.-où (1) grappe ; (2) bouquet.
 bloneg m. (1) saindoux.
 C. blonec, blounhec, (?) blcuhec, (?) blonhec ; Nom.
 p.180 blonec, tr. "cing".
 PRO.p.200 butun ha blonec.
 NOTK.p.311 amanenn ha bloneg.
 ----- (2) aubier.
 blonegenn f.-où pain de saindoux.
 bloneg-mor coll. blonegenn-vor méduses.
 bloñs m.-où meurtrissure.
 bloñsaat v. émotter.
 bloñsadem f.-où meurtrissure.
 bloñsadur m.-ioù meurtrissure.
 KMM.p.249 n'en doa droug ebet, nemet ur vlonsaduric
 bennak (dim.)
 bloñsadezh f. meurtrissure, contusion.
 HTC.p.303 ne weler warnañ nemet roudoù an taolioù,
 blonsadurez ha goulioù ruz.
 bloñsañ v. (1) meurtrir.
 RS.p.311 ... ma en em vlonec ouzh en em skeiñ e-uman
 gant ar vein (3 imparf.) ; RS.p.257 goude bezañ
 bloncet he c'horf a daolioù (pp.)
 EMG.p.231 blonset ha bronduet e veze va c'horf (pp.)
 SPKH-p.14 brevet e oa, blonset ... en ur skeiñ ouzh ar

mogeriou (pp.)
 ----- (2) endommager.
 BSA.p.116 pegen tomm bennak oa bet an tan, stern an
 daolenn n'oa ket blonset an disterañ (pp.)
 bloñserezh m. action de meurtrir.
 blonteg m.-ed loche (poisson).
 blot a. (1) mou, flasque.
 MG-p.42 me vourrhe bout en ur gwele blod.
 EST-p.72 an avaloù ... ; kentizh evel ma'z int blod
 emañ ret o flastrif.
 blotaat v. (1) (s')amollir ; (2) tiédir (en parlant du temps).
 blotadur m.-ioù (1) amollissement ; (2) adoucissement (en
 grammaire).
 blotaus a. amollissant.
 bloted f. ; bloter m. mollesse.
 blotou pl. (A) taurel d'ar blot,ù jeter au rebut.
 ----- (B) bezañ er blotou être réduit à l'impuissance.
 blotoz m. enveloppe de l'avoine.
 blotvil m.-ed mollusque.
 blouc'h a. (1) imberbe, glabre ; (2) gras ; (3) lisse.
 blouc'haat v. engraisser.
 blone m.-où peloton (de fil).
 bloueañ v. (se) pelotonner.
 blu m. bleu (des blanchisseuses).
 bluit m. blête, bette.
 1. bo exclam. bah.
 2. bo adv. si, si fait.
 SST-p.19 ne glev na ne wel aze netra ? - bo, eñ a
 glev tout hag a wel tout.
 boaead m.-où étendue de terrain.
 boas a. habitué, accoutumé.
 BAL.p.175 n'oa boaz diouzh seurt labour ebet ; EMG.
 p.171 n'oa boaz nemet evel m'oant boaz da
 ober ; KMM.p.50 dre ma cas boaz da lavaret un
 nebeudig pedennoù.
 boasaat v. (s')habituier.
 boaz m. ou f.-ioù habitude, coutume.
 N.1123 gret sin an croas dre guir boas hac a stat ;
 N.1151 groa sin an croas a choas hac a boas net.
 BAL.p.174 ur voaz fall ; EMG.p.315 giz ar vro ha
boasiou an dud (pl.) ; KMM.p.253 ar re ... a chom
 evel da vreinañ en o boaziou fall (pl.)
 SKET.p.18 ur voaz heuliet gwechall ; NOTK.p.327 en
 Iwerzhon ... edo ar boaz ... da gibellat e
 kibelloù prenn ; NOTK.p.314 ... e teuas e boaz
 ... mein-milin brasoc'h ; NOTK.p.313 boaziou dis-
 heñvel (pl.) ; KLB.D.p.76 ... ma kouezher a-wechoù
 er voazou fall (pl.)

boazadur m.-ioù (1) usage, emploi ; (2) accoutumance.

boazamant m.-où coutume.

NOTK.p.318 ar c'hristen Tertullianus ... a rebech garv dezho ar boazamant-se ; NOTK.p.415 ar voazamant-se.

boazañ v. (s')accoutumer, (s')habituier.

B.n.185 boaset couffhat pepret an Speret Glan (5 impér.) ; N.447 bezgoaz gant goas ne-d-oan boaset (pp.)

TDE.BF.p.802 ur wreg a zo boazet da evañ, a bep hent holl ne dalv netra (pp.) ; EMG.p.96 boazet diouzh kruz ar mor hag ar peñseoù, ne raent van ebet (pp.) ; EMG.p.237 me ... a lakae va dorn er c'hiz-se d'ar macout hag em boa hen boazet da dourtal evel-se (pp.) ; KMM.p.109 pere ec'h kustumoù ? da betra e voazit, bremañ dreist-holl, endra m'oc'h yaouank c'hoazh ? (5 prés.) ; BAL.p.VII ur wech boazet dioutañ, e kavot anezhañ dizenoëtis (pp.) ; BAL.p.14 an ezhomme en deus ... da voaza da bediñ a wir galon (inf.) ; JKS.p.68 mar karit en em voaza da ohom en ho kambr (inf.)

NOTK.p.336 n'oa tech ebet boazetoc'h e-touez ar Gelled kozh ... eget ar gadarnded (pp.comp.)

boazetaat v. (s')habituier.

boaziañ v. employer ; cf. boazañ.

NOTK.p.329 mantell ... boaziet gant Kelted Galia (pp.)

boaziek a. habituel, en usage.

bob m. glas.

bobiñ v. sonner le glas.

bobion m.-ed bavard, celui qui parle inconsidérément.

bochad m. hydromel.

boc'h f. d. divoc'h joue.

C. boch.

IN.p.388 d'hor pikat ... war hor boc'h, war hor fri.

MGK.p.57 he divoc'h (d.) ; EMG.p.140 roudoù an daeroù a oa war o diou-voc'h (d.)

NOTK.p.325 an darn vuiañ anezho a aotenne o divoc'h hag o elgez (d.)

boc'had f.-où soufflet, gifle.

C. bochat.

boc'hata v.-et souffleter, gifler.

boc'heg m.-ed (1) homme jœufflu ; (2) tacaud (poisson).

boc'hek a. jœufflu.

boc'hig m.-ed rouge-gorge.

SVE.RC.2 p.236 Yann ar boc'hick.

boc'h-kamm f. courbe de charrue.

boc'hruz f.-ed rouge-gorge.

Nom.p.4 boch-ruz ; Nom.p.41 boch-ruziq (dim.)

l.bod f.-où cuve pour la lessive.

2.bod m.-où (1) buisson.

BD.3812 na bot na gwezenn.

EST-p.11 ar geot tener, edan ur bodig klouar (dim.) ; EST-p.64 an traoù gwasket zo lakaet da sec'hiñ ar vodeu (pl.) ; BAL.p.7 ar bodou izel pleget war-du an douar (pl.)

ANDP.p.18 ur bod koad o fiñval gant an avel.

---- (2) touffe, rameau.

RS.p.337 ur bod lore.

OZB.p.41 ar bod palm o deus ar re-mañ en o dorn ; EMG.p.321 kalz anezho, o welet ur bod iliaev ouzh ti bihan an Dour-Du, a lavare an eil d'egile : sell, setu amañ ur ostaleri nevez ; EMG.p.102 dastumet en doa dija ur gazeliad bodou lann (pl.)

MMKE.p.109 ... o tegas betek dezhe ur bod ; ANDP.p.7 o kregiñ en ur bod derv.

---- (3) logis, asile.

G.691 a bout e bout ... ez-yf e-m youl ; M.2217 Leon na con ... arraget ... pan ve lazet ho c'nut en ho bot ; M.382 genet é nep bot ne carhent escodiff "avec toi en nul asile ils ne voudraient frayer".

MGK.p.19 rankout voe d'al labous klask bod ouzh ur wezenn.

NOTK.p.313 tinelloù ... ec'hon a-walc'h da reiñ bod

pep hini anezho da bevar c'hant a gouvidi.

bodad m.-où (1) groupe, groupement, troupe, réunion.

SKET.p.58 bodad an doueed.

---- (2) essaim.

bodadeg f.-où assemblée, réunion.

SKET.p.51 bodadegoù ar ouizieien (pl.)

bodadeg-veur f. bodadegoù-meur assemblée générale.

bodadenn f.-où assemblée, réunion.

NOTK.p.343 Kritognatos ... a ginnigas d'ar vodadenn

heuliañ ar skouer a oa bet roet gant o zadoù ; ENVG.p.102 er bodadennou-se eus ar strollad (pl.)

bodadennañ v. (se) réunir an assemblée.

bodadenn-guzuliañ f. bodadennoù-kuzuliañ assemblée consul-

tative.

bodadenn-reizhadurif v. assemblée constituante.

bodadiñ v. assembler.

bodadlec'h m.-ioù lieu de réunion.

bodadur m.-ioù cambure.

bodañ v. (1) (s')assembler, (se) réunir.

KMM.p.212 an dud vat, o voda en-dro dezhañ (inf.) ; MGK.p.115 mar karfe an dud, evel ar gwenan, en em voda holl a-unan (inf.) ; EMG.p.235 tud ar memes bro ... en em vode (3 imparf.) ; TLK.p.25 an dud

- a vodas buan en-dro d'ar stal (3 prêt.)
 NOTK.p.343 Verkingetorix a vodas ur c'huzul (3 prêt.)
 ---- (2) démolir.
- bodeg f.-i,-où lieu couvert de buissons.
bodek a. (1) touffu ; (2) en dôme.
bodell f.-où gerbe de sarrasin.
bodellañ v. mettre (le sarrasin) en gerbes.
bodellek a. touffu.
bodenn f.-où (1) buisson, touffe.
 Nom.p.237 vn bogen, tr."buissonnière".
 RS.p.393 bogenn ar vizion ; IN.p.76 bojennou strouezh
 (pl.) ; IN.p.228 Moizez a welas an tan sakr, pe-
 hini a zeve ur vogen hep he c'hoñsumiñ.
 EMG.p.162 e-kreiz ur vojenn lann ; BAL.p.7 ar bokedoh-
 igoù o steredennañ en douaroù ha war ar bodennou
 (pl.) ; KSV.p.12 laboused a welomp o nijal ... eus
 an eil boden d'eben.
 KLBD.p.25 bojennou stank (pl.)
 ---- (2) asile, résidence.
bodennañ v. (s')assembler.
 BSA.p.269 bodennet en-dro d'an caled (pp.)
bodenneg f.-i,-où lieu couvert de buissons.
bodennek a. touffu.
 PRO.p.151 gwez-ivin ken bodennec ; BSA.p.236 ul lenn-
 -gannañ, hag en-dro dezhi ez oa ur c'hae bodennec ;
 BAL.p.183 ur wezenn bodennog.
bodenniñ v. (1) abriter, donner asile ; (2) abonder ; (3)
 former buisson, pousser en branches.
bodiñ v. cambrer.
bodlec'h m.-ioù lieu de réunion.
bodre m.-où (1) guêtre ; (2) (?) baudrier ; (3) goémon en
 longs rubans (? laminaria saccharina).
bodreenn f.-où guêtre.
bodriell f.-où baudrier.
 IN.p.XVI ar sikour-se pehini a servije din da vodrier
 evit parañ ar biroù.
 1.boem m. bande de terre détachée par la charrue ; cf.bomm.
 2.boem f. charme, émerveillement.
boemañ v. (1) charmer, ensorceler ; (2) (s')émerveiller ;
 ----(3) abasourdir, stupéfier, égarer.
 SFKH-p.10 Job ... souezhet, boemet ken a oa digor-kaer
 e veg gantañ (pp.)
boemenn f.-où caprice, manie.
boemer m.-ien magicien, enchanteur.
boemerezh m. (1) charme, magie, enchantement ; (2) égarement.
boemus a. (1) magique, merveilleux, fantastique.
 ENVG.p.93 un taol-sorserezh boemus.
 ---- (2) charmant.

- boeson f. boisson.
 KLBD.p.59 ar gwellañ hoeson e-pad laburioù an east eo
 ar sistr.
boest f.-où boîte.
 C. boest ; Nom.p.176 boestl ; Nom.p.168 boestul.
 BSA.p.92 ur voest koad ; BBR.p.202 ur voestl ; KSV.
 p.21 ur voest.
 MKRN.p.20 e voest tont ; SFKH-p.19 ur voestig (dim.)
boestad f.-où plein une boîte.
boest-kannañ v. boîte de lavandière.
boest-okranu f. orgue de Barbarie.
boest-vutum f. boestou-butun tabatière.
boetrabez coll.-enn betteraves ; cf.beterabez.
bog f. grande fatigue.
bogod m. détournement (d'argent).
bogodenn f. ; ober bogodenn faire sa bourse en détournant de
 l'argent.
bogodennañ v. faire sa bourse en détournant de l'argent.
bogodiñ v. détourner (de l'argent).
 BAL.p.90 laerezh, ober treitouriezh, ... bogodi (inf.)
boikot m. boycott.
boikotiñ v. boycotter.
bojardet a. abasourdi.
 SFKH-p.14 ar c'hloc'hour, bojardet gant an evaj.
boked m.-où, bokidi (1) bouquet.
 IN.p.95 ... anez kemeret en o dorn ur peder pe bemp
 fleurenn da ober ur boquet anezho ; IN.p.32
 dastumit ur bouquedic a zevosion (dim.)
 VNA-p.105 setu ur boquet kaer ; KMM.p.24 un atrou
 bras a roas dezhañ daou voked kaer.
 ---- (2) fleur.
 IN.p.7 an tan, ar flammoù, ar rodoù hag ar c'hleieier
 a seblante d'ar verzherien e-giz boquejou (pl.) ;
 IN.p.118 ar boqueju tro-heol (pl.)
 VNA-p.105 pezh anv a reer ag ar boquet-se ? ; EST-p.11
 lod ... a serr boketteu, tr. "certains cueillent
 des fleurs" (pl.) ; PRO.p.163 e-touez ar boquejo
 (pl.) ; KMM.p.XV bokedou da lakaat dirak imaj ar
 Werc'hez (pl.) ; EMG.p.96 ... oa dija aet bras
 war e cad, ha bokedou ar garnel a c'holoe e benn
 (pl.) ; MGK.p.20 boked ar garantez ; MGK.p.114 ur
 wenanenn a zistroe d'he c'hest ... gant ur bec'h
 mel he doa kavet dre ar pradoù war gant boked.
 ---- (3) (?) bosquet.
 G.680 me so ... dylamet eval un coc a pep bouquet.
 ---- (4) bouquet (au figuré). couronnement.
 BD.5630 evit ho poquet e roan deoc'h da soñjal en ho
 setañs diwezhañ.

boked-an-Dreinded m. pensée (fleur).
 IN.p.118 o welet boquejou an dreindet, pe gant re ne deus c'hwez ebet (pl.).
boked-ar-chas-klañv m. bryone.
boked-ar-sterenn ; boked-ar-sterenn-vras m. belle-de-nuit, mirabilis.
bokedek a. (beurre) portant l'empreinte d'un bouquet.
bokederez f.-ed bouquetière.
boked-glas m. violette.
bokediñ v. orner de fleurs.
 BT-RC.7 p.328 ur wialemm hir boquaëttéd (pp.)
 SVE.RC.5 p.178 me roy dit ur podad amañenn bokedet (pp.)
boked-laerzh m. primevère.
boked-sant-Julian m. violette.
boku m.-ed cormoran.
boked-sant-Weltaz m. saxifrage.
boked-tan-ar-purgator m. bleuet.
bolbosañ v. bosseler.
bolbosek a. bosselé.
bolchevik m.-ed bolchevik.
bolc'h coll.-enn (1) cosses de lin ; (2) capsules.
bole m.-où (1) branle, carillon.
 SKRS.p.200 ar c'hloc'h bras, hag eñ e bole ; SKRS.p.199 kaer en deus sachañ a-bouez e zivrec'h ha plantañ bole er c'hloc'h, ne glev den ebet an disterañ trouz.
 ----- (2) branle, élan, impulsion.
 EMG.p.275 deus da gemeret un tamm bara hag amañenn ; an dra-se a lakaio bole en da zivesker.
bolead m.-où multitude.
 MBR.p.8 a bep korn e teued a voleadou (pl.)
boleañ v. carillonner.
boled m. ou f.-où, bolidi (1) boulet (de canon).
 IN.p.199 ur voulet kanol.
 ----- (2) balle (de fusil).
 EMG.p.86 div vouled fuzuilh ; EMG.p.158 ... pa glev-jont un tenn o krozal hag ur vouled o sutal dreist o fenn ; EMG.p.171 da glenkañ mat hor poultr hag hor boledou (pl.) ; EMG.p.26 ar venec'h paour, toulllet o c'horf, torret o fenn gant ar boulejou (pl.) ; PRO.p.175 evel ur voulet al loenig a red.
boled-glin m. rotule.
bolenn f.-où bol.
bolennad f.-où plein un bol.
bollandad m. bollandiz bollandiste.
bolod m. ou f.-où (1) balle (à jouer).
 IN.p.316 c'hoari ar volot.

KSV.p.11 ar bolojou (pl.)
 ----- (2) balle (de fusil)
 MGK.p.83 ... e klevan an tennoù, bolodou o voudal (pl.)
 BSA.p.264 meur a hini anezho ... o deus klevet ar bolodou o sutal en-dro dezho (pl.)
bolodiñ v. se renvoyer la balle.
bolog m.-ed ablette.
bolonjer m.-ien boulanger.
 Nom.p.312 boulounger.
bolonjeri f.-où boulangerie (local).
 Nom.p.129 bouloungery.
bolontez f. (1) volonté.
 N1.n.505 volontez Doue ... bezet ; H.p.2 da uezo graet ho volontez.
 NG-1442 dre volonté Doue ; RS.p.364 oc'h ober volontez Doue ; ED.352 pa n'hoc'h eus bollante da reiñ asistañs din ; BD.5393 ur volante frank ; BD.4155 p'he deus bolante vat, me a ya he bete ; RS.p.147 hounnezh eo ivez va volontez ; MG-p.13 volanté en deus da reiñ c'hoazh dimp paot davantañ ; MG-p.49 a p'hor bez volanté vat, ni a zeu da benn ag ar pezh a garomp.
 VNA-p.149 e kement tra a erru, me sell volanté Doue ; EMG.p.158 bolontez Doue ra vezo graet !
 AADM.p.4 mar be bolante pep hini ; SFKH-p.4 hervez e volanté.
 ----- (2) caprice.
 NG-1436 evit ur volonté, plijadur demporel, e lezont ar madoù pere zo eternal.
bolos coll.-enn prunes sauvages.
boloseg f.-i, -où lieu planté d'arbres donnant des prunes sauvages.
bolotenn f.-où balle (à jouer).
bolz f.-ioù (1) voûte.
 C. bols.
 KSV.p.11 ar vols c'hlas-se a c'halvomp ar firmamant ; PRO.p.203 ar stered ... dre volzou an oabl (pl.)
 MMKE.p.87 ar volz steredennet ; MMKE.p.25 e bolz an neñv.
 ----- (2) monument (funèbre, etc.)
 EMG.p.21 ur volz eus ar re gaerañ, a oa enni relegoù sant Yann.
bolzañ v. voûter.
bolzek a. voûté, en voûte, bombé, convexe.
bolzenn f.-où (1) renflement ; (2) crevasse.
bolzennadur m.-ioù renflement, convexité.
bolzennek a. (1) bombé, convexe ; (2) crevassé.

bolzennif v. (1) bomber ; (2) se crevasser.
bolzennus a. bouffart.
bolz-enor f. arc de triomphe.
bolz-eñvor f. cénotaque.
bolz-kañv f. (1) monument funéraire ; (2) catafalque.
bolz-wareg f. bolziou-wareg arcade.
bombanite s. (?) pompe, splendeur.
 BD.1692 erru eo ar marv, goude bombanitte ha va holl
 c'hrandeuriou ; BD.735 demat deoc'h, aotrou bras,
 gant ho pombanitte.
bombañs f.-où pompe, ostentation, bombance.
 C. boubance ; C. dre bombance ; M.232 a coup en ho
bombanc ho deuzez dançou ; M.1449 holl bombancou
 an bet (pl.) ; Da.XVIII n.2 oll bombancou an bet
 à so meurbet hedro (pl.) ; Da.XIII n.13 evit da
 oll chevanç na da holl bombancou (pl.)
 BD.856 e kuitaan da vombans ar bed ; BD.944 un den ...
 a oar komz dre bombans ha dre gadañs ouzhin ;
 BD.1714 gant da holl bombanso ha da inikite (pl.)
 BD.3880 petra a servij ... bombanso na mondanite
 (pl.) ; MG-p.314 gwel eo mont d'un ti e begin
 evit d'un ti a vobance ; MG-p.289 c'hwi a renoñs
 ... d'an diaoul, d'e vobanceu na d'e euvrou (pl.)
bombard f.-où bombarde (instrument de musique).
 C. bombart, boumbart.
 PRO.p.208 ar vombard, ar biniou lirzhin.
 MKRN.p.18 bombard Dall Rosporden.
bombardañ v. jouer de la bombarde.
bombarder m.-ien joueur de bombarde.
 MMKE.p.43 war dal ur varrikenn, ur bombarder laouen.
bombell f.-où battant (de cloche).
bombez coll.-enn bombes.
 ARVR.n.1 n'eus ket bet taolet bombezennou gant ar
 c'hirri-nij (pl.)
bombezadeg f.-où bombardement.
bombezadenn f.-où bombardement.
 ARVR.n.1 bombezadennou gant kirri-nij (pl.)
bombezañ v. bombarder.
bombezennañ v. bombarder.
 ARVR.n.1 kêriou bras eus Bro-Saoz a zo bombezennet
 gant ar c'hirri-nij alaman (pp.)
bombezer m. (1) -ien bombardier (soldat).
 ----- (2) -iou bombardier (avion).
bombezerez f.-ed bombarde (arme).
bomisañ v. vomir.
 IN.p.144 evit ar c'hlevedoù korporel, ne deus ket
 anezho ivez a gement a ve un ampechamant lijitim
 da gomuniañ, nemet bomissa a rahed alies (inf.)

bomm m.-où, bemmen (1) part, partie.
 EMG.p.198 ne brenas ket ur bomm leve zoken digant ar
 Republik.
 ----- (2) jet.
 ----- (3) bribe (de chanson, etc.)
 MGK.p.27 ur c'here a gane ... ; bommou a zistage (pl.)
 ----- (4) bande de terre ; Voir bomm-douar ; cf. boem.
bommañ v. (1) jaillir, éclater ; (2) accentuer (en parlant).
bomm-danevell m. épisode.
bomm-douar m. bande de terre détachée par la charrue.
 C. boem douar, bom douar.
bomm-lavar m. accent oratoire, emphase.
bomm-mor m. coup de mer.
bomm-mouezh m. accent oratoire, emphase.
bomm-nij m. (un seul) vol, coup d'aile.
bomm-noz m. cauchemar.
bomm-skrivadur m. inscription.
bondilh coll.-enn trembles.
bondrask m.-ed grive.
bondiñ v. dissiper, gaspiller.
boned m.-où bonnet.
 C. bonet, bonnet.
 MG-p.286 ur c'hoef, pe ur bonnet.
 OZB.p.44 bonet kornek sant Eozen ; EMG.p.95 o zog pe o
boned war o fenn ; EMG.p.96 paotred Kerlouan, ...
 o boned glas war o fenn ; BSA.p.150 e voned a oa
 ... toullet.
 ----- (A) dougen ar boned être un mari trompé.
 PRO.p.156 mar gweler meur ozhac'h lorc'hek o tougen ar
boned forc'hek.
bonedad m.-où plein un bonnet.
boneder m.-ien bonnetier.
 Nom.p.311 boneder.
bonederezh m. bonneterie.
boned-kornek m. fusain à fleurs.
boned-touseg m. cèpe.
boneur m. bonheur.
 MG-p.380 n'em bo ket ar boneur hiziv da glevet an
 traou kaer hoc'h eus intañsion da lavaret.
 EST-p.21 pezh boneur ha pezh joa.
bongorz m.-ed (1) butor (oiseau).
 Nom.p.38 boungors.
 NOTK.p.382 ar bongorz heñvel e vouezh ouzh blejadenn
 an tarv.
 ----- (2) butor, homme malappris.
boñjour adv. bonjour.
 N.1289 bon iour, assur, m-autrou cure.
 MG-p.98 da lavaret boujour dezhi.

boñjourañ v. souhaiter le bonjour.

GBI.p.36 ar mal yaouank a vonjoure e ti Janed pa erruc
(3 imparf.)

bonn m.-où borne, limite.

C. bonn, bounn.

NOTK.p.386 gounideier ... na welent ket en tu-hont da
vonnou o farkeier (pl.)

bonnañ v. borner, limiter, délimiter.

C. bonnañ (inf.)

NOTK.p.368 ar morioù a vonne Keltia er c'hornog
(3 imparf.)

bonn-dour m. borne-fontaine.

bonnerezh m. bornage, délimitation (des terres).

bont m.-où bonde.

C. bont, bount.

bontez s. (1) rétribution.

M.3311 Doe à meulhont pan guelhont ho bontez ; M.1608
pez poan, pez bihanez, pez tristez, bontez yen ;
M.593 a Certen ez crenhont ouz gortos ho bontez ;
Nl.n.254 Jesus ... a rento ... da pep a-n tu hont
e bontez.

----- (2) grâce, faveur.

M.1920 ... ez crihont vn bontez digant an menezioù ;
N.473 cals a bontez ; Nl.n.532 pep diouz e bontez
rez en deuzo.

bonz m.-ed bonze.

bonzdi m.-où bonzerie.

bor m. bore.

borb m. muguet (maladie).

bord m.-où bord, côté.

C. bord.

IN.p.41 ar sabl a zo war bord ar mor ; RS.p.292 ur se
... ornet ar bordou anezhi (pl.)

KMM.p.67 war bord ar stêr ; OZB.p.33 e bord an hent ;
BAL.p.184 bezañ o chom war bord an aod ; BAL.p.7
war bordou glas ar feunteunioù (pl.) ; KMM.p.248
un hent strizh, war bordic un izelenn don (dim.)

SFKH-p.16 ar vord an hentou.

bordañ v. border.

VNA-p.184 bordet eo hé brozh gant pempilh (pp.)

bordead m.-où bordée (de tir).

bordel f.-ioù, -où bordel.

C. bordell, bordel.

EN.16 en ur vordel bennak.

bordeler m.-ien homme débauché.

C. bordeller.

EN.1623 d'ar c'hozh bordeler kozh.

SVE.RC.3 p.212 bordelerien evel chas (pl.)

bordelerezh m. débauche.

BD.4860 ho lubrisite ... ho tebordamant ... ho
perdeleres.

bordenn f.-où bord, rive.

HS-p.140 ar vordenn ur rivier ; TE-p.65 ar vordenn an
Nil.

BEL-p.4 e-tal ar gêr a Eu, ar vorden an Normandi.

bordeur f.-ioù bordure.

C. bordeur.

bordilh f. multitude.

bordilhañ v. pulluler.

borei m.-où casier à homards.

borignal v. éborgner.

borignell f.-ezed femme borgne.

born (1) a. borgne.

C. born, bornn ; G.934 hac y rust ha dall eval born.

RS.p.144 ne deus nemeur a verc'hed a gement a garhe
bezañ na born na dall ; MG-p.335 ar re borin.

----- (2) m.-ed, -eien borgne.

----- (3) m.-ioù as.

----- (A) koñehoù born balivernes, contes à dormir debout.

bornañ, borniañ v. éborgner.

EMG.p.174 hennezh ... eo en deus va bornet-me ... gant
un taol forc'h (pp.)

borod m. radotage.

borodih v. (1) étourdir (par le bruit) ; (2) radoter.

borodus a. (1) étourdissant ; (2) assomant, ennuyeux.

borzevelleg m.-ed grosse grive.

1. bos m.-où (1) bosse, renflement.

Nom.p.263 boçc.

----- (2) noeud (dans le bois).

C. boce ; C. bocc en prenn.

----- (3) umbo (de bouclier).

2. bos m.-où corde qui attache l'ancre au bateau ; cf. bous.

bosaat v. (se) bosseler.

bosac'henn f.-où fondrière.

bosad m. (?) tas.

SFKH-p.6 al levrioù-hont a oa en ur bosad e korn ar
gambr.

1. bosañ v. abattre (des animaux).

2. bosañ v. bosseler, bossuer.

boseal v. briser (des mottes de terre).

boseg m. boseien bossu.

bosek a. (1) bossu ; (2) qui a des bosses.

bosenn f. (1) peste.

C. bocenn.

RS.p.216 ... e tleit tec'het diouto evel diouzh ar
vocenn ; IN.p.250 bocenn ar galon eo ; BD.86 ar

vossen ; BD.715 ret eo ma vo hadet bossen war an douar ; MG-p.94 ni a bed sant Rok evit bout pre. zervet ag ar vocen.
 VNA-p.185 kent pell e vint ar vocen ag ar c'harter ; JKS.p.37 henhont a zo marv ... dre ar vosen ; MG-p.2 g-nel a ra bosen ha kernozh ; BSA.p.251 ... peder sant Rok evit bezañ diwallet eus ar vosen.
 SKET.p.52 bossenn war dud ha loened.
 ----- (2) bosse, enflure.
 Nom.p.263 bocen.
 ----- (3) contagion.
 bosennif v. donner la peste.
 bosennour m.-ien homme criailleur.
 bosennus a. (1) pestilentiel, empesté.
 MG-p.338 tud bocennus ha gopraet gant ar gwallspere.
 ----- (2) contagieux.
 boser m.-ien boucher.
 C. bocer, boucher, bouchier.
 BST-p.39 ho oc'hen, ... n'ho po met o lardif hag o c'has d'ar boser.
 boserezh f.-ioù (1) boucherie (local).
 MG-p.309 lavariñ a reer ... e vez mui a bennoù leueoù er vocereah evit a bennoù oc'hen.
 VNA-p.234 en tier a zo tost d'ur vocereah.
 ----- (2) abattoir.
 bos-gweskenn m. bossette.
 bosigellat v. (se) bosseler.
 bosigern m.-ioù (1) bosse à la tête ; (2) bosselure.
 bosigernañ v. bossuer, bosseler.
 boskard m.-ed tique.
 boskon m. criblure.
 bosou-teurk pl. bosses qui viennent sur la peau des bestia.
 bostad f.-où multitude, troupe.
 bosu a. bossu.
 C. boczu, bossu.
 bosus a. qui donne la peste.
 bot f.-où chaussure.
 MG-p.333 an deiz ma oa aet da vout euredet, e oa bet lakaet en he bott ur pezh argant ; MG-p.338 ... emañ sotoc'h evit o botteu ar re a ya d'o c'hoñsultiñ (pl.)
 botaouad m.-où botte (de neige).
 botaouer m.-ien cordonnier, savetier.
 FMKE.p.150 brudet-bras eo ar botaouer.
 botaouer-ler m. cordonnier.
 botaouif v. chausser.
 I.botenn f.-où cuve.

2.botenn (?) f. (?) botte (d'escrime).
 BD.926 ouzh pep seurt kompagnun me c'hoario botten.
 botet a. chaussé.
 VNA-p.185 bottet ha loeret.
 botez (1) f. botoù, boteier chaussure, soulier.
 C. botes ; Nom.p.117 botez, botes ; Nom.p.117 bottou, boutou, bottou (pl.) ; Nom.p.118 coz botteyer (pl.)
 RS.p.345 kerzhet a reas diarc'hen hep botes na sandal ; RS.p.315 n'en devoa na boutou na loerou (pl.) ; BD.4178 ur c'hozh voto "une méchante paire de souliers" ; MG-p.32 mar pasan pemp pe c'hwec'h Sul hep mont d'an davarn, me armerzho gwerzh ur botteu ler (pl.)
 EMG.p.150 em boutou (pl.) ; EMG.p.259 Paol a lamas e voutou eus e dreid (pl.) ; EMG.p.183 roudoù tud, roudoù boteier ler (pl.) ; EMG.p.259 Paol ar Fourn a c'haloupe, ur votez gantañ e pep dorn ; PRO.p.146 e-giz da sol ur gozh voutès ; HTC.p.207 ur re voutou da lakaat en e dreid (pl.)
 ----- (2) f. botizi semelle (pour renforcer un meuble, etc.)
 ----- (A) kavout botez d'e droad trouver une épouse à sa convenance.
 MBR.p.10 e neblec'h mab ar roue ne gavas botez d'e droad.
 ----- (B) bezañ savet a-zindan e voutou être déplacé, être envoyé à un nouveau poste.
 EMG.p.10 ne vije ket pell evit bezañ savet a-zindan e voutou ha kaset e lec'h all.
 ----- (C) ober e voutou (da) dire du mal (de).
 MGK.p.104 ... o vezañ klevet edo ar bleiz yudas oc'h ober e voutou.
 ----- (D) berr e voutou jaloux.
 PRO.p.193 pep koñsailher ... a boagn gant e voutou berr, evit klask ar gwellañ moaien da derriñ pront an afer.
 botezad f.-où botte (de neige).
 botezek a. bosselé.
 botezennek a. (pied) bot.
 Nom.p.273 botesenneq.
 botez-koad f. botoù-koad, boteier-koad sabot.
 GJ.p.20 va boutou ccat (pl.)
 SBI.p.50 en he zreid ur boto coad (pl.) ; SVE.RC.4 p.84 divin un tiig bihan koad, leun a eskern hag a wañ.
 - ur votez-koat ; PRO.p.183 n'he doa ket he boutou-koat (pl.)
 SFKH-p.15 gwisket en doa ... ur boteu koed (pl.)

- botez-prenn f. sabot.
SBI.II p.72 botou-prenn (pl.) ; EMG.p.89 an dud o val
gant o boutou-prenn (pl.)
- botez-vaoutig f. botou-maoutig, boteier-maoutig chaussure
fourrée.
- botinell f.-où coffin, corne où les faucheurs mettent la
pierre à aiguiser.
- botinez s. bottine.
C. botines.
1. boubou f. murmure, bruit confus, bourdonnement.
2. boubou m. bobo.
- bouboual v. bourdonner.
1. boubouenn f.-où bruit confus.
2. boubouenn f.-où bobo.
1. bouch m.-où (1) baiser ; (2) baisure (du pain).
2. bouch m.-où touffe, huppe, barbiche.
C. bouch an gaffr, bouyg an gaffr, boug an gaffr.
3. bouch m.-ed chèvre.
- bouchad m.-où (1) touffe, huppe, barbiche.
LLB-531 ur bouchad kogus ; KSV.p.23 gant ar bouchadou
blev gwenn o hejañ war e dal (pl.)
----- (2) gland (de rideau).
- bouchadenn f.-où baiser.
- bouchañ v. baiser, embrasser.
- SBI.II p.154 bouchomp d'ar chopinad (4 impér.)
- bouчек a. (1) ayant une touffe, une huppe, une barbiche.
TDE.BF.p.64 yer bouчек.
----- (2) (vache) dont les cornes se joignent par la point
- bouchenn f.-où maillot (d'enfant).
- bouchennif v. emmailloter.
- bouchezañ v. froisser.
1. bouc'h a. (1) émoussé ; (2) (esprit) obtus ; (3) dur ;
(4) embarrassé.
2. bouc'h m.-ed (1) bouc.
C. bouch ; C. bouchyc (dim.)
IN.p.116 ur penn-dañvad e-unan e-touez ur vandenn
bouc'het (pl.)
- MGK.p.131 kaout barv bouc'h zo divalav ; KRL.p.22
harzit ar boc'h diwar e gein, chabouchit ar boc'
diwar e gein, sell ! ar boc'h war e gein ; HFC.
p.231 evel ur pastor a zisparti an deñved diouzh
ar bouc'het (pl.)
- SFKH-p.13 boheu (pl.) ; NOTK.p.385 bouc'hed (pl.)
----- (2) homme sale, débauché.
- BD.5312 bouch puant debordet.
- SFKH-p.15 ar C'hernevad-mañ ... a oa ur boh gant ar
gwin-ardant.
3. bouc'h m. charivari au dernier cultivateur à finir son

- battage.
- bouc'haat v. (s')alourdir (en parlant du temps).
bouc'hal f.-ioù, bouc'hili hache, cognée.
C. bouhazl, bouchazl.
- RP.p.156 emañ dija lakast ar voc'hal e-harz gwrizienn
ar wezenn ; SG.f.59 ur vouhal ; SG.f.59-b Belzebut
a welan, hag ur vohal vras war e ziskoaz gantañ.
- LLB-183 ur vohal à e skoaz ; BAL.p.207 he zad a c'har-
vezas gantañ kaout un taol bouhal en e c'har ; EMG.
p.185 armel Katell Eukad a oa diskolpet a daolioù
bouc'hal ; EMG.p.75 me a ya da gerc'hat ur vouc'hal
a'ar c'hrañj.
- NOTK.p.364 ar bouc'hili.
- bouc'halañ v. (1) équarrir ; (2) accabler ; (3) travailler
avec ardeur.
- bouc'halerezh m. art du charpentier.
- bouc'haliñ v. se servir de la hache, hacher.
- bouc'hal-vann f. bouc'haliob-bann, bouc'hili-bann hache de
jet.
- SKET.p.43 o kregiñ en e vouc'hal-vann, he stlepel a eure.
- bouc'hañ v. (1) (s')émousser ; (2) s'arrêter court, rester
court (en parlant).
- bouc'hded f. ; bouc'hder m. (1) qualité d'être émoussé.
----- (2) lourdeur d'esprit.
- bouc'hif v. fixer (une charrette) à l'aide d'une chambrière.
- bouc'h-karr m. bouc'hou-karr chambrière (de charrette).
- bouc'hus a. difficile à manier.
1. boud a. (1) (son, accent) grave ; (2) abasourdi.
2. boud m.-où bourdonnement.
- SKET.p.16 boud an dourioù.
3. boud m.-où (1) être, existence ; cf. bezoud.
----- (2) être, individu.
- boudaad m. boudaiz bouddhiste.
- boudaat a. bouddhiste.
- boudaegerzh f. bouddhisme.
- boudaek a. bouddhique.
- boudal v. (1) bourdonner.
C. bondal, boudal (inf.)
MGK.p.83 ... e klevan an tennoù, bolodoù o voudal (inf.)
MMK.p.144 ... e-lec'h ma voud an aezhennig (3 prés.)
----- (2) corner, sonner de la corne.
- Boudedeo m. Juif-Errant.
TDE.BF.p.813 ar boudedeo a valeo endra vezo daou zen
bev.
- bouder m.-ien corneur.
- bouderez f.-ed bourdon (insecte).
- bouderezh m. bourdonnement.

bouderig s. huppe (oiseau).

C. bouderic.

boudig f.-ed lée.

boudinell f. bourdonnement.

boudinellañ v. bourdonner, tinter (en parlant des oreilles)

EMG.p.191 va izili a grene, va fenn a voudinelle
(3 imparf.)

boudinellerezh m. bourdonnement.

boudinellus a. bourdonnant.

boudoniezh f. ontologie.

boudoupenn f.-ed femme corpulente.

boudus a. bourdonnant.

boue m.-où bouée.

boued m.-où (1) nourriture.

C. boet ; G.1074. un tam boet ; M.464 eznet ouz clasq
boet ; M.1500 maguet ... gant boet delicious ; J.p.
an boet quantaf a guelaf prest ; M.226 breman ez
ynt aet da boet da-n preuedou ; J.p.6 ausaf an
boedou louen a ranquer ... da ordrenaf (pl.) ;
GK.p.266 certain boedou (pl.)

RS.p.314 evel na ouie micher ebet da c'hounit e vouet,
e voe kontrañ da vont d'e glask ; RP.p.V ur
bouet spirituel ; IN.p.274 ar bouedou tomm hag
ispiset (pl.) ; NG-760 n'o deus na bouet na gwisk
amant ; BD.4386 o c'houlenn boet en anv Jezuz
Krist ; MG-p. 6 er stad da c'hounit o boued ; MG-
p.56 aon am eus na zeuhec'h da vont ur sac'h da
vouéd.

LLB-200 ar boed ; MGK.p.79 labourat evit gounit ar
boed ; EMG.p.87 o vont ... er mcr bras da ober
boued d'ar c'hranked.

SFKH-p.8 da zebriñ un tamm bouid.

----- (2) amande (contenu).

----- (3) appât.

----- (A) boued ar groug gibier de potence.

MGK.p.107 e-pad ma vo daou zen bev, unan vo boed ar
groug.

bouedad m. partie solide du lait caillé qu'on a chauffé.

bouedez f.-i,-où foin entassé dans un grenier.

bouedek a. (1) charnu.

----- (2) bien garni, substantiel.

SVE.RC.2 p.224 gwelloc'h un ti bihan hag eo bouedek
evit un ti bras hag eo avelek ; MBR.p.332 lavare
a reer ez eo gwelloc'h un ti bihan ha bouedek evit
un ti bras hag avelek.

----- (3) nourrissant.

C. boedec.

bouedenn f.-où (1) moelle, pulpe, substance, contenu.

C. boedenn, boeden.

MGK.p.140 penn kaer, ma ve ennañ boeden ! ; LLB-980 lod

----- (2) ... a ra bet ar vouiden un troc'h.

----- (3) amande (de noix).

----- (4) appât, amorce.

----- (5) germe (de graine, d'oeuf, etc.)

bouedenn-benn f. cerveau, cervelle.

bouedennek a. plein de substance, de moelle.

bouedenn-lost f. tronçon de queue.

MGK.p.5 daou varc'h a yae en hent : ... an eil ... bete

boeden ke lost ennañ lorc'h ha fouge.

boued-gevr m. chèvrefeuille.

boued-houidi m. lentille d'eau.

boued-laezh m. laitage.

boued-mir m. nourriture de conserve.

bouedoniezh f. gastronomie.

bouedoniour m.-ien gastronome.

bouedus a. (1) nourrissant ; (2) substantiel.

boue-stagañ m. corps mort (pour amarrer les vaisseaux).

boueta v.-et (1) nourrir (un animal) ; paître (un animal).

M.945 vn Asemn ... ; penaux en boetesot (2 prêt.)

MG-p.55 c'hwi a dremen hoc'h amzer ... o c'houarn ho
loened : petra a vir ouzhoc'h, a pa erruhet el
lec'h ma c'hwi it d'o bouéta, a em lakaat ar ho
taoulin (inf.)

LLB-209 lod arall a vouita an oc'hen ha buoc'hed

(3 prés.)

----- (2) nourrir (en général).

C. boetaff, boeta (inf.)

MG-p.322 ma wel ar venec'h ... gwisket-mat,

----- (3) amorcer (une ligne de pêche).

----- (4) paître (intransitif).

LLB-727 laoskit ... ouzh tor ar menezioù ho teñved

da vouita (inf.)

bouetadenn f.-où (1) action d'alimenter ; (2) quantité

fournie pour alimenter.

bouetadurezh f. alimentation.

bouetaer m.-ien (1) celui qui nourrit, celui qui porte la

nourriture ; (2) pêcheur chargé de lancer l'appât.

bouetaer-saout m. celui qui fait paître les vaches en les

tenant à l'aide d'une longe.

bouetaj m. pâture, nourriture du bétail.

LLB-1188 loened ... duac'hoc'h ouzh ar bouetaj hag an

aer ag ar vro.

bouf m. (1) gonflement, bouffissure ; (2) crème (du lait) ;

(3) (la) meilleure part.

- boufam f. bonne femme.
 NG-p.333 ur gozh bonr-famm.
 SFKH-p.20 ar boufam a ouele.
- boufantig m. vaniteux.
- boufonach m. plaisanteries, farces.
 SST-p.157 ar boufonage.
- boufoner m.-ien bouffon.
 IN.p.243 an dud libertin a dremen evit ar re vertuzusa
 etrezo ar re pere eo ar boufounerien vrasañ (pl.)
- boufonerezh m. bouffonnerie.
 IN.p.282 lakaat unan da gouezhañ, duaat egile, pikat
 all, hegal ouzh ur foll, kement-se ne deo nemet
 boufônerez.
- boufonif v. bouffonner, s'amuser.
 MG-p.346 int a em lakaas o-daou da em youffonnein ouzh
 an daol (inf.)
- boug f. joue.
- bougaran m. bougran.
- bougenn f.-où, d. divouenn (1) joue.
 ---- (2) montant (de porte).
 TE-p.73 komandet en doa dezhe ... bout soursius da
 verkiñ bouguen o doroù gant gwad an oan.
- bougennad f.-où soufflet, gifle.
- bougennek a. joufflu.
- bougev f.-ioù Voir mougev.
- bougr m. bougre (terme d'insulte).
 MG-p.304 ouzh hec'h arviñ diaoulez, stronk, bouzrès,
 ki aheurtet, ha kant añjuli evel-se (fém.)
1. bouilh a. (1) chaud, bouillant.
 C. penn boyl, penn bouyll "eau chaude qui jaillit de
 terre".
 ---- (2) vif, impétueux, actif, ardent.
 ---- (3) (yeux) égrillards.
2. bouilh m.-où (1) remous, jet, bouffée, jaillissement.
 IN.p.192 ur bouil moged en aer.
 EMG.p.296 ur bouil moged.
 ---- (2) bulle de gaz dans un liquide.
- bouilhaat v. (se) ragailhardir.
- bouilhaat m.-où bouffée.
 KSV.p.24 al lestr ... e siminal o leuskel bouilladou
 moged (pl.)
- bouilhañ v. (1) pétiller, mousser, bouillonner ; (2) couler
 à gros bouillons, couler abondamment ; (2) abonder.
- bouilhard m.-où tempête, tourbillon, ondée.
 MG-p.61 ur bouillard grizilh.
- bouilhard ar c'hoantegezhioù a vreign un er
 dizifenn.
- bouilhardus a. orageux.

- bouilhas m. bourgeon.
 IN.p.102 ... ez eus pemp seurt all a orezonoù berroc'h,
 hag a zo evel ar bouillac eus an orezon vras-se.
- bouilhasañ v. bourgeonner.
- bouilhasenn f.-où fondrière.
- bouilhastr coll.-enn jeunes pousses.
- bouilhatenn f. matière réduite en bouillie, en boue.
- bouilhded f. ; bouilhder m. vivacité, impétuosité.
- bouilhenn f.-où (1) boue, fange.
 RS.p.255 ... e teue d'o sachañ eus ar youillen.
 EMG.p.80 o ruilhañ e-kreiz ar gwad hag ar youillen.
 ---- (2) bourbier, fondrière, marais.
 NG-1699 bouillenneu (pl.) ; TE-p.23 en ur youillèn.
 LLB-509 an huren divhar hir a guita he bouillen.
- bouilhenn-dro f. bouilhennoù-tro fondrière.
- bouilhennek a. boueux, fangeux.
- bouilhenn-gren f. bouilhennoù-kren fondrière.
- bouilhenniñ v. salir de boue, crotter.
- bouilhennus a. boueux, fangeux.
- bouilhoñs m.-où bouillon.
 B.1114 me ray dezhañ emberr ur bouillons da evañ.
- bouilhouer m.-où couvercle de baratte.
- bouilhus a. bouillant, coléreux, emporté.
- boujant a. bien portant.
- boujantaat v. se porter mieux.
- boujedenn s. bourse.
 Nom.p.119 bougeden.
- bouk a. (1) mou.
 IN.p.372 ur gwele boug.
 MGK.p.72 un tamm dir ne oa bouk ; EMG.p.282 ar vugale o
 devoe gwelloc'h bevañs ha boukoc'h gwele (comp.)
 ---- (2) (temps) lourd.
- boukaat v. (1) (s')amollir.
 RS.p.82 tommañ va c'halon ... hag e (sic) voucaat dre
 ho taeroù (inf.) ; RS.p.379 drezoc'h-hu ... eo
 bouqueat ar volontez (pp.)
 EMG.p.100 gant aon ... na vije deuet ar gwel ac'hanon da
 voukaat, da deneraat e galon (inf.)
 ---- (2) (s')alourdir (en parlant du temps).
- boukaner m.-ien boucanier.
- boukaus a. émollient, amollissant.
1. boukl m.-où boucle (de métal).
 C. boucl.
2. boukl s. buffle.
 C. boucl.
- boukler s. bouclier.
 C. bouclezr.
- boukted f. ; boukter m. mollesse.

- bouktraezh m. sable mouvant.
 bouktraezhiñ v. s'enliser.
 boul m.-où boulet (du cheval).
 1. boulc'h a. (1) entamé ; (2) qui a un bec-de-lièvre.
 2. boulc'h m.-où (1) entamure, brèche, entaille.
 ----- (2) acte d'entamer, d'étrenner.
 MMKE.p.XX lavaret a rin ... hep digerifiñ al levr, ma
 chomo ar boulc'h kentañ anezhañ gant e rakprener
 ien.
 ----- (3) bec-de-lièvre.
boulc'hadenn f.-où action d'entamer, d'ébrécher, d'entail
boulc'hadur m.-où entamure.
boulc'hañ v. (1) entamer, faire une entamure (dans un pain
 ébrécher, entailler.
 ----- (2) commencer.
 BSA.p.279 er mare ma'z an da voulc'ha an istor-mañ
 (inf.)
 NOTK.p.392 an diskaridigezh anezho, boulc'het gant ar
 Gelted (pp.)
boulc'hag m. boulc'heien homme ayant un bec-de-lièvre.
boulc'henn f.-où brèche (dans une haie).
boulc'higenn f.-où baisure (du pain).
boulc'higennet a. (pain) ayant une baisure.
bouli coll.-enn taons.
boulienn f.-où tête (famille).
bouljal v. bouger, remuer, (s')agiter.
 MG.p.77 ne gomprenan ket e c'heller pediñ Doue hep
 joentifiñ an daouarn ha hep boulgeal an diweuz
 (inf.)
 EST.p.11 int a voulj hag a hej ar foenn (3 prés.) ;
 EST.p.35 hini ne c'hell he bouljal (inf.) ;
 LLB-912 boulget lies an douar ouzh treid ar
 plantennoù (5 impér.)
 1. boull a. (1) clair, transparent, limpide.
 ENVG.p.84 ur ganol, boull-kenañ an dour enni.
 ----- (2) rare.
 2. boull f.-où boule, sphère.
 C. boull.
 IN.p.316 c'hoari ar boulou (pl.)
 EMG.p.9 un abadenn c'hoari voulou (inf.) ; PRO.p.139
 kizidikoc'h marc'hadourezh ne deus ket war boul
 ar bed ; PRO.p.175 ar c'hlizhenn ... he deus
 skuilhet boulou arc'hant war an havreg (pl.)
 3. boull f. chance, vogue.
 MBR.p.166 hastomp afo ... p'emañ ar voul ganeomp.
 4. boull s. (?) jeu.
 M.2269 an poan creff ha-n deffoul hac an boul disoul
 tr. "la forte peine et la violence, et le jeu

- impitoyable" ; M.2564 ne compsaff goap na boul,
 tr. "je ne dis plaisanterie ni raillerie".
boullaat v. (s')éclaircir, (se) clarifier.
boullañ v. garnir de boules.
boullaouañ v. garnir de boules.
boullaouek a. garni de boules.
boullc'hurun exclam. par le tonnerre !
boullenn f.-où sphère, globe.
boull-geleñn f. boullou-keleñn baie de houx.
boullgilh f.-où boule pour jouer aux quilles.
boullheñvel a. sphérique.
boullou-jediñ pl. abaque.
boullou-moutig pl. chatons du saule.
boullzuaf v. blackboulter.
boulom m.-ed,-où bonhomme.
 SFKH-p.4 va zad-kozh, boulommig korn-an-toull (dim.)
bouloñjer m.-ien boulanger ; cf. boloñjer.
 RS.p.225 o vezañ goulennet ouzh ar boulanger an hent.
 SFKH-p.8 Job ... a oa neuze boulanjér er vourc'h-se.
bouloñjerezh m. boulangerie (métier).
bouloñjeri f.-où boulangerie (local) ; cf. boloñjeri.
 IN.p.161 en e gegin, en e voulongeri.
boulouard m.-où (1) boulevard ; (2) bastion.
boulskav coll.-enn hièbles.
bouneac'hiñ v. rassasier.
bount m. poussée.
bountad m.-où poussée.
 EMG.p.202 ur soudard ... a roas dezhañ ur buntad ken
 kreñv m'hen taolas ... war e benn er porzh.
bountadeg f.-où poussée (collective).
bountadenn f.-où poussée.
bountadur m. constipation.
boutañ v. (1) pousser, heurter.
 C. boutañ en maes (inf.) ; J.p.13 homan eu guis
 fournis da punissaf an tut glout, en hirvout ho
 boutañ (inf.)
 BD.915 va bouttan (inf.) ; MG-p.36 eñ a gemeras ur
 foet gant an dud-hont, hag o bouttas er-maez (3
 prêt.) ; MG-p.293 ar Spered Santel ... ; ...
 doujomp a hen bouttein er-maez a hor c'halon dre
 ar pec'hed (inf.)
 LLB-1370 an daou loen brutal ... en em vout hep arsav
 (3 prés.) ; EMG.p.134 o bunta war hent Lesneven a
 rejont (inf.) ; BSA.p.41 ar beleg bras Izakar hen
 bountas en un doare rust (3 prêt.) ; BSA.p.274 ur
 vandenn dud en em vounte dirak an ti (3 imparf.)
 SFKH-p.4 hen boutet en e fiched (pp.) ; ANDP.p.9 perak
 ... ne rez ket ar pezh a voutez ac'hanon d'ober

(2 prés.) ; ANDP.p.11 ar vamm ... a voute warn-ezhañ da vont d'ar pardon (3 imparf.) ; NOTK.p.3 hag e vounte anezho en islonk (3 imparf.)

----- (2) constiper.

bourachez coll.-enn bourrache.
C. bourraches.

bourbell m.-ed celui qui a de gros yeux.
bourbelleg m. bourbelleien celui qui a de gros yeux.
bourbellek a. qui a de gros yeux.
bourbl f. tumulte, brouhaha, bruit de voix.
SFKH-p.19 ar vorb ag an traoù o strakiñ.

bourboazh a. (pain) mal cuit.
bourboazhañ v. mal cuire, cuire à demi (du pain).
bourbon coll.-enn pustules.
bourbonel a. bourbonien.
bourboneier m.-ien bourbonien.
bourbonenniñ v. se couvrir de pustules.
bourbonet a. (visage) bourgeonné.
bourbouilh m.-où (1) clapotement ; (2) borborygme.
bourbouilhañ v. clapoter, barboter.
bourbotal v. (1) bruire, murmurer.
----- (2) grommeler.

MG-p.6 o c'hronal hag o yourbottal, hag-eñ ez a bar en ho poch ? (inf.) ; ibid. me yourbott enep d' re binvidik (3 prés.)

bourboutenn f. (1) -ed bourdon (insecte) ; (2) bourbouted blaireau (animal).
bourbouter m.-ien celui qui grogne.
bourbouterezh m. murmure, grognement.
bourc'h f.-où bourg, village.
C. bourch.
MG-p.41 er goroll-hont a oa disul diwezhañ er Vourc'h.
VNA-p.92 kerzhit da bourmen d'ar yourc'h ; LLB-241 er vorh ; IVL.p.X er vorc'h Kraozon.
MKRN.p.17 e bourc'h Skaer ; SFKH-p.8 e borh Seglian ; SFKH-p.16 an div vorh ; MKRN.p.19 ober an dro d'ar yourc'h ; ANDP.p.15 ... ez eas war-du ar yourc'h ; NOTK.p.397 un niver a yourc'hioù (pl.)

----- (2) habitants des bourgs.
G.613 bourch ha ploeg ; M.764 bourch na ploeg ; N1.n.40 bourch ha ploegis ; N.1350 bourch ... hac an ploegs.

bourc'hadenn f.-où bourgade.
bourc'hiz m.-ien (1) bourgeois.
C. bourchis ; C. bourchises, bourchisses (fém.) ; M.207 ne aznafes nep guis bourchis diouz plouisyer ; G.784 bourchys ha bourchyses (masc. et fém.) ; G.502 bourchysven (pl.) ; G.503 bourchyseset (fém.pl.)

RS.p.264 ur Bourc'hiz ; IN.p.54 an niver bras a yourc'hizyen hag a abitanted eus ar vrc eürus-se (pl.) ; ET.779 bourchis ; 4D.177 ar yourchizen (pl.) ; TE-p.37 ar yourhizicn (pl.)

----- (2) citadin, habitant d'un bourg ou d'une ville.
VNA-p.137 ur Feizant hag ur Bourhis ; MGK.p.90 d'an tieg chom war ar maez ha d'ar bourc'hiz e kêr ; MGK.p.138 ar yourc'hizien a zo mat ... da ober aon d'an dud diwar ar maez (pl.)
SFKH-p.14 em dolpiñ a ra ... ar vorhizicn ... el leurgêr (pl.)

bourc'hizezezh f. qualité de bourgeois, droit de cité.
bourc'hizelezh f. bourgeoisie.
bourc'hizelezh f. bourgeoisie.
bourc'hvestr m. bourc'hvistr bourgmestre.
bourd m.-où facétie, plaisanterie, drôlerie.
TE-p.17 e-lec'h em gomportañ evel ur c'hrouadur avizet-mat, eñ a sellas kement-se evel ur bourd.

bourdañ v. (1) dire des facéties, plaisanter.
C. bourdal, bourdall (inf.)
MG-p.65 bourdal a fell deoc'h, va c'hoar (inf.)
----- (2) er em yourdañ se tromper.
M.913 gwazh a se evite, mar o deus en em vourdet (pp.)

bourdellachoù pl. farces.
bourder m.-ien celui qui plaisante, farceur, blagueur.
C. bourder disonest ; C. bourdeur.
bourderezh m.-où plaisanterie.
M.M.p.49 hag ur bourderez bennak az pe c'hoant da ober din ?

bourdet a. (1) qui reste court, qui s'arrête (en parlant)
----- (2) qui boude (au jeu de dominos).
bourdigellat v. faire des farces.
bourdigenn f.-où bourbier.
bourdilhon f.-où panier à anse et à couvercle.
bourdiñ v. s'arrêter court, caler.
VNA-p.145 ar Prezegour-hont ... bourdet en echumant ag ur prezeg kaer (pp.) ; EST-p.28 an daou ejen ... a stlej o bec'h pouñner, ha tuchant hep bourdein e erront el leur (inf.)

bourdon s. bourdon, bâton.
N.1914 gant ma bourdon ho estonaff.
bourdonat v. bourdonner.
IN.p.388 lezit i da yourdounat etre ho tivskouarn (inf.)
bourdonenn f.-ed bourdon (insecte).
IN.p.209 ar bourdounennet-se ne reont nemet ar c'hoar, hag ar gwenan munut a ra ar mel (pl.)

bourdus a. facétieux, plaisant, drôle.
VNA-p.5 divizoù bourdus ; LLB-264 ar polpeganed, ... an

t:ciòù bourdus a reont.

1. bourell a. rembourré.
EMG.p.118 skrivañ urzhoù diwar ur gador vourell.
2. bourell f.-où (1) collier de cheval.
KRL.p.25 starta ar vourel war ar gouzoug.
---- (2) bourre ; (3) peine, fatigue.
- bourelladur m.-ioù bourrage.
bourellañ v. (1) bourrer ; (2) mettre la bourre (dans un fusil).
- bourellenn f.-où (1) collier de cheval ; (2) besogne pénible
boureller m.-ien bourrelier.
bourellerezh m. bourellerie (métier).
bourev m.-ien bourreau.
- C. bourreau ; B.n.697 da ober office gour un bourreu ;
Ca.n.27 an bourreven (pl.) ; M.1604 bourreuyen
(pl.) ; M.2297 an bourreuet (pl.)
- IN.p.374 ar vousrevien (pl.) ; BD.2987 ur bourec ; BD.
2260 e vousreuien (pl.) ; GJ.p.62 boureo direzon ;
MG-p.49 en aon a basiñ dre zaouarn ar bourreau ;
MG-p.91 ar vousrauiou (pl.)
- EMG.p.313 unan eus a vevelien ar bourreo ; KMM.p.129
o pardonif bourrevien he Mab (pl.)
- boureverezh m. torture.
bourever f. supplice.
B.n.704 bout muntrer so bourreury.
- boureviadur m.-ioù supplice, torture.
FURN.2,19 dismegeañsoù ha bourreviadurioù (pl.)
- boureviañ v. torturer, supplicier.
M.2264 ho bezaff bourreuaet (pp.)
RS.p.311 ... e vezo ... bourrevet ho koustiañs gant ar
droukspered (pp.) ; MG-p.305 choukadiñ o bugale,
o bourreuaein a daolch treid (inf.)
- KMM.p.131 o vont da gouezhañ etre daouarn ar Yuzevien,
evit bezañ bourved ganto (pp.) ; JKS.p.20 adal
ma kouezhont er pec'hed, ez int bourreviet gant
enkreiz (pp.) ; HMC.p.139 ar roue ... a roas urzh
da vousrevi ar bugel-se (inf.)
- NOTK.p.396 bourreviet, staget e kroaz (pp.)
- bourgadenn f.-où bourgade.
RS.p.4 ... ma'z ae ... eus an eil bourgaden d'eben.
- bourjin a. farceur.
bourjinez m. farce.
1. bourjon a. (lait) marri.
2. bourjon coll.-enn bourgeons.
C. bourgon ; Nom.p.98 bourgoun.
IN.p.200 ur vousjounen vihan (sgf.)
- bourjonañ v. bourgeonner.
C. bourionnañ, bourgonañ (inf.)

- IN.p.243 ur jujamant diwanet ha bourjounet (pp.)
bourjonek a. (lait) marri.
bourk m.-ioù (1) bourg.
RS.p.10 e pep bourg hag e pep parrez ; RS.p.8 ar
c'hêrioù, ar bourcou, ar gwilajennoù (pl.) ;
GJ.p.45 kêrioù, bourquo ha kestell (pl.)
- EMG.p.25 goulenñ an hent da vont eus ar bourg-mañ da
ur bourg all ; EMG.p.85 pell diouzh pep bourg ;
EMG.p.112 Larred ... a oa ur barrezig vihan ;
daou di hepken oc'h ober bourg.
---- (2) habitants des bourgs.
Da.XVIII n.3 bourg na ploue.
- bourkad m. bourkiz habitant d'un bourg.
EMG.p.236 aon o doa na vije en em savet ar bourkiz en
o enep (pl.)
- bourlas m. cartilage.
bourlasek a. cartilagineux.
bourlasus a. cartilagineux.
bourled m.-où bourrelet.
bourledenn f.-où bourrelet pour retenir la jupe.
bourouañ v. brûire.
- bourouell m. (1) babillage, paroles oiseuses.
MGK.p.75 it 'ta da zimeziñ, evit klevet bemdez bourouel.
cholori.
---- (2) -ed babillard, importun, criailler.
bourouellat v. babiller, criailler, abasourdir en bavardant.
bouroueller m.-ien babillard, importun.
bourouellerezh m. babil, bavardage importun.
- bouroun a. (1) trapu.
---- (2) bien gonflé.
MGK.p.104 pa vez bouroun e gof, ne ra forzh eus a zen.
---- (3) (froment) sans barbe.
- bourounek a. (1) ventru ; (2) gourmand, goulu.
bourouñ v. (1) devenir trapu, prendre de l'embonpoint ;
(2) s'empiffrer, se gaver, goinfrer.
- bourr a. (1) mou, flasque ; (2) (pain) mal cuit.
bourrañ v. (1) se plaire.
MG-p.122 ne zle ket bourrein o vale (inf.) ; ibid. ar
pirc'hirindedoù ; rak me vousr bras anezhe (3 prés.)
MG-p.34 va maouez a zo un tammig paresus ; hi a
vousr o kaketal (3 prés.) ; MG-p.48 ne vousran ket
bout diskouezet gant ar biz partout er barrez
(1 prés.) ; MG-p.377 me am eus bet un amzer ma
vousrren em gwele da vintin (1 imparf.)
- VNA-p.120 an dud ag ar renk ganin ne vousrant ket bout
refuzet (6 prés.) ; VNA-p.91 marse ne vousret ket
ag an eskern ? (5 prés.)
- ENVG.p.100 bourra a rae meurbet gant lennegezh Bro-

-Wened (inf.) · ENVG.p.84 eno e vourr an dluzhed
(3 prés.)
----- (2) plaire.
ENVG.p.85 ur c'henderv din, a vourre dezhañ an
hemolc'herezh (3 imparf.)
bourrapl a. agréable, plaisant, amusant.
TE-p.23 eñ a em dennas er c'hanton a ziskoueze bout
bourraplan (sup.)
ILB-38 kenavo, lec'h bourapl, o Eden, kenavo !
SFKH-p.4 va zad-kozh, hag a oa ... chomet evel a-
-viskoazh un den bouratl, leun a farsoù ; SFKH-p.5
buhez Visant ... ne oa ket bourapl.
bourraplted f. charme, agrément.
bourrus a. agréable, délicieux.
EST-p.12 en ul lec'h ken bourus ; EST-p.12 na bourusé
eo ... tremen e-tal ur prad rac'h falc'het a-neve
(exclam.)
bourrusted f. charme, agrément.
boursikod m.-où gousset.
bourt a. (1) qui reste court, qui s'arrête (en parlant).
FBR.p.5 neuze eo bourd.
----- (2) qui boude (au jeu de dominos).
bourzh m.-ioù (1) bord (de navire).
EMG.p.120 an Aotrou Poullaoueg a savas e bourz ar
Maris-Stella.
----- (2) pont (de navire) ; (3) bordée.
bourzhajenn f. abordage.
bourzhell f.-où extérieur de navire, flanc de navire.
bourzhiad m.-où bordée.
bous m.-où bosse (cordage) ; cf. bos 2.
bousell f.-où, d. divousell jcué.
bousellad f.-où gifle, soufflet.
bouselleg m. bouselleien homme joufflu.
bousellegenn f.-ed femme joufflu.
bousellek a. joufflu.
bousouin m. administrateur, commissaire (de navire).
C. bouzcouyn, tr. "le dispensateur de la nef, lat.
naustrologus".
bouster m.-où écrou.
boustouv m.-où (1) bouchon (de bouteille) ; (2) homme
trapu ; (3) gamin.
bout v. Voir bezañ.
boutad-avel m. boutadoù-avel coup de vent.
boutailh f.-où bouteille.
C. boutaill.
GJ.p.24 ar werenn hag ar voutail.
EMG.p.186 boutaillou leun (pl.)
SFKH-p.19 ar voutail.

boutailhad f.-où plein une bouteille.
C. boutaillat a guin.
EN.102 da evañ boutailat dimeus ar gwin nevez ; MG-p.27
ur voutouillad ankr skuilhet ar ur pezh lien
gwenm.
VNA-p.180 ur vouteillad ag ar gwellañ gwin a zo en ti ;
VNA-p.179 mar fell deoc'h paeñ bouteillad ; EMG.
p.121 da evañ ... ur voutaillad eus ar gwin a oa
deuet eus a Vourdel ; EMG.p.306 boutailladou leun
(pl.) ; EMG.p.133 boutailladou (pl.)
boutailhañ v. mettre en bouteille.
boutailher m.-ien échanson.
C. boutoiller.
TE-p.55 Bouteillour ar Roue.
boutailh-soudard f. gourde, bidon (de soldat).
boutañ v. rancir, aigrir, (se) corrompre à demi.
bouteg m.-i,-où hotte.
C. boutec.
PRO.p.191 ur boutec toull.
boutegad m.-où contenu d'une hotte.
boutegadur m. gabionnage.
boutegañ v. (1) porter dans une hotte ; (2) mettre dans une
hotte ; (3) gabionner.
bouteg-douar m. gabion.
bouteger m.-ien (1) fabricant de hottes ; (2) porteur de
hotte.
boutegerezh m. gabionnage.
boutell f.-où (1) botte (de foin, etc.) ; (2) grosse femme.
boutellañ v. botteler.
bouteller m.-ien botteler.
boutikl m. ou f.-où boutique.
IN.p.227 n'o deus ket ar poezon en o c'horf, mes en o
bouticl ; IN.p.12 Sant Jozef, Lidia ha Sant Krepin
a voe devot ha parfet-meurbet en o bouticlou (pl.)
VNA-p.136 ur vouticl vras.
----- (1) foet e voutikl dépensier, prodigue.
PRO.p.192 foet e voutik.
1. boutin a. (1) commun, banal, public, vulgaire, mutuel.
FTC.p.272 nikun anezho ne soñje e vije dezhañ e-unan
hepken ar pezh en devoa; pep tra a oa boutin
etrezo.
NOTK.p.422 ur gredenn voutin da holl bobloù Europa ;
NOTK.p.415 talvoudegezhioù boutin da holl bobloù
Galia.
----- (2) (nom) commun (en grammaire).
NOTK.p.430 anvioù boutin a loened hag a wez.
2. boutin s. gain, profit.
M.2461 en lastez da bezout pep rout ha drouc boutin.

tr. "pour être dans la misère de toute façon et le mauvais partage"; J.p.15-b ma-z galses caffout, da-z butin, a archant fin tregont diner.

boutinaat v. (1) rendre ou devenir commun; (2) mettre en commun; (3) vivre en commun.

boutinañ v. (1) mettre en commun; (2) vivre en commun.

boutinded f.; boutinder m. banalité, généralité.

boutineler m. -ien socialiste.

boutinelezh f. (1) état de ce qui est commun; (2) socialisme.

boutizell f. -où tas conique.

boutizellañ v. mettre en tas coniques.

bouton m. -où (1) bouton (de vêtement).

VNA-p.204 boutonneu seiz a fell din (pl.); PRO.p.191 toullou hep boutonou (pl.)

----- (2) bouton (de plante).

LLB-969 pa welont ar bouton o vroudifñ.

FURN.2,8 en em gurunennomp gant boutonou-ros (pl.)

----- (3) sujet, point de discussion.

M.1588 hep dout oar nep bouton.

boutonañ v. boutonner.

PRO.p.189 boutonnet ho pragoù (5 impér.)

bouton-krapouezh m. nombril (familier).

SFKH-p.12 o bouton-krapoeh.

bouvetier s. étale.

C. bouvetier, bouveter.

bouzar a. sourd.

C. bouzar, bozar; B.n.105 imagiou bouzar; N.1454 ... ez dleaff bezaff bouzar ouz meur a re; Da.XVI n.15 ... na mut na bouzart glac'haret.

RS.p.118 tud bouzar; RS.p.289 ... evel ma rae ar skouarn vouzar ouzh kement-mañ; MG-p.302 dall, boar, mut ha mac'hagnet.

MGK.p.2 tud dall ha tud bouzar; BSA.p.89 ar bouzar mut; BAL.p.114 bouzar ouzh komzoù an dud.

MKRN.p.19 aet oc'h bouar?

bouzaraat v. devenir ou rendre sourd.

bouzarañ v. (1) assourdir.

PRO.p.213 bouzared eo va diskouarn o klevet an dud (pp.); KMM.p.54 trouz ar bed a vouzare ac'hanon (3 imparf.)

----- (2) devenir sourd.

C. bouzarañ (inf.)

bouzardeñ f.; bouzarder m. surdité.

bouzarennek a. à demi sourd.

bouzarus a. assourdissant.

bouzelleñ f. bouzelloù boyau; intestins (au pluriel).

C. bouzelleñ; C. bouzelloù, bozelou (pl.)

MGK.p.99 ur vouzelleñ oan; MGK.p.99 bouzelloù ein

(pl.); KMM.p.66 poan vouzelloù (pl.)

NOTK.p.379 kerdin graet gant bouzelloù (pl.)

bouzou coll. -enn crottin de cheval.

bouzoula v. -at ramasser du crottin de cheval.

bovelen f. -añ musaraigne.

boz f. d. divoz creux de la main.

PS.p.6 sevel a rezont o divoz en neñv (d.)

bozad f. -où (1) plein le creux de la main.

MGK.p.116 Doue a ro e vadoù a vozadou (pl.)

----- (2) groupe.

MGK.p.34 ar vozadik razhed, dastumet a vagad (dim.)

bozadenn f. -où plein le creux de la main.

bozenn coll. -enn chrysanthème des blés.

C. bozennenn, bozennenn, tr. "meleuc, lat. meledoda" (s.f.); M.1568 ha nep á hat bozenn, an bozenn á crenno.

bozozell f. -ed femme d'un veuf marié deux fois; cf. mozozell.

brabafis m. -où fanfaronnade.

MGK.p.132 ... ma teuy kalon, skiant d'he fried e-lec'h brabans, lorc'h ha fouge; BMG.p.160 ur bugaleaj, ur taol brabanz graet gant tud ha ne ouient ket petra a raent.

brabafisal v. se vanter.

PRO.p.167 brabancaal a rit (inf.); PRO.p.136 diwall mat d'en em vrabancaal eus madelezh ar marc'hed (inf.)

brabafiser m. -ien vantard, fanfaron.

MGK.p.47 ne gollas e amzer gant ur maread komzoù, evel o divije graet meur a zen brabanser; PRO.p.177 tadir-kozh ar brabanser.

brabafiserezh m. vantardise, fanfaronnade.

BMG.p.314 pe o'hoant en deus, dre ur brabanserez di-skiant, diskouez n'en deus ket a aon rak ar marv?

brabafison a. fanfaron.

B.n.745 pe a lech ez duet huy, ytron, gant hoz contenance brabancaon.

brabafisus a. fanfaron.

brabrav m. joujou.

brac'hitelat v. (se) mettre en branle, (se) balancer.

brae f. -où broie.

C. brae.

MGK.p.91 chaokat fall a rae galleg ha brezhoneg, heñvel ouzh ur gozh vrea; PST-p.51 ne weler mui bremañ met divrec'h o vuoljal, dorn pep brei o sevel; ibid. dent ar breiau (pl.)

braeadez f. -où réunion pour le broyage (du lin, etc.)

braeadur m. -ioù broyage.

braeañ v. broyer.

C. braeet, braet (pp.)

HS-p.219 al lamm a oa bet pounner, hag a vréass e gorf (3 prêt.)

WST-p.50 ar c'houarc'h zo sec'h, ha ret eo hen serrit evit hen bréiat (inf.)

braeerez f.-ed broyeuse (machine).

braeerezh m. broyage.

braeer m.-ien broyeur.

WST-p.51 e dorn ar breiour.

braeer-kaozioù m. braerien-gaozioù bavard.

bragadem f.-où visite de fiançailles.

bragal v. (1) se pavaner, faire le beau.

Ib-p.307 e-leizh a goll an Oferenn dre o gwall ... ; re a ya dezhi evit bragal ha gant gloar (inf.) ; BD.3817 goude kement ... hor bo graet o vragal, vimp d'ar c'houlz-se e kalon an douar (inf.)

KRB-p.26 bezañ fier ne goust netra, mes bragal a ra (inf.)

----- (2) faire la fête, prendre ses ébats.

MG-p.12 evit debriñ, evit evet, evit bragal, evit koroll (inf.) ; MG-p.335 ar maledisionoù a ra maouez ha bugale un ivrag d'an davarnerion, pe ... a vrag gant an argant a zlehe servij d'o zenniñ a vizer (3 prés.)

FMG-p.238 banneou a oa bet ... ; ezhomm a oa da vrag (inf.) ; MKG-p.63 o c'hoari, o vragal, diouzh m ha diouzh mintin (inf.)

bragaouad m.-où plein une culotte.

bragaouañ v. (1) culotter ; (2) mettre (un enfant) en culotte.

braeer m.-ien gandin, fat.

bragarezh m.-ioù (1) ornement, bijou, atours, affiquets.

NOTK-p.424 beziet e veze ar re varv en o dilhad gant bragareziou (pl.)

----- (2) ostentation.

HS-p.29 ar bragueresah hag ar c'hloar.

brageriz m.-où, -ioù parure, bijou.

KG-p.386 me am eus renoñsiet d'ar braguerissee lugernus (pl.)

VNA-p.170 hor merc'hed yaouank n'o deus ken studi me a chalmif gant o bragueris.

NOTK-p.425 brageriziou aour kaer-dispar (pl.)

bragerizour m.-ien joaillier.

1. bragez m. ou f. bragoù, brageier culotte, pantalon.

Nom.p.189 braguesou, bragou (pl.)

FMG-p.77 n'eus ganin na bragez na tamm dilhad all eb nemet va roched ; PRO.p.189 boutonit ho bragou

ATST-p.8 ur bragoù (pl.) ; MKRN.p.18 stardit ho brageier (pl.)

2. bragez m.-ioù germe (du grain).

C. braguez.

bragezadur m. germination.

bragezañ v. culotter.

bragezenn f.-où (1) pantalon, culotte longue.

C. braguesenn ; Nom.p.116 braguesen ; ibid.

braguesennou (pl.)

PRO.p.189 diwisk da vragezen.

----- (2) jambe de culotte.

bragezennek a. portant un pantalon, une culotte longue.

bragezerezh m. germination.

brageziñ v. germer.

brakemard s. braquemart.

B.n.597 me-m-eux un braquemart (var. braquemar).

braket a. étalé à son aise.

brall m. (1) branle, ébranlement.

PRO.p.212 brall d'ar c'hleier.

----- (2) blâme.

BD.5081 mallozh d'ar merc'hed fall, pere am eus heuliet, taolit warnezhe bral.

bralladur m.-ioù branlement.

brallañ v. (1) branler, ébranler, sonner, faire sonner (une cloche).

C. brallaff, branlaff (inf.) ; Nom.p.179 branliff (inf.)

MMKE.p.XVII ar c'hleier a vralle d'an trivet son (3 imparf.)

----- (2) pencher, s'incliner.

----- (3) aller paître, vider les lieux.

B.n.745 et da sarmon hoz sotony en un lech arall ha brallet (5 impér.)

----- (4) osciller (au figuré).

KLBD.p.45 ar priz a vralle etre 3 ha 6 gweneg (3 prés.)

----- (5) (?) hésiter, douter.

N.1457 ne fell brallaf (inf.)

----- (A) brallañ e gloc'h se vanter.

braller m.-ien vantard, fanfaron.

brall-kamm m. branle (danse).

brallus a. branlant.

bramm m.-où pet.

C. bram.

PRO.p.191 o c'homzoù flour a zo evel ur bram en dour.

brammañ v. péter.

C. bramet (inf.)

brammellat v. péter.

brammer m.-ien péteur.

PRO.p.174 pemoc'h ez eo ar brammer.

brammsac'h m. homme glorieux, vaniteux (trivial).
bran f. brini corbeau.
 C. bran ; B.n.713 briny (pl.)
 TS-p.15 Noe a zigoras ar fenestr a oa e kostez an Arc
 hag a laoskas da sorti ur Vran ; MG-p.344 a pa
 weler brainni o pasiñ (pl.)
 EMG.p.213 ar bleizi hag ar brini a deufe da grignat o
 eskern (pl.)
 SKWT.p.34 hag e teuas ar vran da gludañ war he skoaz.
brand m.-où hamac.
brandign m. brandy.
 EMG.p.15 ar Saozon a gav ... mat o banne gwinn-ardant,
 reont brandign anezhañ.
brandon m.-ioù branche servant d'enseigne à une auberge.
 VNA-p.180 me wel ar brandon.
branell f.-où (1) béquille.
 KMM.p.270 ... o welet Marc'harid hep he flac'hoù, hep
 he branellou (pl.)
 ----- (2) loquet.
 C. branell.
 ----- (3) tourniquet.
 ----- (4) traversier où s'appuie l'age de la charrue.
branellañ v. fermer au loquet.
branellat v. jouer au tourniquet.
branell-dreid f. branellou-treid échasse.
branellek a. qui a des béquilles.
branesk m. herbe fine et longue employée comme litière ou
 pour faire des paniers.
brank m.-où branche.
 C. branc.
 MG-p.349 an tavarnour a gemeras dour binniget, hag a
 em lakaas gant ur branc lore da vinnigiñ ar gamt
 HS-p.122 e vlev ... a luzias er breinquier (pl.)
 BSA.p.13 ar branc ma tle dont anezhañ mamm Salver ar
 bed ; BSA.p.17 ar brancou sec'het en un taol (pl.)
 MMKE.p.38 an evn ... ; kuitaet en deus e vrankig (dir)
 MMKE.p.108 a-dreuz brankou an ivin glas (pl.)
brankad m.-où (1) contenu d'une branche.
 ----- (2) embranchement (en zoologie, etc.)
brankañ v. (1) pousser des branches ; (2) bifurquer.
brankodet a. (?) accoué.
 EMG.p.234 pa'm boa gallet sevel va divskoaz er-maez,
 chomjon ur pennad, brankodet en daou du evit en
 ziskuizhañ.
bran-louet f. corneille.
 EMG.p.227 ... evel ma tiskar ar chaseer ar vranlouet
 eus a veg ar wezenn-faou.

brañsell f.-où (1) balançoire, escarpolette.
 C. brancell.
 ----- (2) bascule ; (3) lit suspendu.
brañselladur m.-ioù branlement.
brañsellat v. branler, ébranler, balancer, chanceler, vaciller.
 C. brancellat (inf.)
 IN.p.319 ar roue ... a yeas d'o c'hambren ur vrancellat,
 ken simpl oa (inf.) ; RS.p.315 ... e kroge en ur
 skoultr d'en em vrancellat (inf.) ; IN.p.256 ar
 mignonaj faos a laka ivez spered un den da
 vezevelliñ ha da dreñ en hevelep feson ma teu da
vrancellat (inf.)
 EST-p.27 ar c'harr bras a vransel (3 prés.) ; EST-p.23
 ar bloaziad a vransel hag a gouezh (3 prés.) ;
 BSA.p.282 hep ma vije deuet an disterañ avel da
vransellat ar sklerijenn-se (inf.) ; BSA.p.121 al
 lestr a weler o vransellat en ur feson skrijus
 (inf.)
 SPKH-p.14 ar c'hloc'h a vransel hag a son (3 prés.)
brañsellerez f.-ed balancier (de machine).
brañsigell f.-où (1) balançoire, escarpolette ; (2) bascule.
brañsigellat v. (se) balancer, chanceler.
 PRO.p.141 bransiguellat ra va divhar (inf.)
brañskell f.-où balançoire, escarpolette.
brañskellat v. (1) (se) balancer, chanceler.
 SAG.p.298 ne wele ket brankou ar gwez o vrankellat
 (inf.) ; EMG.p.118 ... e vije o vrankellat war e
 vag (inf.) ; EMG.p.243 ar c'hrouadur a oa dinec'h
 o vrankellat war an draf (inf.)
 ----- (2) osciller (au figuré).
 KLBD.p.45 ar c'hilo ... a vrankel amañ etre ll ha 13
 gwenneg (3 prés.)
brañskeller m.-ien celui qui se balance en marchant.
braog m.-ed bar (poisson).
 Nom.p.46 braocq.
braosa v.-et recueillir du jonc marin.
 1. braouac'h a. terrible, épouvantable.
 2. braouac'h m.-où épouvanté, terreur.
braouac'hiñ v. (1) frémir d'horreur, d'épouvante.
 ----- (2) terrifier, épouvanter.
braouac'hus a. terrible, épouvantable.
 LLB-456 ... hag a cheñch un deiz kaer en un noz
 blanhoeus.
 SPKH-p.6 an traou bloahus a rae he mestr.
braoued m.-où boisson, breuvage.
 C. brouet ; G.947 da-n geyr Autrou evyt bro et (var.)
brouet ; G.947 da-n geyr Autrou evyt bro et (var.)
brouet ; G.947 da-n geyr Autrou evyt bro et (var.)
 ENVG.p.94 e-barzh ar podig-se e tiskenne ur braoued
 melen eus boutailhoù gwer.

braoued-kinnig m. libation.
 braoueta v.-et donner à boire.
 braoz m. jonc marin.
 braozeg f.-i,-où lieu couvert de jonc marin.
 braozez a. couvert de jonc marin.
 bras a. (1) grand.
 C. bras ; G.41 beurzudou bras ; J.p.28-b quen bras
 veso an gloas ; Nl.n.62 ne guelat nep amser ...
 quen bras steren ; J.p.36 an bresel ... so padet
 amser bras ; N.684 vn mab ... brassoeh a pep tu a
 study egutoff (comp.) ; M.531 an brassaff poan
 (sup.) ; J.p.35-b ha-n offance brassaff (sup.).
 RS.p.80 pegen bras droug eo ar pec'hed : RP.p.VI
 brassoc'h eget poanioù an Ifern (comp.) ; JV.II
 1463 ken bras dañjerioù.
 JKS.p.21 ar re o deus re vraz fiziañs enno o-uman.
 ---- (2) grand, de haut rang, majeur.
 N.1498 greomp ... leatet ... da-n bras ha da-n bihan
 Nl.n.2 bras ha byhan, quement a voue ganet ;
 Da.XII n.5 da ur carg bras é voe choaset.
 NG-212 en ti-mañ ne loj nemet tud bras ; MG-p.404 ur
 Sant ag ar re vrasan (sup.)
 ---- (3) grand, important, grave.
 G.334 pacyantet so bras ; Nl.n.291 tra bras voe ; Nl.
 n.485 chuy comps tra bras ; N.1524 vn tra bras eo
 ho fantasy, tr. "votre résolution est chose
 importante".
 NG-547 un devezh bras-meurbet ... a zeuy.
 KMM.p.109 un dra eo hag a denn da vras.
 ---- (4) fier, qui se donne de l'importance.
 BD.3305 evit un Doue en em rit bras, a oa krouget
 e-barzh er groaz !
 ---- (5) beaucoup, grandement, fort, très.
 G.1044 ma mam so claff bras ; Ca.n.5 da hem maruaillañ
 a gres en bras ; M.1068 yudet ha garmet bras, tr.
 "hurlez et criez fort".
 IN.p.158 ... e teuas d'en em akuz bras ; IN.p.405
 pebezh douter ha teneridigezh a galon a c'hallz
 Saul da ziskouez brassoc'h ? (comp.) ; IN.p.369
 ur brifsez yaouank pehini a zo karet-bras gant
 fried ; BD.3425 eürus-bras ; BD.3847 souezhet-
 -bras ; MG-p.47 pinvidik-bras eo an trezor-se ;
 MG-p.334 me zouj bras na zalc'hhe va merc'h gwel
 soñj ag ar pezh a glev gant he mammeg evit ag an
 an instruksionoù hoc'h eus roet dimp.
 VNA-p.102 yen-bras eo ; EMG.p.96 d'ar mareoù-se, oa
 dija aet braz war e oad ; PRO.p.150 ni vo yen-
 -bras hor genou.

(6) étrange, fort.
 Da.VIII n.9 a-n d-e-quet un dra bras an-dra-se.
 IN.p.349 un dra vras eo, en em gompörthe a-wezhioù an
 anevaled brutal gant mui a onestiz ... eget an
 dud rezonapl.
 brasaat v. grandir, augmenter, (s')agrandir.
 C. brassat (inf.)
 MG-p.29 brassaët vo gloar an dud vat (pp.)
 LLB-1016 ... e krog hag e vrasa ar frouezh ar ar
 barroù (3 prés.)
 brasadur m.-ioù agrandissement.
 brasaer m.-ioù affixe augmentatif.
 brasaerez f.-ed agrandisseur (appareil)
 brasaerezh m. agrandissement.
 braseled s.-où bracelet.
 IN.p.301 ar braseledou hag ar c'hleier-diskouarn (pl.)
 brasbourbell a. (œil) très saillant.
 brasjedif v. calculer en gros.
 braskannañ v. (1) battre fort ; (2) durcir (le sol, en
 parlant de la pluie).
 braskontañ v. compter en gros, évaluer en gros.
 braslakaat v. évaluer à peu près.
 braslenn v.-et parcourir, lire rapidement.
 braslinennadur m.-ioù croquis.
 braslinennañ v. tracer les grandes lignes (de), croquer.
 brasoni f. orgueil.
 B.n.796 ma brassony an (lis. a-m) groa disconfiet ;
 N.591 pechet so cometet ... dre euffr calon ha
 guenou, brassony.
 MG-p.359 mar ho poa santet ur serten brasoni a galon er
 moment ma oa bet lavaret deoc'h e vehe deuet
 kompagnunezh da repaziñ d'ho ti.
 brasonius a. orgueilleux.
 brasparedif v. cuire à demi.
 braspouzañ v. cuire à peu près.
 braspouezañ v. peser à peu près.
 brasprizout v. évaluer à peu près.
 brasskeudenn f.-où croquis, ébauche.
 brastaolenn f.-où tableau général, tableau synoptique.
 brasted f. grandeur.
 TE-p.22 ar vrastaed ag e Feiz ; MG-p.80 a-gaoz d'e
 vrastaët ha d'e buisañs.
 BAL.p.64 e vrasdet hag e vadelezh.
 SFKH-p.8 diaouled ... a gement brastet a zo ; ENVG.p.90
 brasted impalaerdet Bro-Saoz.
 braster m.-ioù grandeur.
 PRO.p.201 Doue ..., e c'halloud, e vrazder.
 ANDP.p.16 braster ha talvoudegezh an ene ; NOTK.p.374

brader e enezennoù ; SKFT.p.42 braster ha nerzh an doue-se.

brastres m.-où schéma.

brastresadur m.-ioù schéma.

brastresañ v. tracer un schéma (de).

brasveizañ v. comprendre à peu près.

brasventañ v. apprécier la mesure (de).

braswelout v. voir à peu près.

bratell s. traquet (de moulin).

C. bratell, tr. "tantenelle de molin".

bratellat v. trahir, tromper, duper.

C. bratellat (inf.)

brateller m.-ien traître, trompeur, dupeur.

bratellerezh m.-ioù trahison, tromperie, duperie.

brav a. (1) joli, beau.

Nl.n.450 vn steren brav a so sauet ; Nl.n.249 en coab brauff ez sauas vn steren ; Nl.XLIII an ton so brav

BD.911 pa welez ... pegen brav on gwisket ; MG-p.52 dilhad brahue ; MG-p.25 ar verc'h vrahuan ag ar bed (sup.)

VNA-p.157 ne oant ket gwisket ken brav evel doc'h ; EMG.p.21 ar volz-se, ken brav kizellet gant hon tud kozh ; EMG.p.107 sell 'ta, ... na brava lemm ! (sup.) ; BAL.p.241 e gorfig ken dismantret gant c'hleñved a deus bravo-kaer pa voe lienet ; PRO.p.178 setu aze brava Koubl zo er vro (sup.) ; KMM.p.213 pebezh follentez eta klask kement laka brav ar c'horf-se, ar pezh divalav hag euzhus ma vezo ! ; SBI.p.306 evit den brav eñ n'eo ket, ma madoù gantañ vo kavet ; BAL.p.7 pa vez brav an amzer ; EST-p.40 mar chom brav an amzer.

MMKE.p.74 bravat eo prezeg ar baotred pa fell dezhe kavet merc'hed (exclam.)

----- (2) bon, brave.

BD.943 setu un den brav.

----- (3) beau, riche, bien, de qualité.

BD.1949 tud brav az enore.

----- (4) bon, assez considérable.

EMG.p.25 ur pennadig brav oa bet oc'h ober e dro ; EMG.p.121 un tamm brav a zispign ar c'h eus bet eno ; EMG.p.255 un dro bravoik a-walc'h o doa graet (di)

SFKH-p.16 ur brav a dap "une bonne plaisanterie".

----- (5) comme il convient.

EMG.p.120 ... m'eo mat ha brav an avel ; EMG.p.168 al lec'h brava evidomp eo Koadoù Kermengi (sup.)

----- (6) facile.

EMG.p.117 c'hwi ... a zo brav deoc'h kaozeal.

----- (7) agréable, plaisant.

MG-p.37 un dra brahue vehe, pa zeuhen da vout ur

Prezegour abil.

EMG.p.102 setu ahont unan hag a ve brav da ziskar ; EMG.p.177 n'oa ket ar c'homzoù-se brav da'm skouarn ; KMM.p.137 atav dous ha karantezus, e komze brav ouzh an holl.

----- (8) bravo, bien.

EMG.p.105 brav, brav, Roparzh Mengi, da zorn din ma stardin anezhañ ; EMG.p.114 en em gavet brav "voilà qui se trouve bien".

----- (9) sans danger.

EMG.p.276 bremañ n'eo ket brav fiziout e den.

----- (A) dre vray par la douceur.

EST-p.47 drè vray ha dre zouster d'al leur e vezont kaset.

----- (B) en e vray portant ses plus beaux vêtements.

KSV.p.24 kabiten, ofiserien, martoloded, holl en o brav.

bravaat v. embellir, (s')améliorer.

EMG.p.304 gwazh a se deoc'h mar kavomp an disterañ tra ; n'eo ket bravaat a raio ho toare (inf.) ; LLB-1176 m'o lako da bravat (inf.) ; EST-p.30 an amzer deiz ha deiz o bravaat (inf.)

bravadenn f.-où (1) embellie ; (2) amélioration (d'un malade).

bravder m.-ioù (1) beauté ; (2) (au pluriel) atours.

braventez f.-ioù beauté.

IN.p.358 d'ar c'hompagnunezhoù ha d'an asambleoù, d'ar braventezioù ha da bep seurt vaniteoù (pl.)

BAL.p.67 pegement a gened hag a braventez en deus un ene e gras Doue.

braveri f.-où toilette, atours, bijoux, parure.

RS.p.258 abalamour ma he devoa roet okazion da galz da gonsantif d'an tantasionoù lubrik dre ar vanite eus he ajustamant hag eus he braveri.

GBI.II p.386 va braverio am eus lakaet (pl.) ; GBI.II p.6 it da'm c'hontouer da choaz braverioù (pl.)

bravig m.-où (1) bijou.

NOTK.p.414 ar bravigoù a veze douget e-leizh gant merc'hed (pl.)

----- (2) jouet, joujou.

SKRS.p.159 ar bugel en doa laeret bravigoù diwar goust e vredeur hag e c'hoarezed (pl.)

bravigell f.-où (1) bibelot ; (2) jouet, joujou.

bravigellerezh m. bimbéloterie.

1. bravigerezh f.-ioù bijouterie (local).

2. bravigerezh m. bijouterie (commerce).

bravigour m.-ien bijoutier.

bravikaat v. (s')enjoliver.

bravite f. beauté.

TE-p.22 a-gaoz da vrahuite Sara.

LLB-742 kollet he deus he gloar hag holl he bravite ;

EST-p.39 emberr e kollint o gloar, o brabité.
braz m. partie principale, majorité.
 KMM.p.70 ar braz eus ar bloaz a roer d'ar bed, d'ar c'horf.
brazed m. (1) méteil.
 ----- (2) (pain) bis.
 CBF.p.11 bara brazed ; MGK.p.116 un dorzh vara braz-ed
brazentez f. (1) grandeur ; (2) froissement d'amour-propre.
brazez a. (femme) enceinte.
 C. brases ; N.682 un leanes ... brases aessaff ... a mab ; B.n.661 ha-n groagues ... brasesou (pl.)
 NG-173 gwragez brazés ; IN.457 evel ma prepar ur wreg vrases ar c'havell ; RS.p.406 ar Werc'hez pehini oa brases-vas ; HB.p.273 Santez Elizabeth, d'an ampoent brases war Sant Yann.
 VNA-p.224 en amzer ma vec'h brazès ; SBI.p.130 an dud lavar on brazès ... ha n'ouzon a be berzh.
brazezañ v. engrosser, rendre enceinte.
 N.415 an leanes braseset (pp.) ; N.384 me cret bout certes braseset (pp.)
 IN.p.299 ne c'hallas biskoazh krediñ e vije braseset (pp.) ; EN.1069 ne da plac'h da zimeziñ na ve brasesed (pp.)
brazzeded f. grossesse.
brazilhañ v. étamer.
brazober v. (se conjugue comme ober) faire à peu près.
brazoniezh f. grandeur, altesse (titre).
brazouer m.-où brasero, réchaud à charbon.
 CBF.p.12 brazouer.
 1. bre m. montagne, colline.
 2. bre m. peine, difficulté, effort, labeur, gêne.
 3. bre m. (1) brai ; (2) résine.
breañ v. travailler, s'efforcer.
breañs m.-ed bruant.
breboniñ v. choyer.
brechet a. (1) ébréché, fêlé ; (2) (oeuf) fendillé.
brechin pluriel de brochem.
 1. brec'h f. petite vérole, variole.
 C. brec'h ; Nom.p.264 an broëch, an vreach bian.
 2. brec'h f.-ioù, d.divrec'h (1) bras (du corps humain).
 C. brec'h ; J.p.19-b entre e diou brec'h (d.) ; G.760 merchet ... dyou ha dyou var ma dyou brec'h (d.)
 B.n.576 torret eu ... ma diu brec'h (d.)
 NG-1582 ken n'en doa el lammgroaz e diureh astennet (d.) ; IN.p.50 d'hor resev etre an divrec'h eus drugarez (d.) ; IN.p.58 etre an ivrec'h eus va madelezh (d.) ; BD.1060 na brec'h na dorn ; BD.35 da zisplegañ da diurech war ar c'horfoù-mañ (d.)
 TE-p.6-hi a astennas he bréh ; MG-p.13 na korf,

na divrêh na divhar (d.)
 VNA-p.226 o divrêh (d.) ; VNA-p.149 me am eus dihue-vrêh (d.) ; LLB-1445 ar e ziureh (d.) ; MGK.p.92 ar re-mañ a labour bemdez gant o divrec'h (d.) ; BAL.p.240 ... e save e bennig hag e zivrec'higou (d.dim.) ; EMG.p.99 ... em boa c'hoant da vezañ bet en e gichen, krog en e vreac'h ; EMG.p.97 Kolaig Leskonneg o tifretal e zivrec'h (d.) ; EMG.p.191 he daou vugel lig ganti etre he divreac'h (d.) ; EST-p.51 ne weler mui bremañ met divrêh o vouljal (d.)
 SFKH-p.12 o divrêh (d.) ; ANDP.p.29 Rene Radeneg a zouge ouzh e vrac'h ar mil skoed en aour ; SKET.p.62 ar merc'hed ... a stirlinke gwalennoù o divrec'hioù gwenn (d.pl.)
 ----- (2) bras (d'un objet), manche (de vêtement).
 EMG.p.93 pet kroaz na welit-hu ket diskaret, torret o divreac'h (d.)
 ----- (3) bielle.
brec'had f.-où mal au bras.
brec'hagn a. (femelle) stérile.
brec'h-du f. typhus.
brec'hek a. (objet) muni d'un bras.
brec'henn f.-où (1) bras (d'un objet) ; (2) bielle ; (3) brassard (bande d'étoffe).
brec'hiet a. qui a des bras.
 C. brechvet, brichvet, brihyet.
brec'h-ognon f. brec'hioù-ognon chapelet d'oignons.
brec'h-pleg f. brec'hioù-pleg trolley.
brec'h-vor f. brec'hioù-mor bras de mer, détroit.
 SAG.p.48 en ur vreac'h-vor anvet Lepant.
brec'hwisk m.-où brassard (partie de l'armure).
bredasour m.-ien homme qui parle inconsidérément.
bref a. (1) bref.
 G.434 en brefu : M.410 da nep ho car creff, ez-ynt breff deueuanç.
 BD.45 breff.
 ----- (2) (?) économe, modéré.
 M.2525 ouz hon corff hep bout bref, dibrif cref hac euff.
bregas m. rot.
bregasiñ v. roter.
bregenn f.-où écrémeuse.
breier pluriel de breo.
brein a. pourri.
 C. brein ; G.1258 breyn.
 RS.p.348 gouliet ha brein en em gavis.
 EMG.p.311 e-mesk ar c'holo hanter vrein a oa a-zindan

ar brizonerien ; LLB-198 tammoù aval brein ; HTO. p.143 kalonoù ar baianed a oa brein-tuñ gant ar pec'hed-vil.

breinadur m.-ioù pourriture.

IN.p.291 un toullad gvesped pere en em asamble da sunañ ur breinadur bennak.

KMM.p.211 ur bern breinadur ; KMM.p.214 ar vreinadur-se breinadurezh f. pourriture, putréfaction.

KLBD.p.32 evit hastañ ar vreinadurez eus an teil ; SKET p.51 enno emañ o ren ar vreinadurez a grign ar broadoù.

breinañ v. pourrir, (se) corrompre.

C. breinañ (inf.) ; P.n.230 eno coff ha queyn ez

breiny (2 fut.)

IN.p.223 ur c'hoad, ne c'hell ket breina (inf.) ; NG-brinet (pp.) ; BD.1809 seizh troatad en douar ez da gig da vreinan (inf.) ; MG-p.25 o vreignein (inf.) ; MG-p.90 evit va bout ar blijadur d'hen gwelet krouget pe o vraignein ar un deileg (inf.) ;

VNA-p.227 o laoskiñ da vreinnein en o lousteri (inf.) ;

EST-p.48 ar c'houarc'h ... a vo ... en dañjer da vreinein (inf.) ; EMG.p.213 ne c'heller ket o lezel, evel gagnoù, da vreina war c'horre an douar (inf.)

MMKE.p.130 pa glask kement a fall skridoù breina spered ha kalonoù (inf.) ; FURN.4,12 bouilhard ar c'hoantegezhioù a vreign un ene dizifenn (3 prés.)

breinar m. champ en friche.

breinarat v. ouvrir un terrain en friche.

breinareg f.-i,-où terrain en friche.

breinder m. pourriture.

C. breinder ; M.220 a-n re-man, ne quiffy ... manet nemert breynder adreff, ha ramainant preuet.

breinentez f. pourriture.

breinerezh m. pourriture, putréfaction.

brein-krign m. gangrène. ; c'f. p. 100.

breinus a. (1) putrescible, corruptible.

C. breinus.

---- (2) putride, qui pourrit.

breinusted f. ; breinuster m. (1) putrescibilité, corruptibilité ; (2) putridité.

Breizh f. Bretagne.

C. Breiz ; N.71 ha ma-z-iff deia euz a Breiz ; N.1784

euit ... chrisqui an feiz e-n Breiz man ; N1.n.24

... ma-z dalc'hint ferm en Breiz ho Feiz ; N1.n.38

Breiz.

NG-599 Braih.

EMG.p.126 e Breiz ; EMG.p.97 er-maez a Vreiz an divroidi ; LLB-77 e Breh.

Breizhad m. Breizhiz Breton.

G.879 Breyzys (pl.)

EMG.p.161 ur gwir Breizad ; EMG.p.97 da dud hag a gemer

Breizh evel chatal mut (pl.)

breizhadelezh f. qualité d'être Breton.

breizhat a. breton.

BBR.p.10 an hini ra ar werz zo kristen, zo breiziad.

MMKE.p.49 menozioù kristen ha breizad.

breizhek a. breton.

ENVG.p.93 un tiegezh a ouenn vreizek-rik.

Breizh-Izel f. Basse-Bretagne.

N.934 e Breiz vsel ; N1.n.509 en Breiz izel ; Da.XVI n.3

hon Breiz-isel.

RS.p.252 e Breiz-isel.

EMG.p.85 e Breiz-Izel ; EST-p.52 e Bréh-Izel.

Breizhizeliad m. Breizhizeliz Bas-Breton.

N1.n.332 Leonis Breizis izell (pl.)

Breizh-Uhel f. Haute-Bretagne.

Breizhuheliad m. Breizhuheliz Haut-Breton.

Breizh-Veur f. Grande Bretagne.

G.171 Breyz-meur.

breizhveurek a. britannique.

Breizhveuriad m. Breizhveuriz Britannique.

Breizhveuriat a. britannique.

Breizh-Vihan f. Petite Bretagne.

G.51 Breyz byhan.

Breizh-Vras f. Grande Bretagne.

D.p.185 Breiz-bras, Breis-bras.

brej s. faute, manquement.

G.327 me grata reyf dych hep breyze (var. brayg) deya

quement tra ; B.n.196 vaillant meurbet ez labouret

seder heb neb rebeig na breig en hoz mecher ;

M.1731 an rebeig ha-n breig ; B.n.649 me ray ouz

breig hoz rebeig tut mechant ; J.p.3-b heb ober

nep drouc na breig.

breleñn f.-où grande veste du pays vannetais.

breliñsadem f.-où (1) éclaboussure ; (2) douche.

breliñsador m.-ioù (1) éclaboussure ; (2) douche.

breliñsat v. (1) éclabousser ; (2) doucher.

1.brell a. (1) insensé, brouillon ; (2) m.-ed insensé,

brouillon.

2.brell m.-ed (1) brème.

C. brell tr. "brème" ; Nom.p.46 brellet (pl.)

---- (2) perche (poisson).

brellañ v. (1) troubler, brouiller.

JKS.p.19 buan e teu zoken d'en em vrella mar fell d'ur

re bennak enebif outañ (inf.)

---- (2) déranger (l'esprit) ; (3) faire l'écervelé ;

(4) farfouriller.

brem m.-ed brème.
Nom.p.45 brem.

bremaik adv. (1) bientôt, sous peu.
LLB-297 galvit d'ar gêr bremenik hozh ostiz ; EMG.p.102
bremaik ... me a c'hellio tommañ va izili morzet.
----- (2) il y a peu de temps, il y a un moment.
EMG.p.113 bremaik zoken edo Mari-Jann ha me o komz
anezhañ.

bremañ adv. maintenant, à présent.
C. breman, brema ; G.1 breman ; Da.IX n.9 brema.
NG-89 breman ; BD.722 breman ; MG-p.4 ar poanioù hoc'h
eus bermen.

VNA-p.112 men ec'h it-c'hwi bermen ? ; EST-p.51 bremen ;
SBI.II ne c'hall ket dont, evit breman.

bremanaat v. (se) moderniser.

bremañ-souden adv. tout à l'heure, sans tarder.
BD.5053 houmañ eo an estlamm a zo erru ganimp breman-
souden ; BD.4252 me a ya bremanson da aprou
gwirionez ; SG.f.72 roit din hoc'h asistañs
bremasouden ; IN.p.76 an traoù am eus anvet
bremasouden ; RS.p.38 d'an deizioù hon eus
merket amañ bremâ-souden.

PRO.p.189 breman souden ni raio bal ; BBR.p.8 grit
m'he c'havin brema-souden ; MGK.p.104 brema-zouden
ra vo c'hwezhet an tan.

AADM.p.15 breman-souden ... e weli kaeroc'h abadenn.

bremañ adv. (1) bientôt.
B.n.798 ez i deza breman ia da-n iayn.
SVE.RC.V p.159 deomp ac'han da besketa, ma hor bo
pesked bremañ da zebriñ gant ar bara.
----- (2) tantôt.
Nom.p.139 moëin poset ha lecquoët breman en ô het
bremaia á costez.

brenek m.-où (1) ouïe (de poisson).
C. brenc an pesq ; M.1129 anezaff contaff enoq, ere'n
brenc, á rencquy.
----- (2) nageoire.
----- (3) appui, accoudoir.

brenekañ v. s'accouder.

breenn m. (1) son (de farine).
C. breenn.
VNA-p.226 ne ran met o astenn en o c'havell àr brene
sec'h ; PRO.p.191 ne reont amañ na bleud na brene
"ils n'ont de succès ni d'un côté ni de l'autre".
ANDP.p.3 bleud an diaoul a ya da breenn.
----- (2) saletés, immondices.

brenek a. (1) plein de son ; (2) (pain) complet ; (3) sale

brene-heskenn m. sciure.

breennid m. ou f. (1) sein, poitrine.
ANDC.p.29 c'hwezhañ ha dic'hwezhañ a rae he breennid.
----- (2) partie du vêtement recouvrant la poitrine.
RS.p.292 war ar breennid eus he sae oa skrivet ar
c'homzou-mañ.

breennidad m. ou f.-où (1) plein la poitrine.
----- (2) plein le vêtement recouvrant la poitrine.

breennidañ v. se battre poitrine contre poitrine.

breennidenn f.-où partie du vêtement recouvrant la poitrine,
bavette de tablier.
CBF.p.26 briniden va zavañjer a zo dantelezhed ; MBR.
p.20 ... e save un nebeut brinidenn ha tavañjer e
bried.

breennig coll.-enn patelles.
SAG.p.55 brinik ; TLK.p.6 digerif a rae e zaoulagad
evel div vrinikenn (sg.) ; ATC.p.22 daoust ha
c'hoant ac'h eus e kasfen ac'hanout da glask
breennig da Venez-Arre ?

breennika v.-et ramasser des patelles.
EMG.p.262 o vrinika pe o pesketa e veze bemdez (inf.)

breennikaer m.-ien ramasseur de patelles.

breenn-Yuzaz m. taches de rousseur.

breo f. breier moulin à bras.
C. brou, breau.
SKBT.p.59 penaos ober gant ar vreo.

breol m.-ioù pièce de fer formant collier pour maintenir un
essieu.

breolim f.-où meule à aiguiser.
C. breulim, breaulim.
SPKH-p.18 ha setu eñ o lakaat ... e verlim da dreif.

breolimañ v. aiguiser (sur une meule), affiler, émoude.
C. breulimaff (inf.)

breolimer m.-ien rémouleur, émouleur, aiguiseur.
(?) breolit s. (1) (?) danger, dommage.
G.337 guenef ... hep breault (var. brealit) e chemet.
----- (2) (?) acuité, ardeur.
M.1779 bezcoaz ne-uoë an heaul oar teaul dre nep
breault (lis. breault) quen scler (lis. scler)
é dou lagat.

breou m. (1) magie, sortilège.
MBR.p.160 sorset eo gant ur wrac'h kozh ... hag he
deus breou hag ardoù Satan.
----- (2) bref, brevet.
----- (3) naulage.

breouañ v. breveter, accorder un brevet.

breoziañ v. s'impatienter.

brepenn Voir berpenn.

l.bres m. (1) action de fouler ; (2) pâte à crêpes.

2. bres m. -où cuve à brasser, brassin.
bresadur m. -ioù froissement (au sens propre).
 1. bresañ v. (1) fouler.
 IN.p.358 an andredoù fresk, pere ne dint ket labourer na brecet (pp.); IN.p.249 ... pere evit diskar ar frouezh anezhi a zeu da fouliñ ha da vreca tro-war-dro (inf.); GS.p.253 goude e vezañ bresset (pp.)
 KSV.p.12 ar boultremm a vresomp dindan hon treid (4 prés.)
 FURN.5,1 neuze ... en em zalc'ho an den just en e sav a-dal d'ar re o devo breset anezhañ (pp.)
 ----- (2) froisser, chiffonner, friper.
 ----- (A) fars breset fars de froment avec sucre et oeufs.
 2. bresañ v. brasser (de la bière).
 1. breser m. -ien (1) casseur (de pierres, etc.)
 ----- (2) intrigant.
 ----- (3) fanfaron.
 2. breser m. -ien brasseur.
 1. breserezh f. -ioù brasserie (lieu où on fabrique la bière).
 2. breserezh m. (1) brassage; (2) brasserie (fabrication de la bière).
bresk a. (1) fragile, cassant.
 C. bresq.
 BMN.p.34 bresc evel ur gorzenn.
 ----- (2) précaire.
 EMG.p.252 eürusted ar bed-mañ a zo bresk.
 NOTK.p.397 bresk e oa dre-holl beli ar renerien.
 ----- (3) faible (au moral), faillible.
 JKS.p.50 ne deo ket an enkreuz a ra d'an den bezañ sempl ha bresk; diskouez a ra petra eo; PRO.p.144 ar merc'hed koant zo ivez atav bresq ha sentus.
 ----- (4) (?) étourdi, distrait.
 B.n.88 lequet hy fresq hep bout bresq da desquiff.
 ----- (5) (?) aigu, mordant.
 M.2528 daffnation ... hon euz bresq hep esquem, taolou flem ha tempest; M.2574 doen poan en tan fresq á so bresq drouc escot.
 ----- (6) (langue) indiscrete.
breskadur m. (1) fragilité; (2) précarité.
breskadurezh f. (1) fragilité; (2) précarité.
 1. breskenn f. -où appogiature.
 2. breskenn m. état d'affolement.
 3. breskenn f. -et courir comme une vache affolée.
 SBI.II p.186 evel ur vuoc'h o vresken, a red a-raok gant ar ru (inf.); SVE.RC.3, p.194 ar soner war e varrikenn a ra da yaouankiz breskenn (inf.);

- PRO.p.194 evel ur vuoc'h o vreskin e c'haloup (inf.); PRO.p.137 debrist, krignit, bresquennet, ... a zo prest da verchen (inf.)
breskennor m. -ien (1) homme remuant; (2) coureur, débauché.
breskted f. (1) fragilité; (2) précarité.
breskter m. (1) fragilité.
 C. breschder.
 ----- (2) précarité.
bretac'h m. agitation dans une foule.
brete m. (1) mêlée, lutte, échauffourée; (2) discussion violente.
 1. breton a. breton.
 N.425 e bro breton; Nl.n.467 pobl breton.
 2. Breton m. -ed Breton.
 C. Breton; C. bretones (fém.); G.269 pep Breton; G.21 an Bretonet (pl.); N.1300 an guir sanctes bretones (fém.); N.394 e bro bretonet (pl.); Da.XVI n.4 ar Bretonnet (pl.)
 NG-598 ar Bretonnet (pl.); RS.p.VI d'ar bretonet (pl.); BAL.p.218 ur vretonez (fém.); LLB-1 Bretoned (pl.); EMG.p.139 touñ a reas dont a-benn eus ar Vretoued (pl.)
 ANDP.p.1 ur Breton leal; MMKE.p.XVI hon Bretoned (pl.); ANDP.p.5 bro ar Vretoued (pl.); SFKH-p.13 Bretonnézed (fém.pl.)
 3. breton m. langue bretonne.
 VNA-p.4 da gomz Breton.
Bretoneri s. Bretagne.
 N.721 e Bretoneri; N.437 e bro bretonery; N.332 tut fier a britonery; Dag.189 en Bretonery.
breud m. -où (1) débat, plaidoyer.
 C. breut; C. breugou, breuic, breuicou (pl.); N.1406 it da embann ... an breuicou ... ha-n laesennou (pl.); N.1413 voar pen diñziou dezrauet ema ... an breuigou bras (pl.)
 ----- (2) procès, litige.
 ----- (3) (?) idée, intention.
 (?) N.168 troet eo e-m brut, e-m studi, dont dauedouch huy.
breudeur pluriel de breur.
breudeuriañ v. (s')assembler en confrérie.
breudeuriek a. confraternel.
breudeuriez f. -où (1) fraternité.
 MMKE.p.28 breudeuriez, karantez, etre an holl.
 ----- (2) confrérie.
 MG-p.406 ur Verdiañ, e pehini eo'h on a werso; MG-p.386 me am eus em lakaet en holl Berdiañ (pl.)

breugadenn f.-où braiment.
breugerezh m. braiment.
breugeud m.-où rot.
breugeudenn f.-où rot.
 C. breuguedenn.
breugeuder m.-ien celui qui fait des rots.
 PRO.p.174 ar c'hozh Breugeucher.
breugeudif v. roter.
 C. breuguediff (inf.)
breugif v. braire.
breujad m.-où dispute.
breujata v.-et discuter, ergoter, tenir conseil.
 NOTK.p.414 ar merc'hed a oa dezho o c'huzuliadegoù ...
 da vreujata enno war gement poent a denn d'o
 reizh-plac'h (inf.)
breujataer m.-ien ergoteur.
breujoù pl. (1) audience, assises ; (2) procès, dispute.
Breujob-Breizh pl. Etats de Bretagne.
breun coll.-enn brins, filasse.
 MGK.p.14 tennit 'ta breunen ha breunen ar pezh a sav
 war bep greunenn (sgf.)
breur m. breudeur (1) frère.
 C. breuzr ; Nl.n.342 breuzr ha choar ; N.1885 ha hui,
 ma breuder (pl.) ; G.1151 breudur (pl.) ; Pm.n.62
bredeur (pl.) ; Pm.n.49 breudeur ; H.p.48 hon
breur christen.
 NG-769 va breder (pl.) ; IN.p.199 hor breudeur (pl.) ;
 BD.597 va breudeur (pl.) ; BD.3087 va breuder
 (pl.) ; TE-p.9 e vraêr ; MG-p.88 hor berdêr (pl.)
 VNA-p.89 hor brêr ; LLB-598 ar brer enep d'ar brer ;
 EST-p.57 brêder (pl.) ; EMG.p.94 breudeur (pl.) ;
 CSB.p.VI hor Breuder (pl.)
 SFKH-p.20 va brêder (pl.)
 ----- (2) frère, moine.
 Nom.p.198 cador an breuzr.
 RS.p.268 ar breur Bernard ; IN.p.124 d'ar Vreudeur ha
 C'hoarezed eus ar Breuriezh-se (pl.) ; ED.1989
 kement relijiuz, breur ...
breureg m.-ed beau-frère.
breurek a. fraternel.
breurel a. fraternel.
breurelezh f. fraternité, qualité de frère.
breuriezh f.-où confrérie.
 C. breuzriez.
 RS.p.I breuriez an anv a Jezuz ; IN.p.124 Breurieziou
 (pl.) ; RS.p.VII Breurieziou (pl.) ; RS.p.352 div
vreuriez.
 PRO.p.144 darn all n'int ket er vreuriès hag a garfe
 bezañ ; KMM.p.244 breurieziou (pl.)

breuriezhadur m.-ioù affiliation.
breuriezhañ v. (s')affilier.
breuriezh-labour f. syndicat.
breuriezhour m.-ien congréganiste.
breur-kaer m. breudeur-kaer beau-frère.
 BSA.p.281 breur-kaer ; BSA.p.208 he breudeur kaer (pl.)
 AADM.p.5 e c'hoar hag e vreur-kaer.
breur-kompez m. breudeur-kompez frère germain.
 Nom.p.352 breuzr coumpes.
breur-laezh m. frère de lait.
breur-lik m. frère convers.
 RS.p.344 breur lic.
breur-mager m. breudeur-vager frère de lait.
breutaat v. (1) plaider.
 C. breutat (inf.) ; N.1623 dont da brutat da coll madou
 (inf.) ; B.n.770 nen d-eu a nebeut ez breutet
 (5 prés.)
 ----- (2) discuter.
 M.2635 hep breutat, tr. "sans contredit" (inf.)
breutadeg f.-où (1) plaidoirie.
 NOTK.p.359 enaouet gant ar vreutadeg ; NOTK.p.415 ar
breutadegoù hag ar mouezhiadegoù (pl.)
 ----- (2) contestation, discussion, dispute.
 SKET.p.44 ... na voe biskoazh ... an disterañ breujadeg
 etre Manos ha Bena.
breutadenn f.-où plaidoyer.
 NOTK.p.362 ar breutaer Kikero a savas dezhañ e vreutadenn
 vrudet.
breutaenn f.-où argument.
breutaer, breutaour m.-ien (1) plaideur.
 C. breutaour.
 MGK.p.36 an div gevrenn en em bellias pep eil kenkoulz
 ha breutaerien (pl.)
 ----- (2) avocat.
 NOTK.p.362 ar breutaer Kikero ; NOTK.p.413 ar brosezerien
 a gave ivez breutaerien da zifenn o c'haoz (pl.)
breutaerezh m. discussion.
breutaouriezh f. (1) art de l'avocat ; (2) barre, ordre des
 avocats.
breutaus a. litigieux, contentieux, discutable.
 NOTK.p.423 ar rouestloù breutaüs.
breuz f.-où peigne de cardeur.
breuzad f.-où ce qui contient un peigne à carder.
breuzadur m.-ioù peignage (du lin, etc.)
breuzat v. peigner (le lin, etc.)
breuzer m.-ien peigneur (de lin, etc.)
breuzerezh m. peignage (du lin, etc.)
 l.brev a. brisé, rompu (de fatigue).

2.brev m. brisure, cassure, fracture.
 brevadur m.-ioù (1) brisure; cassure; (2) débris.
 brevadurezh f. état du corps brisé de fatigue.
 brevalet a. impatient.
 breved m.-où (1) brevet.
 C. breuet.
 ----- (2) charme magique.
 D.p.87 ur brevet benac evit staga ous ho gouzougou.
 brevennañ v. écraser, fracasser.
 breviel m.-où bréviaire.
 C. breüial, breüier.
 RS.p.24 ur brevyer bihan.
 EMG.p.261 ul levr, a anver brevier, a-zindan e gazel.
 brevidigezh f. brisement, broyage.
 breviñ v. écraser, broyer.
 C. breauyaff, breauyff (inf.); C. breauet, breauyet.
 breuet (pp.)
 EMG.p.137 terrif ha brevi o c'horf gant al labour (inf.)
 EMG.p.251 kalon ur Breizhad a c'hell bezañ
 ankeniet, glac'haret, brevet (pp.); PRO.p.144
 brévet a vazhadou (pp.); BSA.p.121 ar vartoloded
 keizh, brevet gant ar skuizhder (pp.)
 SFKH-p.14 bréuet e oa, bloñset ha beskornet en ur
 skeif ouzh ar mogerioù (pp.)
 brevus a. brisant, écrasant, accablant.
 breze m. (1) rot amer; (2) dégout.
 brezel m.-ioù guerre.
 G.129 bresel; Da.XV n.15 n'o deus muy à bresel cruel;
 B.n.677 goude meruell en bresel cruelhañ.
 NG-565 brezel; NG-601 bresel; BD.1732 ... e savo ur
 bresel cruel; BD.1020 bresellio (pl.); JV.43
 bresellou (pl.); JV.II 1464 brezeillou (pl.);
 SG.f.66 brezeillou (pl.); IN.p.364 ar bed a ray
 ar bresel deomp atav; HB.p.448 emamp e bresel
 deiz ha noz; IN.p.163 bezañ bleset er bresell;
 RS.p.250 a vreselyou (pl.); GJ.p.12 ne deus mui a
 vrezel; MG-p.409 hi a ra brizél d'an imor.
 VNA-p.224 ar brezel rivinus-mañ; VNA-p.224 er brezelien
 (pl.); OZE.p.36 an impalaer kristen Heraklius a
 reas brezel ouzh ar baianed; SVE.RC.2 p.240 pa
 vez brasañ ar brezel e vez tostañ d'ar peoc'h;
 KMM.p.8 er brezellou (pl.); EMG.p.95 tud a vrezel
 ha tud a lezenn; EMG.p.137 c'hoantaat a rejont
 ober brezel d'ar broioù all; BSA.p.210 ar vrezel;
 BSA.p.213 ar brezel.
 brezelaat v. guerroyer.
 C. breselhat (inf.)
 brezel-diabarzh m. guerre civile.

brezelek a. guerrier.
 C. breselec tr. "porte-bataille, lat.belliger".
 NOTK.p.429 an anvioù brezelek.
 brezelekaat v. faire la guerre, guerroyer.
 C. breselequat, breselec (inf.); Dag.85 Sauson ... oz
 breselequaat (inf.); Dag.176 pan ay an Sauson ...
 da breselequat (inf.)
 RP.p.8 endra eoc Augustin o vresellecat evel-hen outañ
 e-unan (inf.); BT-112 evit brezelécatt ouzhit
 (inf.); BD.3102 biskoazh ne welis ur mab a oar
 kasroc'h breselec (inf.)
 EMG.p.137 piv a garfe brezellekaat gant tud hag a brezel
 d'o Doue (inf.)
 NOTK.p.357 brezelekaat a-gu gant Roma (inf.)
 brezelekaer m.-ien belligérant.
 brezelekaerezh m. tactique.
 SKET.p.54 reolennoù kentañ ar benngadouriezh hag ar
 brezelekaerezh.
 brezelekaus a. combatif.
 brezel a. guerrier.
 C. breseler, breseleur.
 FAG.p.6 aon zo rak brezeller; MBR.p.18 ar roue ... a
 lakaas e vab ... e penn brezelerien ar vro (pl.)
 brezelerezh m. pratique de la guerre.
 NOTK.p.365 ijin ha skiant ar brezelerezh.
 brezelgar a. belliqueux.
 NOTK.p.401 spered taer ha brezelgar ar Gelted.
 brezeliad m. brezelidi guerrier.
 NOTK.p.420 ne veze nepred oc'h emgannañ nemet an hanter
 eus ar vrezelidi (pl.)
 brezeliat a. guerrier.
 NOTK.p.297 yaouankizoù paour ha brezeliat.
 brezeliek a. guerrier, belliqueux.
 brezeliñ v. faire la guerre.
 BAL.p.219 hi ... a rankas brezelli start outi hec'h-
 unan (inf.)
 MMKE.p.XVI kenerzhomp ar re ... a vrezell evit an
 caled (3 prés.); NOTK.p.360 o vont da vrezeli
 ouzh ar Barted (inf.)
 brezelius a. guerrier, belliqueux.
 brezelour m.-ien guerrier; cf. brezeler.
 LLB-99 brezelour; BBR.p.4 hor bugel ... da vrezellour
 vo kemeret.
 SKET.p.23 brezelourez (fém.); NOTK.p.427 livadurioù ...
 o skeudenniñ brezelourien (pl.)
 brezelouriezh f. art militaire.
 brezhel m. brizhili maquereau.
 C. brezell.

CBF.p.15 brezili (pl.)
brezhier pluriel de brozh.
brezhon a. breton.
Brezhon m.-ad Breton.
 ENVG.p.112 ur Vrezonez rik (fém.) ; NOTK.p.395 ar
Vrezoned (pl.)
brezhoneg m.-où breton, langue bretonne.
 G.1266 e Brezonec mat pe e latyn ; H.p.2 ar Pater en
brezonec.
 RP.d.V kompozet e galleg ... ha troet e Brezonec.
 LLB-16 barzh ... ken douget evit ar Brehoneg ; EMG.p.167
 n'oa na galleg na brezounek ; PRO.p.200 brizh
brezounek ; PRO.p.210 n'em eus ket dizesket
brezounek ; SVE.RC.3 p.220 komz brezounek evel ur
 person ; MBR.p.VIII an traoù kaer a zo er brezounek
 ----- (A) brezhoneg beleg breton mêlé de français.
brezhonegañ v. parler breton.
brezhoneger m.-ien bretonnant.
 ENVG.p.101 un nebeut brezonegerien c'hredus (pl.)
brezhoneg-kremm m. moyen-breton.
brezhonegour m.-ien savant s'occupant de breton.
brezhonegouriezh f. science du breton.
brezhonegva m.-où territoire bretonnant.
brezhonek a. breton, de langue bretonne, en langue bretonne.
 IN.p.128 levrioù brezonec.
 MGK.p.VIII gerioù gwir vrezoneg hepken ; MBR.p.X ar
 skrivagnerien brezounek.
brezhonekaat v. bretoniser, gagner ou être gagné à la langue
 bretonne.
brezhonekadur m.-ioù bretonisme.
brezhonekadurezh f. bretonisation.
brezhonekaer m.-ien (1) celui qui bretonise.
 ----- (2) celui qui traduit en breton.
 NOTK.p.436 ar brezonekaer.
brezidik a. qui fait l'empresé.
brezik-brezek a. remuant, qui s'agite inutilement.
brezilhat v. agiter les paupières.
l.bri m. (1) égard, respect.
 B.n.684 ... ez meruy a un maru yen gant ancquen heb quer
 bry.
 MG-p.301 ur pec'hed mignon bennak da behini e tougont
bri.
 ----- (2) bonté, faveur, condescension.
 Nl.n.154 Iesu ... hac enff Roue'n sent en paurentez, en
 poan, byhanez, pebez bry !
 ----- (3) parole, promesse.
 J.p.185-b en Galile ho guelo arre, rac ma-z voe e bry.

2.bri f. flanc (de montagne, etc.), falaise.
 KSV.p.14 pa deu ... an tarzhioù d'en em strinkañ ...
 ouzh ar vri hag ar reier.
 NOTK.p.373 ar menez ... ma tarzhe diouzh e vri mammenn
 ar Rotanos.
briaat v. respecter.
 Nl.n.265 oz douen feiz dezy hy ha he bryhat (inf.) ;
 Nl.n.57 desy (lis. dezy) ez voe brwet, gant an
 Eal revelet (pp.)
briad f.-où (1) brassée.
 RP.p.188 ... e teuas daou aerouant all gant pep a
vriad sarpanted.
 EMG.p.170 da gerc'hat pep a vriad kolo ; EST-p.60 o
brahad plouz ; LLB-1418 plouz sec'h a vrehadeu
 (pl.)
 SFKH-p.12 bradeu mein (pl.) ; ibid. brahadeu (pl.)
 ----- (2) grande quantité.
 BD.389 ur vriat vugale.
briadal v. embrasser.
 C. brihadal (inf.)
briad-ouzh-briad adv. embrassés.
briata v.-et embrasser, serrer dans ses bras, donner
 l'accolade.
 IN.p.101 o vriata ur Grusifi (inf.) ; HB.p.331 ar justis
 hag ar peoc'h a zo en em vriateat (pp.)
 PRO.p.166 me raktal d'he briata (inf.) ; OZB.p.66 o
 tigerifi e zivrec'h ... hag o serrañ anezho raktal
 evel m'en dije c'hoant d'ho priata (inf.) ; KMM.
 p.220 ne vriatazen mui va bugale (1 cond.I).
briatastur m.-ioù accolade (signe graphique).
briatasturezh m. embrassement.
 RP.p.188 ar pokoù, ar briatasturezh ... eus ar merc'hed.
brich f.-où escabeau.
briched m.-où escabeau.
brichinañ v. faire le niais.
brichinerezh m. niaiserie.
brid m. ou f.-où bride.
 C. brit, brid.
 IN.p.98 neuze ... eo ret leuskel ar vrid ganti.
 SBI.p.184 me am eus un inkane gwenn, hag ur brid
 arc'hant en e benn ; LLB-1330 ar brideu (pl.)
bridañ v. brider.
 C. bridañ (inf.)
 VNA-p.215 bridet va marc'h (5 impér.)
brid-mouch m. ; brid-vouch f. bridou-mouch bride à osillères.
briell f.-où petit talus, berge.
brien coll.-enn miettes, brins.
 C. breyenenn bara (sgf.) ; C. breyenen (sgf.) ;

C. breven bara ; Nom.p.58 an briennennou (pl.) ;
 D.p.148 ur breyennennic bihan (sgf.dim.)
brjenn f.-où rive, berge.
brientin m.-ien,-ed noble, patricien.
 NOTK.p.429 ar vrientinien, an dudjantil (pl.)
brientineler m.-ien partisan de l'aristocratie.
brientinelezh f. aristocratie.
brif m. mangeaille.
brifal v. manger gloutonnement, bâfrer.
brifaed m.-ed goulu, glouton.
brifaot a. goulu, glouton.
brifer m.-ien goulu, glouton.
brig m.-où brick.
brigadenn f.-où brigade.
brigadennañ v. embrigader.
brigadennour m.-ien général de brigade.
brigadier m.-ien brigadier.
 BSA.p.275 brigadier an archerien.
brigant m.-ed brigand.
 Da.I n.7 ar brigantet (pl.) ; Nl.n.42 an brigantet (pl.)
 NG-919 brigantet ha laeron (pl.) ; NG-1106 Kastell ar
Breigantet (pl.)
brignen s. grua.
 C. brighen, brighon.
 CBR.p.10 kaot brighen ; EMG.p.102 en ur virviñ va banne
 soubenn ar brighenn ; SBI.II p.70 brignon.
brighen-bihan m. petite joubarbe.
brighen-logod m. petite joubarbe.
brighonenn f.-où (1) petit morceau, miette ; (2) fibre.
brigoñs, brigoñsal v. courir comme les vaches.
brigoñserezh m. course folle.
brigoñsour m.-ien coureur.
brijañ v. embrocher (un crapaud).
brik m. pierre meulière.
 1. brikailh a. bigarré, bariolé.
 2. brikailh m.-où bigarrure, bariolage.
 BT-, RC.7 p.300 botoù-koad bourdel brikailh kaer.
brikailhadur m.-ioù bigarrure, bariolage.
brikailhat v. bigarrer, barioler.
 1. brikañ poncer, nettoyer avec une pierre.
 2. brikañ v. bigarrer, barioler.
brikemardiñ v. (1) sculpter avec excès ; (2) barioler.
 1. brikenn f.-où pot (pour le cidre).
 2. brikenn f.-où brique.
 NOTK.p.420 marioù mein, brikennou pe brenn (pl.)
brikennadur m.-ioù briquetage.
brikennañ v. briqueter.
 1. brikennerzh f.-ioù briqueterie (fabrique, local).

2. brikennerzh m. fabrication des briques.
briket a. bigarré, tacheté, gris.
 EMG.p.73 ar martolod kozh ... en doa gwelet meur a dra
 iskis, traoù briket ha traoù marellet ; MGK.p.57
 he blev, bremañ briket, gwechall a oa damzu.
brikez coll.-enn (1) rutabagas ; (2) Voir abrikez.
brikolenn f.-où bricole (pièce du harnachement du cheval).
brikoloù pl. bretelles.
brimbalat v. tinter, faire sonner (les cloches).
 PRO.p.213 bim ! baon ! brimbalomp a berzh brec'h
 (4 impér.)
brimbaler m.-ien carillonneur.
brimbalerezh m. carillon.
brimminiat a. péteux.
 C. briminyat, brimmyat, brimyat.
brini pluriel de bran.
brinikenn f.-où cabochon.
brinikennek a. conique.
briniskenn f.-où attache pour joindre les deux pièces du
 collier du cheval.
brinñsad coll. brinñsenn brindilles.
 LLB-736 troc'hit ... holl ar brinñsad izel.
brintin a. propre, frais, net.
briochem f.-où brioche.
briz s. cassure, fracture.
 B.n.650 me guel ... heb un briz he bisaig.
brizañ v. briser.
 BD.2786 ouzh ur rod ... e vrizan (inf.)
brizh a. (1) tacheté, bariolé.
 C. briz, tr. "(robe) rayée mi-partie" ; Nom.p.68 vn
 peren briz-ruz.
 SBI.II ur vuoc'hig vriz ; LLB-1137 an annoarezi
 breh-gwenn ; EMG.p.243 ur vuoc'h vriz ; PRO.p.210
 ar c'holo briz.
 ----- (2) hybride.
 ----- (3) sot, niais.
 PRO.p.191 Tregeriz ... a gar Doue hag e iliz, mes en o
 c'homzoù int re vriz ; SVE.RC.2 p.368 briz-diot
 hag a oar tevel, ouzh un den fur a zo heñvel ;
 MGK.p.91 ... e kavas din gwelet e oa un tamm
briz-diot.
 ----- (4) (pain) bis.
 ----- (5) (placé avant le nom qu'il qualifie) mauvais, demi,
 quasi.
 PRO.p.200 briz vrezhoneg ; KMM.p.247 ar briz deskadur-
 ezh a roer bremañ dezho, nemet noazout ne ray.
 SFKH-p.20 ne vez ket laer un den a hanter ; ne deus
 ket a vriz laer.

----- (A) brizh e sac'h peu difficile sur la nourriture.
brizhadur m.-ioù (1) bavure ; (2) tache de rousseur.
brizhañ v. (1) tacheter, barioler ; (2) éclabousser (de boue, etc.)
brizhanv m.-ioù nom hybride.
 NOTK.p.431 briz-anciou a seurt gant "Kaesaromagos" (pl.)
brizhc'hoarzh m. ricanement.
brizhc'hoarzhin v. brizhc'hoarzh ricaner.
brizhaon m. appréhension.
brizhek a. pommelé.
brizhell f.-où bariolage.
brizhelladur m.-ioù bigarrure, moucheture.
brizhellañ v. (1) barioler, moucheter, marquer.
 ----- (2) tatouer.
 SKET.p.43 al livañ hag ar brizella ar c'horf (inf.)
brizhellek a. bariolé.
brizhenn f. (1) -où tache de rousseur, éphélide.
 ----- (2) -où tache brune.
 ----- (3) -ed femme d'humeur fantasque.
brizhennek a. (1) portant des taches de rousseur.
 ----- (2) portant des taches brunes.
brizhenniñ v. (1) (se) marquer de taches de rousseur.
 ----- (2) (se) marquer de taches brunes, (se) marquer.
brizherezh m. (1) bigarrure.
 ----- (2) stupidité, aberration du jugement.
 EMG.p.96 deomp d'ar gêr ha lezomp ar re-mañ da ober o brizerez.
brizhfaout m.-où fêlure, fissure.
brizhfaoutañ v. fêler.
brizhheol m. ombre mêlée de soleil.
brizilhonañ v. mettre en pièces, briser en morceaux.
brizhili pl. (1) pluriel de brezhel ; (2) taches sur la peau.
brizhilia v.-et pêcher le maquereau.
brizhkarrezet a. à carreaux de diverses couleurs.
brizhkeltiegour m.-ien celtomane.
brizhkeltiegouriezh f. celtomanie.
 ENVG.p.99 nuñvreoù ar vriz-keltiegouriezh.
brizhkenmeskañ v. mêler, mélanger à tort et à travers.
brizhkig m. viande entrelardée.
brizhkistin coll.-enn marrons.
brizhkistinenn f.-ed marronnier.
brizhklañv a. indisposé, un peu malade.
brizhkleñved m.-où indisposition, légère maladie.
brizhkredenn f.-où superstition.
brizhkredennus a. superstitieux.
brizhlarjezañ v. barder de lard.
brizhllenek a. à demi lettré.
brizhleñvañ v. pleumicher.

brizhlevraouer m.-ien bibliomane.
brizhlevraouerezh m. bibliomanie.
brizhoberiat a. (verbe) neutre.
brizhouenn a. métis, hybride.
brizhouennañ v. métisser, hybrider.
brizhouizieg m. brizhouizieien demi-savant.
brizhouiziegezh f. demi-science.
brizhouiziek a. demi-savant.
brizhroudennañ v. rayer de différentes couleurs.
brizhskeud m. pénombre.
brizhsot a. un peu fou.
brizhvezv a. un peu ivre, gris.
brizhyezh f.-où jargon.
brizi m. tan à faire les mottes à brûler.
bro f.-ioù,-ezioù pays.
 C. bro ; G.6 da bro an Armoryc ; B.n.131 huy a bale dre-n
broezou (pl.) ; Ca.n.11 broezioù (pl.) ; Ca.n.12
broezyou (pl.) ; Pm.n.55 e bro anthioche.
 NG-170 dre ar bro ; IN.p.366 ur vro ; RS.p.332 en holl
broezioù (pl.) ; RS.p.320 da gonkeriñ ... mui-ouzh-
 -mui a vrouezioù (pl.)
 VNA-p.163 mont da reded bro ; VNA-p.138 broieù (pl.) ;
 OZB.p.23 hor bro gentañ ; KBB.p.3 mont da vale
bro ; EMG.p.140 tud ar broiou all (pl.)
broa v.-et retourner dans son pays.
 C. broha (inf.)
 1. broad m. broiz, broidi (1) habitant d'un pays.
 N.1791 Doe ... , distro vn tro ouz an brois (pl.)
 KMM.p.99 en tiig-se ... ar vrois a-zalc'he ur gleuzeur
 war elum (pl.)
 SKET.p.18 ur voaz heuliet gwechall gant ar vroiz (pl.) ;
 SKET.p.102 an darempredoù ouzh an dud estren o deus
 kreñvaet er vroidi ... ar boaz ... (pl.)
 ----- (2) compatriote.
 G.702 me compso da-m broys (pl.) ; Da.X.p.13 adiu ...
 va brois (pl.)
 BAL.p.172 ... em bezo soñj ... eus va zud hag eus va
brois (pl.)
 2. broad f.-où nation.
 KSV.p.16 ar mor bras, e-lec'h dispartiañ an eil broiad
 tud diouzh eben, a deu da vezañ ul liamm etrezo ;
 BSA.p.317 e-leizh a vroadou tud a zo c'hoaz hep
 an anaoudegezh-se (pl.)
 NOTK.p.358 ur vroad-tud unvan ha galloudek ; SKET.p.6
Broad hollvrudet ar Gelted kozh ; SKET.p.20
broadou bras (pl.)
broadadur m.-ioù nationalisation.

broadel a. national.
 NOTK.p.393 ar pobloù ma reomp Germaned anezho n'o doa anv broadel ebet.

broadelañ v. nationaliser.

broadeler m.-ien nationaliste.
 ENVG.p.112 da gas dezhi gourc'hemennoù ar vroadelerien (pl.)

broadelezh f.-ioù nationalité.
 MMKE.p.XIV hep tiegezh n'eus ket a vroadelez : NOTK.p.387 tud ... diwar veur a vroadelez ; NOTK.p.392 broadeleziou (pl.)

broadelidigezh f.-ioù nationalisation.

broadelouriezh f. nationalisme.

broadiñ v. naturaliser.

broch m.-où (1) cheville, fausset (de tonneau).
 ----- (2) morceau de bois, pointe de bois.
 ----- (3) ardillon.
 ----- (4) e broch (tonneau) en perce.

brochañ v. (1) attiser (le feu).
 ----- (2) (?) piquer.
 M.453 te, dre-n maru diuez, mar ditruvez ez brog (3 prés.) ; M.2369 an corff ... gant angoes ha-n esgoar a vezo cog brochet (pp.)
 ----- (3) embrocher (sur une corne, etc.)

brochenn f.-où, brechin (1) aiguille à tricoter, broche.
 C. brochenn.
 ----- (2) brin (de bois).
 ----- (3) ardillon.

brochennad f.-où (1) aiguillée ; (2) point (de tricot).

brochennañ v. tricoter.
 SPKH-p.4 ar merc'hed ... a oa dastumet ... evit neziñ ha brochennañ (inf.)

1. broc'h m.-ed blaireau (animal).
 C. broch.
 SPKH-p.17 ar broch ; NOTK.p.382 ar broc'h.

2. broc'h m. fâcherie, brouille, chicane.

broc'had m.-où fâcherie, brouille, chicane.

broc'hadeg f.-où fâcherie, brouille, chicane.

Bro-C'hall f. (1) France.
 PRO.p.209 ne zistroin ken da Vro-C'hall.
 ----- (2) pays gallot.
 SPKH-p.8 ar vugale baour ... en em c'hopre ... evel bugulion-sacout e bro Gall.

broc'hañ v. (se) fâcher, (s')irriter, (se) brouiller.

broc'heta v.-et chasser le blaireau.

brodadur m.-ioù broderie.

brodañ v. broder.

broder m.-ien brodeur.
 IN.p.155 ar Brodeurien (pl.)

NOTK.p.413 ar broderezed (fém.pl.)

broderezh m.-ioù broderie.
 SKET.p.62 o c'haerañ brodereziou (pl.)

broderiz m.-où, -ioù broderie.

brodeür m. broderie.
 IN.p.155 brodeür ; RS.p.292 ur sae ... ornet ar bordoù anezhi gant ur brodur ; GJ.p.40 ar brodeur zo en e zilhad.

brodikin m.-où brodequin.
 C. brotiquin.

brodikinañ v. chauser de brodequins.
 C. brotiquinaff (inf.)

broed m. (1) tricot ; (2) fil d'étoupe.

broediñ v. tricoter.

broeladenn f.-où acclimatation.

broelañ v. acclimater.

broelerezh m. acclimatation.

broellaoù pl. petites croix en l'honneur de ceux qui sont morts en mer.

broenn coll.-enn jonc, joncs.
 C. broennenn (sgf.) ; C. broennennyc (sgf.dim.)
 RP.p.98 un nebeudig brouan taolet eno war an douar a servije dezhañ da wele ; TE-p.65 ur c'havellig brènn.
 EMG.p.176 mont a ris a-dreuz ar gouerioù bihan hag ar brouan.
 KLBD.p.24 ar goañv ivez emañ ar poent da denañ ar broenn.

broenna v.-et chercher du jonc.

broenneg f.-l,-où jonchère.
 C. broennec.

broenn-Egipt coll. papyrus.

broennek a. plein de jonc.

broenn-mor coll. broennenn-vor jonc marin.
 C. broennenn mor (sgf.)
 RS.p.343 a vrouan-mor ur silis graet gantañ.

broev f.-ioù charrette longue (pour les barriques).
 broezioù pluriel de bro.

brog m.-où ce qui reste d'une branche coupée trop loin du tronc.

brogar a. patriote.

brogarantez f. patriotisme.

brogarour m.-ien patriote.
 ARVR-n.l dirak lazherion ar brezhoneg, e sav holl ar vrogareion (pl.)

brogenm f.-où ce qui reste d'une branche coupée trop loin du tronc.

brogon coll.-enn éclairs, épars.
 TE-p.75 kurun ha brogon.

VNA-p.107 brogon a ra ; LLB-459 al luc'hed, ar brogon.

brogoniñ v. faire des éclairs.
brogonus a. qui amène des éclairs.
broiñ v. retourner dans son pays.
broiñ-krañ h pl. pays de langue française.
broiñ-uhel pl. pays de langue française.
 EMG.p.250 klevet a reer gwall vrud eus ar broiñ-uhel.
brok m.-où (1) broc, cruche.
 HB.p.392 an dour er brocou zo ruziet (pl.)
 SKET.p.110 troc'holiñ ma'z oa bet o brok-dour.
 ---- (2) anse (de vase).
 ---- (3) leun-brok plein jusqu'au bord.
 LLB-1031 ar barrikoù leun brog ; EST.p.71 kent pell e
 weler leun brog ar panerou.
brokad m.-où contenu d'un broc, d'une cruche.
 SKET.p.102 ur brokad died-kemmesk.
brokadenn f.-où entreprise aventureuse.
brokañ v. aventurer.
brokard m. brocart (étouffe).
 RS.p.292 gwisket oa gant ur sae brocard ar gaerañ.
brokardell f. brocatelle.
brokus a. généreux, libéral.
 MGK.p.88 un den blokuz ... , ne varc'hatae ket pell.
 SKET.p.148 roue an Tartessed ... a zegemeras brokus-tre
 ar Fokeaned.
brokusted f. ; brokuster m. générosité, libéralité.
brom m. brôme.
bron m. saignée, chair du cou où le porc a été saigné.
brondenn f.-où chemisette ; cf. frondenn.
 GBI.p.206 c'hwi a scavonfe din va brondenn ?
 1. brundu a. meurtri.
 2. brundu m. (1) meurtrissure ; (2) piqûre (du linge).
brunduadur m.-ioù (1) meurtrissure ; (2) piqûre (du linge).
brunduañ v. meurtrir.
 EMG.p.231 bloñset ha brundu e veze va c'horf (pp.)
bronn f.-où, d. divronn, (1) sein, mamelle.
 C. bronn, bron ; Ca.n.27 he diffronn (d.) ; B.n.593
 squegiet diff ... he diu bronn (var. Vronn) (d.) ;
 M.2626 he diu bronn (d.)
 NG-143 Jezuz ... , gant gwad dindan e bron dehou ; IN.
 p.424 bronn o Mamm ; HB.p.285 a c'henou ar vugale,
 bete zoken a c'henou ar re zo war ar vron ; IN.
 p.400 chom a ray etre va divron (d.) ; IN.p.469
 an ivron a sunas Jezuz-Krist (d.) ; BD.4670
 sellit diuron ho mamm baour (d.)
 MBR.p.132 mamm, bronn din, eme ar skilbaotr ; MGK.p.137
 pa sav ... laezh ar garantez d'o diuron (d.) ;

MGK.p.136 divron (d.) ; SBI.II p.72 e ziou-vron
 (d.) ; LLB-1428 al laezh ag he diuron (d.)
 ---- (2) bec (d'un vase, etc.) ; (3) saillant (d'un objet) ;
 (4) saillie (de la pâte aux bouts d'un pain).
bronnad f.-où contenu d'une mamelle.
bronnañ v. allaiter, donner le sein.
 Pm.n.192 te en bronnhas, da croeadur, nep hon furmas
 (3 prêt.)
bronneg m.-ed mammifère.
bronnek a. mamelu.
 ---- (A) pod bronnek biberon.
bronnenn f.-où croupe (de montagne).
bronnnet a. (pain) dont la pâte fait saillie.
broñs coll.-enn bourgeons.
 KLBD.p.75 ar verourien a daolo ... un taol-lagad war ar
 gwez da welet ma vezo bronz enne.
broñsador m.-ioù (1) bourgeonnement ; (2) pousse (d'arbre).
broñsañ v. bourgeonner, germer.
 C. brouczaff, broczaff, brouzaff (inf.)
brontosaor m.-ed brontosaure.
brorener m.-ien homme d'état, ministre.
brorenerezh m. politique.
Bro-Saoz f. Angleterre.
 G.70 bro Saux.
 RS.p.9 e Brosaos ; SG.f.23-b e bro Sos.
 EMG.p.99 e Bro-Zaoz.
Bro-Skos f. Ecosse.
broud m.-où (1) pointe, aiguillon, dard, clou sans tête.
 C. brout.
JKS.p.91 eno ar re ziegus a vezo broudet gant broudou
ruz-glaou (pl.)
 ---- (2) élancement, douleur.
 JV.229 ... em eus mall d'he gwelet ... evit kas en e
 roud ar brout eus an dout-se.
JKS.p.34 peoc'h ar bed ne zegas d'an den nemet ar
 panniou ... ; ne zegas d'e galon nemet ar broudou
 lemm ha c'hwerv (pl.)
 ---- (3) impulsion, aiguillon.
 NOTK.p.398 an ezhomm o doa da berc'hennañ ha da
 vestroniañ ... a voe d'ar Geltad d'en em unaniñ ken-
 etrezo broudou lemm (pl.)
broudadenn f.-où piqûre.
broudadur m.-ioù (1) piqûre ; (2) picotement ; (3) colique.
broudañ v. (1) aiguillonner, piquer.
 C. broudañ (inf.)
 BD.585 m'ho proudo (3 fut.)
 BSA.p.278 an ejened ... ; p'en em lakaed d'o brouda, ez

- agent a-dreñv (inf.) ; MGK.p.76 d'am brouda gant spilhoù (inf.) ; EMG.p.255 ... e vezent broudet a daolioù beg fuzuilh (pp.) ; PRO.p.135 bezañ broudet evel un azen (pp.)
- (2) vexer, tourmenter.
M.1476 e-n caoudet gant hirucout ... ouz ho broudaff (inf.)
JV.227 an itron a zo o rezoniñ war ur gwall hag he brou (3 prés.)
- (3) exciter, pousser, encourager, inspirer, stimuler.
NOTK.p.362 ... e vroude anezho dre brezegennoù taer-meurbet (3 imparf.)
- (4) germer, pousser, poindre.
LLB-695 en amzer nevez ... e weler o vroudein ar sapineg yaouank (inf.)
- (5) attiser (le feu).
----- (6) fixer avec des clous sans tête.
- broudata v.-et picoter.
broudenn f.-où pointe (de flèche, etc.)
broudennañ v. mettre une pointe (à)
brouder m.-ien (1) celui qui pique, qui aiguillonne.
PRO.p.219 kozh kemenerig ! brouder c'hwen.
----- (2) animateur, inspireur, instigateur.
brouderezh f.-ed (1) taon ; (2) lancette (de chirurgien).
brouderezh m. (1) acte de piquer, d'aiguillonne ; (2) acte de vexer, de tourmenter ; (3) excitation, encouragement, inspiration, instigation ; (4) germination.
broud-fuzuilh m. baïonnette.
broud-skrivañ m. style (poinçon).
broud-tan coll. broudenn-dan charbons ardents, braise.
broudus a. (1) piquant ; (2) vexant ; (3) encourageant.
broudvrizhellañ v. tatouer.
NOTK.p.389 broudvrizella ar c'hroc'henn a oa bet e boaz ganto (inf.)
broued m.-où lissoir.
brouez f. emportement, colère.
SKET.p.108 ur ragarouez eus brouez an doueed ; SKET.p.113 gant ar vrouez ez eas ... ken gwrezus hag an houarn ruz ; FURN.5,22 evel gant ur vatalm e vo stlapet kazarc'h leun a vrouez.
brouezañ v. se mettre en colère, s'emporter.
SKET.p.111 c'hwerf ha brouezet (pp.)
brouezegezh f. emportement, vivacité de caractère.
brouezek a. emporté, vif de caractère.
brouezenn f.-où emportement, colère, mouvement de colère.
brouezus a. irritable.
SKET.p.44 ... ma tremen ... ar ouenn ma'z oant diwarni evit bezañ taer, feuls ha brouezus dreist ar re all.

- brouilhañ v. brouiller.
C. brouillañ (inf.)
brouilhed m.-où brouillon (première rédaction).
brouilhes m.-où brouille, fâcherie.
D.p.178 brouilleic.
IN.p.436 kalz a bec'hedoù hag a vrouilleic a goustiañs ; IN.p.357 ouzhpenn ma teu ar prosezou hag ar seurt brouilleicou-se da zisipañ ha da droubliñ ar galon (pl.)
brousgwez coll.-enn fourrés, halliers, arbrisseaux, arbustes.
Nom.p.96 brus-guezen (sgf.)
SKET.p.22 hirc'heot, strouezh ha brousgwez.
brousgwezek a. frutescent.
brouskaol coll.-enn brocolis.
brouskoad m.-où broussaille.
Nom.p.236 bruscoazou (pl.)
BBR.p.196 mont d'ober ur bale ... en ur brouskoat ; PRO.p.210 ar pradou, ar parkeier, ar brouskoajou (pl.)
MMKE.p.38 ar chapel er brouskoad ; MMKE.p.25 e-barzh da vrouskoajou al laboused o kanañ (pl.) ; NOTK.p.375 goloet a c'heot uhel, a vrouskoadou (pl.)
brouskon coll.-enn (1) racines fourragères.
----- (2) partie fibreuse d'une plante.
broust m.-où (1) bourgeon ; (2) hallier ; (3) lierre ; (4) brosse.
brousta v.-et chercher du lierre.
1. broustañ v. (1) bourgeonner ; (2) former hallier.
----- (3) brosser.
----- (4) rouer de coups, meurtrir, briser.
RS.p.222 kement oa broustet va c'horf gant ar pres (pp.) ; RS.p.5 ur fourrad-avel pehini a ziskaras ar wern hag a vroustas penn al lestr (3 prêt.)
MGK.p.78 ar pevar den kaezh-mañ, o c'horf outo broustet (pp.)
2. broustañ v. brouter.
NOTK.p.380 brousta a raent diouzh ar beure (inf.)
broust-barv m. broustou-barv blaireau (à savonner la barbe).
brousteg f.-i,-où (1) hallier ; (2) lieu plein de lierre.
broustek a. (1) buissonneux ; (2) plein de lierre.

- broustenn f.-où rejeton.
FURN.4,3 o kreskiñ diwar broustennoù bastard ne daole ket gwrizioù don (pl.).
1. brousterezh f.-ioù brosserie (fabrique).
2. brousterezh m. brosserie (commerce).
1. brout a. (1) très chaud, ardent.
N.1661 poaz off breman gant an tan brout ; M.1390 da bezout e-n tan brout.
----- (2) (saveur) forte, piquante.
2. brout m. braise.
- broutac'h m. chaleur d'orage.
broutac'hadur m.-ioù fermentation (sous l'influence de l'orage).
broutac'hañ v. fermenter, aigrir (sous l'influence de l'orage)
CBF.p.4 an amanenn a zo broutac'het (pp.)
broutac'hus a. (1) orageux ; (2) qui fait fermenter ; (3) fermentescible.
- brozenn f.-où bavardage, cancan.
brozennat v. bavarder, cancaner, discourir.
brozennour m.-ien bavard, discoureur.
brozh f.-ioù, brezhier jûpe, robe.
C. broz.
VNA.p.185 bordet eo he brozh gant pempilh ; PRO.p.144 broziou (pl.)
MMKE.p.54 gant va brozig varellet (dim.) ; MINT.p.10 ma oa kozh ha dislivet an davanjer, ar vroz, dindan, a oa nevez.
- bruch m.-où (1) jabot.
----- (2) poitrine.
----- (3) poitrail.
- LLB-1134 annoarezi hag en deus ... ur c'houltemn a red ag ar bailhog ar bruch penn-da-benn.
- bruched m.-où (1) poitrine.
RS.p.375 répoziñ atav er vruchet eus ho touster ; RS.p.105 e iliz, e bruchet pehini hen supliot d'ho kofserviñ.
- OZB.p.43 bokedoù roz santez Elizabed en he bruchet ; MGK.p.88 sonn e vruched ; PRO.p.186 he bruched wenn.
- NOTK.p.424 e zaoulin ouzh e vruched.
----- (2) vêtements recouvrant la poitrine.
EMG.p.276 tennañ a reas eus e vruched lizher an Aotrou Salaun.
- bruchedad m.-où plein la poitrine.
bruchedek a. qui a une grande poitrine.
bruchedet a. à la poitrine (large, étroite, etc.)
MATH.p.43 daouzek levran du, bruchedet-gwenn.

- bruchediñ v. s'appuyer sur la poitrine.
brucheta v.-et se battre poitrine contre poitrine.
bruchañ v. s'accouder.
bruc'hellat v. beugler.
bruc'hellerezh m.-ioù beuzlement.
brud m. ou f.-où (1) bruit.
- Nl.n.22 hep ober brut ; J.p.11-b gant brut ; G.612 reyf brut, tut foll dyroll, e-n coroll se ; Ca.n.3 pan cleuas an bruit hac an cry a edoa ...
- NG-166 ar chatal mut ... a ray ur bruit bras ; MG-p.140 marc'h un trompetour, pehini ne ra kaz erbet ag ar brud ; EN.3379 ... e klevis ur brud bras.
----- (2) rumeur, bruit (qui court).
N.639 an auius ... a abus cant ... dre vn brut jmprudent.
- RS.p.314 ... ez eas partout dre ar c'hontre ar brud eus ar mirakl-mañ ; SG.f.24 fae ez eo ganin klevet ar brut a zo o ren ; ED.4375 me a gred ... ec'h eo gwir ar brut ; GJ.p.51 ar brut a red ... e kêr penaos ez eus ganet ur roue.
- EMG.p.23 ar brud eus a gement-mañ a zo c'hoazh hiziv dre gêr Landreger ; CBF.p.38 evel-se emañ ar vrud ; EMG.p.160 ar brudou fall a ya atav war gresk (pl.) ; EMG.p.80 e-kreiz ar brudou strus all a deue e Plouared (pl.)
----- (3) renom, réputat'on.
- B.n.9 un den a brut ; M.196 an tut, d gueure an brudou, an holl oratoret (pl.)
- RS.p.111 ar brut bras he deveus an devoision-mañ ; BD.923 e kement ha ma c'h an ec'h eus brut ac'hanon ; BD.1583 pa vo e-kreiz e vrud, me a gaso ... un ael ... evit e zistrujañ ; HS-p.229 hini anezhe ne rae brut vras.
- SVE.RC.1 p.404 brud fall a ya betek ar mor, brud vat a chom e toull an nor ; EMG.p.84 dirak tud hag a zalc'h d'o brud vat ; EMG.p.251 e vrud mat.
----- (4) honneur, respect.
- N.158 me ya gant brut ... bede-n leandj ; N.322 gant brut d-e saludañff.
- (A) en e vrud d'âge mûr.
MGK.p.63 ar gentañ, en he brud, a oa sonn he c'hribell ; BAL.p.168 alies ... an dud santel a ziskouez muioc'h c'hoazh a santimantoù kaer war fin o buhez evit na reont e barr o brud.
- SKET.p.125 gwazed ha maouezed e brud o oad.
----- (B) ober brud prospérer (en parlant des plantes, des animaux, etc.)
brudadur m.-ioù propagation (des idées, des nouvelles, etc.)

brudañ v. (1) renommer, ébruiter, répandre un bruit.
EMG.p.24 soudarded ... hag o doa klevet ... anv eus a gouent Sant-Aobin, rak brudet oa a-bell (pp.) ; EMG.p.100 an Aotrou Feburier ... a oa brudet-mat e kêr (pp.) ; KMM.p.60 ma reas e soñj da zispartiañ diouzh e bried, hep trouz ebet, hep he gwall vruda e-touez an dud (inf.)

----- (2) acquérir du renom.
PRO.p.202 biken ne vruda va zelenn (3 fut.)

----- (3) célébrer, rendre illustre.
TE-p.21 ma vrudou hoc'h anv (3 fut.)

brudek a. célèbre, fameux, illustre.
brudellat v. répandre de mauvais bruits (sur).
brudenniñ v. croiser (le fil) sur le fuseau pour qu'il ne se brouille pas.
bruder, brudour m.-ien prôneur, propagateur.
bruderezh m. propagande.
brudus a. glorieux, qui procure de la gloire.
brug coll.-enn bruyère.
MGK.p.21 reier, bruk ha derv ; PRO.p.205 brug hor meneziou ; SBI.p.38 ar brugou (pl.)
MMKE.p.105 a-dreuz ar brugou melen (pl.) ; NOTK.p.378 gant ar Spagn ... e oa he raoski ramzel hag he brugou gwezheñvel (pl.)

bruzeg f.-l,-où, bruzegier terrain abondant en bruyère.
bruzek a. abondant en bruyère.
KLBD.p.45 an douarou meinek, bruzek.
bruzenn f.-où brosse.
brug-roz coll. bruzenn-roz rhododendron.
bruilhñ v. vomir.
brukañ v. se gêter (en parlant du bois).
brulu coll.-enn digitales.
C. bruluenn, bruluenn, bruluenn, tr. "estouquion, lat. elleborus" (sgf.)

----- (A) kas da sutal brulu envoyer paître.
TORN.GWAL.11 p.76 kaset e voe ganen ... c'hwec'h pe seizh ... da sutal brulu.

bruluenn f.-ed plant de digitale.
(?) brulusken s. (?) cadavre.
M.318 charoignn en bet nen-d-eus ... a ve quen yffamus a-n ius é brulusquen.

brum m. bruine, brume.
C. brum.
VNA-p.104 brum a ra.
brumenn f.-où (l) brume, brouillard.
HB.p.318 brumennou ha rev gwenn (pl.)
C.BF.p.3 brumen a ra ; TDE.BF.p.805 ar vrumenn o sevel, ar glav zeuio war he lerc'h ;

LLB-424 da bellaat ar vrumen ; EST-p.69 ar brumenneu loskus (pl.)

----- (2) éblouissement.
brumennek a. brumeux.
brumenniñ v. (1) brumer ; (2) embrumer ; (3) éblouir, être ébloui.
brumennus a. (1) sujet à la brume ; (2) qui amène la brume.
brun a. ou m. brun.
C. brun.
MG-p.352 ne wiskan mui met dilhad du pe brun.
EMG.p.235 blev brun war e benn ; KMM.p.250 he liv a denne war ar brun ; PRO.p.148 bugale en deus ... , re brun, re du.

brunellat v. faire un bruit sourd ; cf. busellat.
brunellerezh m. bruit sourd, ronflement (d'une machine à battre, etc.)

1. brusk a. brusque.
MG-p.357 ne guitaas brusk va fried.

2. brusk m. poitrine, poitrail.
SKET.p.60 ar merc'hed ... o daouarn ouzh o bronnn-vrusk.
bruskañ v. s'appuyer sur la poitrine.
brusk-bronn m. sein (de femme).
bruskek a. qui a une grande poitrine, un grand poitrail.
bruskenn f.-où (l) rayon de miel.
C. brusquenn mel ; C. brusquen.

----- (2) partie fendue de la croûte du pain.
brust m. lierre.
brutal a. brutal, bestial, rude.
BD.4116 an anevaled brutal a vezo klevet o krial ;
MG-p.380 evel ma santan en em eus un imor prout ha brutal.
LLB-1368 an daou loen brutal ... en em vount hep arsav.

brutalite f. bestialité.
RS.p.312 bevet en devoa en un inorañs hag en ur vrutalite vras ; BD.5312 goude da vrutalite, bouc'h plant debordet.

brutugenn f.-où amas de fumier, tas de fumier.
C. brutuenn, brutuenn.
bruzun coll.-enn miettes.
IN.p.260 an disterañ bruzunen anezhi (sgf.) ; BD.397 ne zebrajomp bruzunen (sgf.) ; MG-p.51 pa veze roet dezhañ, da derriñ e naon, ar berhonneu a gouezhe (pl.)
MGK.p.78 bruzun.
NOTK.p.424 al ludu hag ar bruzun eskern pulluc'het.
bruzunachou, bruzunadoù pl. menues miettes, restants.
Nom.p.58 brusunadou.

- OZB.p.121 ar chas bihan a zebr ar bruzunadou kouezhet diwar daol ar Mestr ; HTC.p.197 ar bruzunachou.
- bruzunadur m.-ioù (1) émiettement ; (2) ensemble d'objets réduits en miettes.
- bruzunailhoù pl. débris menus (de bois, etc.)
- bruzunañ v. (1) (s')émietter.
- LLB-198 bara brehonet (pp.)
- (2) (se) briser en mille morceaux.
- RS.p.146 bruzunet ha malet oc'h bet (pp.) ; HB.p.371 ar re superb a vrusuno (3 fut.) ; MG-p.96 ar vourevion a verhonnas he dent (3 prêt.)
- BSA.p.48 an Hini a dle bruzuna penn ar sarpant (inf.) ; EMG.p.22 bolz sant Iyon ne zaleas ket da vezañ freuzet ha bruzunet (pp.)
- bruzunaus a. friable.
- bruzunek a. qui tombe en miettes.
- bruzuner m.-ien celui qui brise en miettes.
- bruzunerezh m. émiettement.
- bruzunidigezh f. émiettement.
- bual m.-ed buffle.
- bualier s. (?) fenêtre.
- C. buhalyer, tr. "petite distance entre les ays" ; C. buhalyer, tr. "lat.rima" ; C. buallier.
- bualier, bualyer.
1. buan a. (1) vite.
- C. buan ; C. buanoch (comp.) ; G.629 buan hep ehanaff ; B.n.534 duet ... aman ... pur buan ; N.111 da monet buhan dre an glen.
- NG-816 buan ; NG-664 kerzhit buan-mat ; BD.1084 buanan ma c'hallan (sup.) ; MG-p.106 an den-se a gomprensas bean.
- EMG.p.167 e miz Meurzh e teu buan an noz ; EMG.p.131 ... da glask unan eus ar veleien da vont buan-ha-buan da reiñ sakramant an Nouenn d'e vevel ; EMG.p.281 bremañ ... ez ay an hanter buanoc'h al labour en-dro (comp.) ; EMG.p.328 ne rae nemet bale buannoc'h-buanna (comp. et sup.) ; EMG.p.91 hag int-i da vale buanna ma c'hellent (sup.) ; JKS.p.31 avel eo karet traoù a dremen ken buhan ; LLB-323 ... e kuitaer bean an ti.
- ANDP.p.11 hast buhan en em wiskañ.
- (2) vif, prompt.
- BD.4175 en amzer-mañ eo tromplus ar merc'hed, ha buan a spered evel ur jilouet.
- BAL.p.4 ... e vezer buan d'en em laouenaat.
- (A) ken buan aussitôt.
- G.535 Loth ... a yez quen buan ... ahane ; N1.n.10

- quen buhan ma-z foue ganet Doue ; Pm.n.103 quen buhan ... heman ... a voe saluet.
- EMG.p.81 kreññ a reas gant hast en tamm bara, ha ker buan e troas kein d'an ti.
- (B) ken buan aussi bien.
- TKAL.p.12 ken buan e vije bet lazhet va eontr.
2. buan m.-ed belette.
- buaaat v. (s')accélérer.
- buanadur m.-ioù accélération.
- buaaer m.-ioù accélérateur.
- buaanded f. (1) vitesse ; (2) promptitude.
- buaander m.-ioù (1) vitesse.
- KLBD.p.55 ar buaander a gresk pe a zigresk ; ibid. ur vuander ingal.
- (2) promptitude.
1. buanegazh f. colère.
- C. buaneguez ; M.1448 dez á buaneguez ; H.p.33 a eneb buaneguez, leueret an psalm man ; N.626 buaneguez e-z buhez na-z bezet.
- BD.231 buanegues Doue ... a-snep ar bed-holl.
- BSA.p.42 warnon hepken e tle kouezhañ ho buaneguez ; HTC.p.161 Jezuz a yeas ur buaneguez santel ennañ.
- SKET.p.108 buaneguez an doueed.
2. buaneguez v. buaneguez (se) courroucer.
- C. buaneguez, buaneguez (inf.)
- buanek a. (1) irascible, irrité.
- B.n.640 ny hoz groay breman buanec ; B. après n.125 he mestr ... a ya buanec digant y ; Pm.n.147 buanec fresq ha lesquidic.
- NOTK.p.365 ar C'halianed a zo brezelgar ha buanek.
- (2) hors de soi.
- J.p.14 ach, Doe glan, me so buanec ; J.p.196 me so disaczun fortunet ha quen buanec gant regret.
- buanekaad v. (s')irriter.
- C. buanequat, buanecat (inf.) ; C. buanequat (pp.) ; M.1834 buanecquet creff vezo eif (pp.)
- buanekaus a. irritable.
- C. buanequaus ; Gk.p.248 Charantez ... ; n'en d-eu quet buanequaus.
- buanidigezh f. accélération.
- buched m. bûcher (de supplice).
- BD.5435 bout taolet en ur buchet evit koll e vuhez.
- budjed m.-où budget.
- ARVR.n.1 ar budjed evit tri miz kentañ 1941.
- bug coll.-enn petit houx, fragon épineux.
1. bugad m. lessive.
2. bugad m. vanité, gloriole.
- M.1911 ha Roe ha Duc, goude go (lis.ho) holl bugat.

bugadenn f.-où lessive.
 1. bugaderezh f.-ioù buanderie.
 2. bugaderezh m. lessivage.
 3. bugaderezh m. fanfaronade.
 1. bugadif v. faire la lessive.
 2. bugadif v. se vanter, faire le glorieux.
 NOTK.p.394 ar voaz ... d'en em vuzadi gant anvioù keltiek (inf.)
bugale pluriel de bugel.
bugaleadur m. enfantillage.
 C. bugaleadur.
bugaleaj m. (1) enfance.
 RS.p.4 adalek e vugaleach.
 PRO.p.151 lec'h kaer va bugaleach.
 MMKE.p.126 en e vugaleach.
 ---- (2) enfantillage.
 IN.p.390 ne deo ar vaniteoù-se nemet bugaleaich hag amuzamantoù.
 EMG.p.160 klevet a reer tud hag a c'hoarzh o kaozeal eus a emgann Kergidu, evel pa ne vije bet nemet ur bugaleach.
bugaleerezh m. enfance.
 C. bugaleerezh.
 SKET.p.48 an deliaoueg ... ma tremenjont o bugaleerezh dienkrez hag o yaouankiz.
bugaleet a. qui a eu des enfants.
bugaleüs a. enfantin.
bugaligoù pluriel de bugelig, diminutif de bugel.
bugañ v. fouler (le linge) avec les mains.
 OZB.p.31 buget ha gwasket ... , dizouret ha sec'het (pp).
 ---- (A) buget a laou plein de poux, pétri de poux.
bugel m. (1) pl. bugale enfant.
 C. buguel ; B.n.688 diuat eu un tat ... lazaff e buguel ; J.p.23-b an bugale a-m euz maguet (pl.)- ; B.n.661 ma-z duy ... ho bugalez da quempret an stat a badez (pl.) ; B.n.106 ret eu ... ez euz unan a guere ... glau hac auel ha buguel den ; N1.n.14 an bulgaleygaou (dim.pl.)
 IN.p.457 ur vagerez evit ar buguel ; IN.p.446 ar vugale hag ar gerent tost (pl.) ; IN.p.155 ar vugaligoù (dim.pl.) ; NG-155 tadoù ha bugalé (pl.) ; NG-1487 e holl vugallé (pl.) ; BD. après 506 an daou vuguel ; BD.249 bugalle (pl.) ; MG-p.VIII ni a c'hellhe ... deskiñ hor bugalé (pl.) ; IS-p.302 bugalégueu dister (dim.pl.)
 EMG.p.280 ... e oar pegement a garantez a zo e kalon ur bugel ouzh e vamm ; SVE.RC.2 p.236 bugale vihan, poan vihan, bugale vras, poan vras (pl.) ; EST-p.7

bugalé ha merc'hed (pl.) ; BAL.p.175 ... ez ingale loereier d'ar vugaleou baour (pl.) ; EMG.p.298 ar vugaligoù baour (dim.pl.) ; MBR.p.8 ar vugaleigoù (dim.pl.) ; PRO.p.209 eurvad deoc'h, priedoù nevez, gant ur arubuilhad bugalez (pl.) ; BEL-p.6 ar vugalégueu (dim.pl.)
 SKET.p.105 keneillezed deoc'h ez vugel.
 ---- (2) pl.-ien,-ion berger, pâtre; cf. bugul.
 C. buguel an chatal ; C. buguell.
 NG-257 ar buguelion (pl.)
 ---- (A) bugalé enfant (à propos d'une femme enceinte).
 MG-p.298 a pa oan e poan a vugalé.
 SBI.II p.172 bugale seizh miz zo ganti ; Gwerz Alietta Ar Brouder, RC.17 p.264 ... touzec'h pevar miz a vugalé.
bugel-bihan m. bugale-vihan petit-enfant.
 EMG.p.201 unan eus he bugale vian ... a zo ivez beleg (pl.)
bugelel a. périel, enfantin.
bugelemm coll.-enn petit houx, fragon épineux.
 C. buguelemm.
bugelemmeg f.-1,-où lieu planté de petit houx.
bugelemm-mor coll. bugelemmenn-vor kali (plante).
bugelez f.-ed apprentie.
bugeliañ v. garder les bêtes.
bugeliezh f. enfance.
bugel-noz m. bugelien-noz lutin, farfadet.
 Nom.p.280 buguel-nos.
 PRO.p.218 ne gred tamm d'an Diaouloù, d'ar Bugel Noz na d'an Teuzoù.
 MONA.p.12 ar vugelien-noz (pl.)
bugen m.-où peau de boeuf.
 SKET.p.9 treset e voent gantañ war vugenoù (pl.)
bugul m.-ien berger, pâtre, pasteur ; cf. bugel.
 MG-p.326 Abraham ... a oa bugul ; MG-p.V bugulès (fém.) ; IS-p.36 o Bugulion spirituel (pl.)
 LLB-769 ar bugul ... ar e fletit sklintin a lavar e sonenn ; LLB-775 bugulion (pl.)
 SFKH-p.4 ar bugul-saout ; SFKH-p.8 ar vugale baour ... en em c'hopre ... evel bugulion-saout (pl.)
buhulean m.-où bucolique, églogue, poésie pastorale.
buhez f.-ioù (1) vie.
 C. buhez ; B.n.588 pelhoch buhez na discuez muy ; N.121 ma-z-off duet ... e buhez ; Pm.n.26 pan duy an fin din a-m buhez.
 IN.p.193 ur vuez vat ; IN.p.299 ... e kundue gwall vuez ganti ; RP.p.39' un infinite a vueziou (pl.) ; NG-150 kement a vezo ... ar ar bed-mañ o touen

buhe ; NG-235 hervez ar vuhé a gashimp ; JV.p.239 en bue hag en vac'h ; BD.3169 durant ha ma tougin bue, me a raio ho polontez ; BD.1416 va bueg ; BD.3800 ne vo na heol na loar ... na loen en e vue ; BD.3149 lezit ganimp hor bueio (pl.) ; SG.f.77-b me a renoñs penn-da-benn d'am bueio tremenet (pl.) ; MG-p.6 ar vuhé.

LLB-150 hor buhé ; EMG.p.146 ar re a ca' chomet e buez a zistroas ; EMG.p.167 o zamm bara en doa degaset bue ennomp ; BSA.p.162 gant tud yaouank a rene buez fall ; BSA.p.169 daouzek vloaz a oa ma rene ar vuez-se.

AADM.p.16 bueo an holl dud a zo war an douar (pl.) ; SKET.p.39 buhezicou an doueed (pl.)

----- (2) agitation.

GMK.p.83 ur vuez zo ganto, ma'z eo ret din tec'het.

----- (3) vie (nom donné parfois aux anciens mystères, tragédies, etc.)

BD.2237 hemañ eo an eil akt dimeus a hon bue.

----- (4) buhez vat bonne vie (forme de salutation).

RS.p.276 buez vad, Katell, emezañ, penaos a rit-hu ?

buhezañ v. animer.

buhezeg m.-ed être vivant.

buhezegezh f. (1) meours, manière de vivre.

VNA-p.168 ar vuhégucah simpl hag onest ; JKS.p.52 dre wellaat e vuezegez ... eo e teu an den da vezañ ur gwir vanac'h ; KSV.p.2 netra 'a-enep ar feiz pe ar vuezegez vat.

SFKH-p.20 nñ welo diwezhatoc'h penaos en deus troet e vuhédegezh ; NOTK.p.387 brezelourien ceun ha kalet o buhezegez.

----- (2) vie.

MMKE.p.52 d'ho pried roit dudi e-pad he buhegez ; MMKE.p.49 dudius e vez ar vuhegez pa ren e-barzh ar c'halonou ar garantez.

buhezegezhel a. moral.

buhezegezhif v. moraliser.

buhezegezhour m.-ien moraliste.

buhezegezhouriezh f. morale.

buhezek a. viif, plein de vie.

RP.p.96' va fasionou a zo bev-buezec c'hoazh.

KLBD.p.61 ar maeziou bev-buezek d'an hafv.

buhezekaat v. (1) (s')animer ; (2) vivifier, reprendre vie.

buhez-pad ; e vuhez-pad toute sa vie.

buhezskrid m.-où biographie.

buhezskrivadur m.-ioù biographie.

buhezskrivadurezh f. art de la biographie.

buhezskriver m.-ien biographe.

buhezus a. vital.

builh m.-où (1) bulle (du Pape).

H.p.50 e-n bull a uez lennet dez yaou hamblit.

BD.3938 ni a skribo bullio evit c'fupliañ (pl.)

----- (2) bulle.

C. buyl, buill.

bukañ v. (1) pointer, braquer.

C'HIG.p.24 Goubarz a lamm daveto, e vrowning buket war an hini tostañ (pp.)

----- (2) mesurer (un coup contesté au jeu).

buker m. (1) pl.-ien pointeur, viseur (homme).

----- (2) pl.-ioù pinnule, viseur (dispositif).

bulari m. embarras, ennui.

bultur m.-ed vautour.

C. burtul.

bulzun f.-où navette (de tisserand).

C. buisun an guiader ; C. bulsum.

buñs m. muid.

buñsad m.-où contenance d'un muid.

bunt m.-où (1) marque à l'endroit d'où l'on jette la boule (au jeu) ; (2) indication d'une limite.

bunt-rod m. chasse-roue, bouteroue.

buoc'h f.-enned, -ed vache.

C. buch, byeuch ; Nom.p.33 bieuch ; Nom.p.35 bioc'h.

TE-p.55 seizh buoc'h.

VNA-p.101 hon amezegez ne fell ket dezhi gwerzhif he buoc'h ; LLB-209 an oc'hen ha beuhed (pl.) ; LLB-1281 ho puhed (pl.) ; PRO.p.163 ar veuc'h laer ; OZB.p.43 bioc'h sant Herbod ; EMG.p.243 ar vioc'h vrizh ; CBF.p.93 ur vioc'h laezh a fell din prenañ ; ATC.p.22 youc'hal ha blejal a rez evel ur vioc'h pa goll he leue bihan ; SVE.RC.3 p.194 er givijiri an ejened a zo bioc'hed (pl.)

NOTK.p.412 ejened ha buoc'hed (pl.) ; SKET.p.61 ... e veze kinniget dezho ... ar buoc'hened a dleje o laezhañ (pl.)

buoc'h-doue f. buoc'hed-doue coccinelle.

buorzh m.-ioù enclos pour les bêtes à cornes.

buorzhañ v. parquer, enfermer dans un enclos (les bêtes à cornes).

burbuenn f.-où, burbuad pustule.

C. bulbuenn.

burbuennek a. couvert de pustules.

burbuennif v. se couvrir de pustules.

bured f.-où burette, fiole.

C. buret.

BD.1113 er gêr em c'habined emañ va buredo (pl.)

ANDP.p.22 louzou en ur vured ; AADM.p.13 ur vuredik leun a zour (dim.)

buredenn f.-où roupie.
buredenneg m buredenneien badaud, niais.
buredennek a. qui a la roupie.

burell m. bure.

C. burell.
 SVE.RC.2 p.366 arabat eo lakaat peñsel burell ouzh
 limestra.

burev m.-ioù bureau (local).

ENVB.GWAL 9 p.30 pa serr ha pa zigor ar staliou hag ar
burevioù (pl.) ; ARVR.n.2 emeur o pacuez sevel ur
Burec evit ar frouezh hag al legumaj.

burev-butun m. bureau de tabac.

bureverezh m. bureaucratie.

bureviad m. burevidi employé de bureau.

bureviañ v. Faire enregistrer dans un bureau.

burev-kouraterezh m. agence.

burev-post m. bureau de poste.

burezh f. vapeur, air chauffé.

burgrav m.-ed burgrave.

burgravelezh f.-ioù burgraviat.

burlutek a. qui a la berlue.

burlutiñ v. éblouir, être ébloui.

LLB-460 al luc'hed, ar brogon a vurlèt al lagad (3 prés.

burlutus a. éblouissant.

buron s. maisonnette.

C. buron.

burudig m. roupie.

burutell f.-où tamis, bluteau, blutoir.

C. burutell, brutell, burutell.

burutellad f.-où plein un tamis, un bluteau, un blutoir.

burutelladenn f.-où examen, critique.

burutellañ v. (1) tamiser, bluter.

----- (2) examiner, critiquer.

ENVG.p.99 da studiañ ha da vurutell al levr-se (inf.)

----- (3) tourmenter, harceler, houspiller.

buruteller m.-ien (1) celui qui tamise ; (2) critique (homme)

burutellerezh m.-ioù critique (littéraire, etc.)

burutellouriezh f. criticisme.

burzhud (1) m.-où merveille, miracle.

C. burzut ; N.411 heman so da-n tut burzut pur ; N.666
 ma-z-oas dre burzut symudet ; N.1157 ... ma-z vezo
 assur vn burzut ; N.1321 ha-n re a-re ... alies
burzudou (pl.) ; N.397 me guel knech tnoù
burzudou pur (pl.) ; G.41 beurzudou (pl.) ; Dag.
 190 burzudaou (pl.)

RS.p.310 ar burzud ken estrañch ; RP.p.389 ur burzud eo
 e teuhec'h da bareñch ; IN.p.435 hag e tiskleriñ
 ar burzudou eus e vadelezh (pl.) ; SG.f.53-b ober
bersudo (pl.)

PRO.p.144 meur a ostiz hep burzud a cheñch an dour e
 gwinn ; OZB.p.56 en e urzud kentañ e troas an dour
 e gwinn, en ur burzud all e vagas milieroù tud ;
 EMG.p.136 Folgoad a zo bet ... un iliz brudet-
 -meurbet dre ar burzudou a rae enni ar Werc'hez
 Vari (pl.)

----- (2) merveille, événement surprenant.

NG-886 burhut eo na vougont ; NG-1747 bruhut voe na
 simplas.

EMG.p.225 en un taol, o burzud ! e kouezhas va dorn war
 ur bern alc'houezioù.

----- (3) presque, virtuellement.

MG-p.68 an Aviel ne lavar burhud netra anezhañ ; MG-p.28
 me gare kement va fried, ma troas burhud va isprid
 a pa varvas.

VNA-p.221 burhut n'em behe kredet e oac'h Saoz ; VNA-
 p.142 me am behe burhut divinet ar pezh a lavarent
 an eil d'egile.

burzhudek a. merveilleux.

C. berzudec.

burzhudiñ v. raconter des choses merveilleuses.

burzhudour m.-ien thaumaturge.

burzhudus a. merveilleux.

C. burzudus.

RS.p.X an egzemploù burzudus-mañ.

EMG.p.93 sorc'hennoù burzuduz ; EMG.p.100 ar gouel

burzuduz graet en e enor.

busell s. mugissement.

C. bucell, brucell.

busellat v. mugir ; cf. brunellat.

C. bucellat, brucellat (inf.)

LLB-728 laoskit ... en ho pradoù glas ho saout da
vunselat (inf.)

butukañ v. palper (les bestiaux), tâter.

butun m. tabac.

MG-p.308 va ofis butun.

VNA-p.92 c'hwi a zegaso butun din ; PRO.p.145 he fri
 kamm karget a vutun ; CBF.p.145 bremañ e roin dit
 ur c'hornad butun ; CBF.p.54 doare zo butun
 gantañ "il paraît être un solide gaillard".

MKRN.p.20 e rikoù butun ; SFKH-p.4 goude en devout
 echuet e gornad butun ; AGAN.p.18 en ur blantañ
 ur meudad butun groz en e c'henou.

----- (A) en e vutun à l'aise, satisfait, content.

butunalenn f.-où bavette (de tablier).

butun-chaok m. tabac à chiquer.

butuner m.-ien fumeur.

butuner-fri m. priseur.

butun-fri m. tabac à priser.
butuniñ v. fumer (du tabac).
butun-korn m. tabac de pipe.
butunlec'h m. -ioù fumoar.
butun-malet m. tabac à priser.
butun-moged m. tabac à fumer.
butun-roll m. tabac carotte.
buz m. (1) victoire ; (2) gain, profit.
buzhug coll.-enn vers de terre, lombrics.
C. buzuguenn, buzuguen (sgf.) ; M.309 entre'n buzuc.
 MGK.p.93 n'en deus hed e vuhez troc'het div vuzuzen
 (sgf.)
buzhuzenner m.-ien celui qui flâne à son travail.
buzhuzenniñ v. travailler lentement, flâner à son travail.
buzore a. ou m.-ed niais.

chabistr m.-où (1) chapitre (de livre).
 HB.p.357 chabistr bihan ; HB.p.348 chabistrou bihan
 (pl.) ; MG-p.351 er mep Chapistr.
 ----- (2) chapitre (d'égglise).
C. chabistr ; N.179 ret eo ... gouleñn ... dre-n
chabistr ... cusul.
 RS.p.43 ar chabistr jeneral eus ar memes urzh.
chabistrañ v. chapitrer.
C. chabistrañ (inf.)
chabistrel a. capitulaire.
chabous m.-où querelle de ménage.
chabousat v. (1) chasser (les chèvres, les moutons, etc.)
 ----- (2) en em chabousat se chamailler.
chaboutat v. chasser les chèvres, les moutons, etc.)
chadenn f.-où chaîne.
C. chaden, chadenn ; Ca.n.2 chadenic (dim.) ; Da.n.XI
 trouc'het é croc'hen gant ar chadennaou (pl.)
 RS.p.255 ur chaden hir eus a gant hag hanter-kant
 koulm ; HB.p.381 c'hwi hoc'h eus torret ar
chadennou gant pere ... oan dalc'het (pl.) ; BD.
 2146 douget ac'h eus ar pouez a chadeno ar bed-
 -mañ (pl.)
 MGK.p.9 ar c'hulier am stag en deiz ouzh va chaden ;
 BSA.p.115 en em lakaat a reer war div renk evit
 ober ar jaden ; BSA.p.224 ar mor kounnaret a dorr
 ar chadennou a stage al lestr (pl.) ; PRO.p.177
 dimeus ar briedelezh da skañvaat ar chadennou (pl.)
 SFKH-p.3 o welet va chalenneu ec'h on kentoc'h ur
 galeour (pl.) ; NOTK.p.384 un higenn war-bouez ur
 pennad chadenn.
chadennad f.-où (1) contenu d'une chaîne ; (2) file, cortège,
 défilé, enchaînement.
chadennadur m.-ioù enchaînement.
chadennañ v. enchaîner.
C. chadenaff, chadennañ (inf.) ; M.2701 tem chadenet
 (pp.)
 RP.p.152 da chadenna o gouzoug hag o daouarn (inf.) ;
 GJ.p.41 me a ya ... da chadeni Lusifer (inf.)- ;
 BD.1546 en ifern me az chadenna (3 fut.)
 PRO.p.135 chadenet evel ur c'hi (pp.)
 (?) chaezon s. (?) décrépitude.
 N.1912 pa ho quiffif aes e chaesson.
chafod m.-où (1) échafaud (construction).
C. chaffault, chaffaut, chauffaut, chaffot.
 NOTK.p.355 ur chafod
 ----- (2) échafaud (pour une exécution).
 FVR.p.336 hor Roue zo kouezhet e benn war ar chafod.

chafodiñ v. échafauder.
 1. chag a. stagnant.
 2. chag m. stagnation.
chagadur m. stagnation.
chagañ v. (1) croupir ; (2) être obstrué.
chagell f.-où mâchoire.
chagellad f.-où gifle, soufflet.
chagellat v. mâcher.
chagellek a. (dent) machelière, molaire.
chagrin m. chagrin, peine.
 IN.p.60 darn all e chagrin ; JV.II,1430 eus ho puhez
 nag ho madoù, n'ho pët chagrin erbet ; MG-p.9
 pasif a ra paot a aferioù hag a chagrin dre benn
 ur gaezh intañvez.
chagrinañ, chagriniñ v. chagriner, affliger, tourmenter.
 RS.p.121 Leonard ... a voe dilivret diouzh ar sorser
 pehini ne baouezze ouzh e chagrina (inf.) ; MG-p.85
 an eil a vabed an den-se a gar un tammig e dad, ha
 fach vehe gantañ hen chagrinein (inf.)
chagrinus a. affligeant.
 IN.p.55 evit plijadurezhoù ken dister ha ken chagrinus.
chagud m. ciguë.
chagus a. qui obstrue, qui fait croupir.
chajou pl. traverse avec laquelle frappe le tisserand.
 EST-p.60 ar gwiader nerzhus, ar e vicher krommet, a sko
 gant ar chajou hag a stard holl an neud.
chak m. dispute.
chakat v. en em chakat (1) se disputer ; (2) s'inquiéter.
chaker a. et m.-ien grognon.
chakod m.-où poche (de vêtement).
chakodad m.-où pochée.
chakoniat v. (1) couper mal, faucher maladroitement.
 ----- (2) mâcher.
chakoniou pl. aspérités (d'une route).
chakous a. grincheux.
 1. chal m. flux (marée).
 2. chal m. (1) inquiétude, souci.
 MGK.p.144 emañ e chal gant poan, nag ivez gant stlabez.
 ----- (2) désir ardent, ardeur.
 3. chal m.-ioù châte.
chalamai m. brouhaha.
chal-amañ excl. à droite (terme de charretier).
chalami s. chalumeau.
 C. chalami.
chalamiañ v. jouer du chalumeau.
 C. chalamiañ (inf.)
chalamier m.-ien joueur de chalumeau.
 C. chalamier.

chalañ v. (s')inquiéter, (se) tourmenter.
 EMG.p.184 dont a ris evelato d'en em jala (inf.) ; BAL.
 p.89 chali enep ar Brovidañs (inf.) ; BAL.p.143
 e-lec'h eta en em jali re, trugarekaomp Doue (inf.)
 SKET.p.105 na vez chalet gant netra (pp.)
chalantiz ; ober chalantiz faire des caresses.
chalbotat v. faire le charroi.
 TORN.GWAL.11 p.74 ... e savis un denn hag en hent da
chalbotat (inf.)
chalboter m.-ien charretier, roullet.
 TORN.GWAL.11 p.71 va labour-me oa charreat prenn ... ha
 trec'h edon da bep chalboter all.
chalboterezh m. métier de charretier, roulage.
 TORN.GWAL.p.78 deomp-ni ... da baeañ ar c'houmanant
 diwar ar chalboterezh.
chal-dichal m. flux et reflux.
chalkennad f.-où grumeau.
chalkiñ v. durcir, se coaguler.
chalm m. (1) charme, délices.
 IN.p.382 ma'z eo ur chalm hag un dudi e glevet o kanañ.
 ----- (2) charme, enchantement, sortilège.
 RS.p.217 he dilivrañ diouzh ... ar chalm eus an erevent.
chalmer m.-ien charmeur.
 IN.p.258 ur vaouez a enor a serro he divskouarn ouzh ar
 vouezh eus ar chalmer pe ar sorser-se.
chalmiñ v. (1) charmer, ravir, plaire.
 TE-p.22 an Ejiptianed, chalmét a vravite Sara, a gomzas
 anezhi da Faraon (pp.)
 VNA-p.170 hor merc'hed yaouank n'o deus ken studi met a
chalmein gant o brageriz (inf.)
 ----- (2) charmer, ensorcèler.
 IN.p.258 ar chalmer pe ar sorser-se pehini a fell dezhañ
 he sorsif hag he chalme gant finesa (inf.) ; MG-
 p.337 tud pere a avcuc ... e ouient chalmein
 akebutoù (inf.)
chaloni m.-ed chanceine.
 C. chaloni ; N.1742 dust mat ouch huy, chaloni (pl.) ;
 N.1751 chaniniet (pl.)
 IN.p.XXVI chaloni ha Penitañsier bras e Leon ; SG.f.42
 an eskob hag e chaliniet (pl.)
 EMG.p.283 unan anezho a zo chaloni e Kemper.
 ENVG.p.108 ar chaloni Aleksandr.
chaloniezh f. canonicat.
chalotez coll.-enn échalotes.
chalpadenn f.-où jappement.
chalpat v. japper.
 BER.p.40 kement kozh ki a zo er vro ... a zeu da
chalpat war ho lerc'h (inf.)

- chalperezh m. jappement.
chalpiz m. charpie.
chalus a. (1) disposé à s'inquiéter; (2) qui désire ardemment
chalvant m.-ed gamin, polisson.
chalvantiñ v. gaminer, polissonner.
chambarlank m. Voir chaparlank.
chambarle m.-où porche.
champalat v. trépigner.
champion m.-ed champion.
 G.ll ma champion en feyz dyff nos ha dez vezo.
chanañ v. rester en panne (en parlant d'une voiture, d'une machine, etc.)
Chandelour m. Chandeleur.
 C. chandelour, chandelor; H.p.26 a nedelec hede an chandelour.
 HB.p.312 adalek Gouel ar Chandelour betek an Azvent; MG-p.339 olev Chandelour.
 BAL.p.205 Gouel ar Chandelour.
chafs f.-où (1) hasard, sort.
 C. chance; B.n.303 chetu ny dre chance auancet; B.n.325 eff he alianoc, a chance prim, a caczat ... da-nn abim; M.2396 pepret an pechedou, drouc faetou dezrou chanc; M.1799 e-n chanc se; Da.XII n.16 ... e-r bet ...; leun eo à bombanç, decevang ha chancou (pl.)
 IN.p.334 neb a fell dezhañ kaout chans vat er briedelez BD.1807 cheñchet eo prest da chans; BD.4245 n'ho pc james chang vat pa vehet dimezet.
 TDE.BF.p.434 pa fell dit mont war-lerc'h da chans, kae EMG.p.87 chanz vat d'ar soudarded; KMM.p.266 evit kaout ar chansou etrus-se, eo ret derc'hel mat d'ho pedennoù (pl.)
 ---- (2) chance, prospérité.
 JV.II,581 me souet deoc'h mil chans ha mil prosperite.
 VNA-p.162 me zezir deoc'h ho-taou kement seurt chanche a fehe bout soñjet.
 ---- (3) bonne fortune, occasion de se marier.
 SA.f.22-b ... ez omp oblijet-bras da reiñ hon asistafs d'hor minorez amañ evit ober he chans; MG-p.365 ur verc'h yaouank o klask he chanche; MG-p.12 ober ur chanche vat.
 VNA-p.174 pa zeühen da benn a ober chanceu mat gante "si je parvenais à leur trouver de bons partis" (pl.)
 ---- (4) (?) tour de sorcellerie.
 N.776 dre spatulamance mil chancou, fallacryez, sorcerezou a gruiñ (pl.)

- chafsañ v. arriver, survenir (par hasard).
 PRO.p.135 abaoe an devezh milliget ma chances d'hor mamm gentañ kaout ur c'hoantadenn avaloù (3 prêt.); PRO.p.144 mar chanc dezhañ dimeziñ (3 prés.)
chafson f.-ioù chanson, chant.
 Da.XI n.1 e-m chancou.
chafsus a. (1) hasardeux.
 M.1304 an Sent ... a douige an Setanç, dre he bezaff chancus; NL.n.453 pechet a vez morchedus voar an conscianc ha chansus.
 SAG.p.130 istim an diabarzh a zo dibaot avat, ha chansuz-bras.
 ---- (2) qui porte chance, qui a de la chance, chanceux.
 M.2279 pez poan dicontanç, goude bombanç chancus.
chafsvader m.-ioù porte-bonheur.
chantele m.-où choeur (d'église).
chantelleamad f.-où chanteau (de pain).
chanter m.-ioù chantier.
chaoch m.-où (1) chaussure; (2) guêtre.
 ---- (A) Ober chaochoù faire l'école buissonnière.
chaodouron m.-où chaudron.
 C. chaodouron.
 PRO.p.146 an hoc'h kozh o kabouilhaf er chaodouren gant e fri.
chaok m.-où bavardage, cancan.
 MBR.p.236 ma ve gwelet pe glevet, e ve chaoc diwar hor penn; EMG.p.103 klevet a-walc'h a rae trouz ar fuzuilhoù ha chaok ar soudarded; EMG.p.124 antronoz vintin ... oa chaok ha glabous dre vourk Plougernev; EMG.p.249 lez da jack.
chaokat v. (1) mâcher.
 SG.f.59 o chacat gant va dent (inf.)
 MGK.p.9 chaokat kaol pe banez evel ur penn-chatal (inf.); PRO.p.212 chaked e vo patatez (pp.)
 NOTK.p.309 ar re baouraf ... a chaocke, diouzh skouer al loened-chatal, gwrizioù ha delioù glas (3 imparf.)
 ---- (2) bavarder.
 MGK.p.22 ar big ... o ragachat ...; ne baoueze ket da chaogat (inf.)
 ---- (3) parler mal, mal articuler.
 MGK.p.91 chaokat fall a rae galleg ha brezhoneg (inf.)
chaoker m.-ien (1) celui qui mâche; (2) grand mangeur;
 (3) cancanier; (4) rabâcheur.
chaoser m. ou f.-ioù chaussée, digue, barrage.
 C. chaucer; Nom.p.239 chausser; Nom.p.243 chausserou (pl.)
 RP.p.256 ... ma en em opoz evel ur chausser kreñv ouzh ar mor bras.

- GBI.II p.232 chausal ar stank.
 AGAN.p.19 hag eñ ha mont ... dre hanter dinaou ar
chaoser ; ENVB.GWAL.p.32 war ar chaoser-mein ... a
 gloz al lenn-borzh.
chaoseriañ v. munir d'une chaussée, d'une digue, d'un
 barrage, endiguer.
chaoson m.-ioù,-où chaousson.
chaotrañ v. monter (en parlant des légumes).
chaotret a. (visage) bourgeonné.
chaou a. douxereux, patelin.
chaous m.-où sauce, liquide.
 BD.7521 henezh ... a denno eus hor c'horf lies chaous
 da evañ, d'an Antikrist milliget ar banmac'h
 diwezhañ.
chap m.-où chape (de prêtre).
 EMG.p.22 c'hwec'h pe eizh a wiskas dilhadoù oferennañ
 ar veleien hag o japou (pl.)
chapalan m.-ed chapelain.
 C. chapalen ; B.n.151 quae presant, chapelan antier,
 gant heman.
 RS.p.255 ar chapalan-mañ ; IN.p.465 e Chapalen.
chapalaniezh f. chapellenie.
chaparlank m.-ed chambellan.
 C. chambarlanc, chaparlanc.
chapel m. ou f.-ioù,-où (1) chapelle.
 C. chapel, chapell ; B.n.812 me ray un chapel ; N.1228
 visitaf ... an chapelou (pl.)
 RS.p.XXVI chapel ar rozera ; RS.p.XXVII chapelou (pl.)
 EMG.p.85 ur chapel savet gant hon tud kozh ; EMG.p.8
 ar chapelou (pl.) ; FVR.p.359 dirak chapell sant
 Herve ; BSA.p.304 ar japel gaer ; IVL.p.IX er
chapelou-se (pl.)
 ----- (2) chappelle ardente.
chapeled m.-où (1) chapelet.
 N.1269 me a groaz ... ma oregon, ma chapelet a coudet
 don ; D.p.69 chapeledou (pl.)
 HB.p.435 ur Rozera pe dri Chapelet ; HB.p.437 ar
Chapeledou (pl.) ; BD.1484 me va d'an daoulin da
 lavaret ... va chapelet ; BD.1376 an ermit paour,
 daoust ... d'e chapeledo (pl.) ; MG-p.69 me am
 eus ... lavaret lies va Chapelet.
 EMG.p.94 ho chapeled en ho torn ; BAL.p.217 ar bobl a
 douche chapeledou outi (pl.) ; LLB-174 lod ar
chapeleteu, lod ar o bizied a lavar o fedennoù
 (pl.)
 ----- (2) couronne.
 J.p.180-b un chapelet ... a rof dit en signifiance ez
 out souveren.

- chapeledad m.-où contenu d'un chapelet, file, kyrielle.
 BLEN.p.24 ur chapeledad neizhiou mindrailherzed.
chapeled-an-naer m. douce-amère.
chapeled-ar-varm-gozh m. avoine à chapelet.
chapeledif v. dire le chapelet.
chapeledou pl. avoine à chapelet.
charadenn f.-où charade.
charigell a. chancelant.
charigellañ v. chanceler.
chariod m.-où char.
 M.52 peder rot ... endan é chariot.
 TE-p.76 ar mor ne lonkas met chariodeu (pl.)
charke m.-où cercueil
charlezenn f.-ed catin, femme de mauvaise vie.
charnell m.-où charnier, saloir.
 C. charnel.
charogn s. charogne.
 M.317 charoign e-n bet nen-d-eux ... a ve quen yffamus.
charoñs m. jarosse, gesse.
 C. charrouce ha becc, tout ung ; C. charronce.
charoñsiñ v. grincer (des dents).
charouer m.-ioù,-où charrier (pièce de toile).
charrater m.-ien charretier.
 1. charre m.-où charroi.
 KLBD.p.26 an hentoù foeltret pe gwallgaset dalc'hmat
 gant ar charreou (pl.)
 ----- (A) kerzhout war charre marcher les pieds en dehors.
 2. charre m.-où manche de faux.
charread m.-où charroi.
charreadeg f.-où convoi, charroi (convoi militaire).
charreadegañ v. convoier (des munitions, etc.)
charreadenn f.-où charroi.
charreat v. charrier, faire le charroi.
 C. charreat (inf.) ; Pm.n.255 mar charre oar e quys
 (?) "s'il recule".
 BD.834 me ne badhen ket bepred da chareat (inf.)
 EST-p.26 bout a zo meiterion hag a laosk ... a-yoc'hou
 en o fark ... e-lec'h o charréat o edoù endrammet
 (inf.) ; BZB.p.53 nav mab ... aet d'an douar en ur
 c'harrad, hag o mamm baour ouzh o charrat (inf.)
 KLBD.p.49 arabat eo charre ar foenn a-raok ma'z eo tre
 sec'h a-walc'h (inf.) ; TORN.GWAL.11 p.71 va
 labour-me oa charreat prenn (inf.)
charre-broc'hika m. charivari au dernier cultivateur à
 finir son battage.
charreer m.-ien charroyeur.
charreerezh m. charroi.

charretour m.-ien charretier.

C. charetter, charratter, charreter, charater.
TKAL.p.12 ur charretour a oa o vont d'ar marc'had gant ur c'harrad pesked.

charterezh m. embarras, grimaces, cérémonies.
chartiñ v. (1) croupir ; (2) lambiner, trainasser ; (3) languir

chartouz m.-ed chartreux.

RS.p.290 Yann Lansperge Chartrous ; RS.p.290 ur priol a gouent ar Chartrouset (pl.) ; IN.p.11 chom er solitud evel ar Chartouset (pl.)

chartouzem f. chartreuse (liqueur).

chartouzi m.-où chartreuse (monastère).

chartouziad m. chartouzi chartreux.

chas pl. chiens.

N.290 an chacc ; Ca.n.29 o corphou taulet da-n chacc.
RP.p.90 ur vandenn chac du ; RP.p.177 chass ; JV.II,1044 me a ziframmo anezhe hag o zaolo d'ar chas ;
MG-p.329 an dud-se a gêr hor sell just evel chass ;
VNA-p.168 bugale ... feneanted evel châss ; CMK.p.84 ar chas o krignat eskern ; PRO.p.173 gant ar chass eo diframmet.

chase m. (1) chasse (sport).

GJ.p.36 e-barzh em chasse me am eus lazhet div glujar hag ur c'hefeleg.

EMG.p.177 n'eo ket da siliaoua eo ez an ; d'ar chase, avat, ne lavaran ket ; EMG.p.14 evel chas chase o vont dre un ode.

----- (2) poursuite.

RS.p.38 ar chasse hag an ekstirpasion eus an ereziou.

----- (3) meute.

RP.p.23' ar c'harv, pa vez poursuet gant ar chasse.

chaseadenn f.-où partie de chasse.

chaseal v. (1) chasser (le gibier, etc.)

Nom.p.30 chasseal (inf.)

IN.p.117 o vont da chasseal (inf.) ; BD.1842 da chas, da levriñ, pan aes da chasseal (inf.)

EMG.p.177 da chaseal tud, enebourien ar republik (inf.)

----- (2) chasser, expulser.

Nl.n.81 d-on chasseal a sal an Impalaerz (inf.) ; Nl.n.458 ves an plac dygrac viont cacet, pell cre chaceet (pp.) ; Nl.n.479 pell cre en hoz chaceat (pass.prét.)

chaseer, chaseur m.-ien chasseur.

IN.p.315 ur chasseur ; IN.p.115 ar chasseurien (pl.) ; HB.p.337 evel ma'c'h achap ul labous a-zilerc'h ar chasseryen (pl.)

EMG.p.227 ar chaseer ; KMM.p.9 ar chasseurien (pl.) ; PRO.p.174 klev, chaseer, ar c'horn sklintin ;

PRO.p.187 chasseryen (pl.)

chasev m.-ed suisse (d'église).

chaspouz coll.-enn chenilles.

chast a. chaste.

N.1240 chomp ... chast hac ardant e carantez.

JV.189 Jozef chast a Ejipt.

chasted f. chasteté.

C. chastded.

chastete f. chasteté.

N.623 bepret conduit chastete.

IN.p.352 he chastete ; JV.205 e chasteté.

chastre m.-où (1) soin ; (2) embarras, encombrement ;

(3) ennui, inconfort, désagrément.

chastreañ v. embarrasser, encombrer.

chastreüs a. (1) encombrant ; (2) qui cause des ennuis, des

inconforts, des désagréments.

chat exclam. cri pour chasser le chat.

chatal m.-où bétail.

M.1004 chatal é amesec ... ; ho lacquat a-ray ... da labourat ; N.1167 maru ... eo ma chatal ; G.183 n-on n-eus ... douar na chatal nac aly ; B.n.713 ha-nn chatal ha-nn aneualet ; G.645 chatal mut a yunas.

NG-165 ar chetal mut ; RS.p.297 ur verc'h ... hag a

veve peurvuiañ o viret chataligou he zad (dim.pl.) ;

MG-p.55 va chetal.

EMG.p.97 da dud hag a gemer Breizhiz evel chatal mut ;

MGK.p.9 ur penn-chatal ; MGK.p.88 pennoù chatal ;

KLV.p.12 maga hor chatalou (pl.)

chatalerezh f. bestialité.

chatalek a. brutal, bestial.

NOTK.p.319 neuziet-garv eo ar penn anezho, alies zoken

chatalek.

chatalerezh m. bétail (d'une ferme).

chatal-korn m. bêtes à cornes.

chavart a. (cheval) qui a les boulets crevassés.

1. che interj. fi.

2. che adv. voici, voilà (en tutoyant) ; cf. sed.

MG-p.330 chai al lec'h e pehini e tlehes bout.

ched m.-où (1) gîte ; (2) petite loge (de charbonnier), hutte.

chafadenn f.-où cafetière.

chegat exclam. cri pour chasser le chat.

cheik m.-ed cheik.

cheinus a. gênant.

OZB.p.50 ar gazul, ur gwiskamant cheinus-meurbet.

chek ; leun-chek tout à fait plein ; cf. leun-chouk.

HTC.p.171 an ti o vazañ leun-chek, ne c'hellent ket

mont e-barzh dre an nor.

chekenn f.-où chèque.

chekon exclam. exclamation marquant la surprise, la désapprobation.

chem m. savoir-faire, expérience, talent.

chemel v. chomet Voir chom.

chemet m. savoir-faire, expérience, talent.

MGK.p.80 daoust ha perak an tieg n'en defe ket chemed, skiant ha furnezh ... ?

chemizetenn f.-où (1) chemisette.

----- (2) devant de chemise.

PRO.p.194 ur chemizeten zo gantañ war e roched e pilhoù.

1. cheñch m. (1) changement.

KMM.p.166 pebezh sench :

----- (2) change (d'argent).

C. chang.

2. cheñch v.-et (1) changer.

C. chanchaff, chenchaff (inf.) ; N.1439 hep chenchaff guer (inf.) ; N.601 ma-z vez chenchet an penet (pp.) ; M.2302 da vn stat ne padont, quent ez changont (6 prés.) ; M.3124 an re ... á menno ... chanchaff bro (inf.) ; Pm.n.58 ma-z finueziff, ma chanziff bro (1 fut.) ; Pm.n.279 ne cheincho stat (3 fut.) ; Pm.n.258 chevng glan manyer (2 impér.) ; Pm.n.241 pan chenchy rcout (2 fut.) ; J.p.66-b hep chenchaff (inf.) ; G.73 ma Itron, me n-o chanchy (1 fut.) ; G.804 chanchet eou quys da Ys. (pp.) ; Da.VIII n.9 ma na deñenn ... da seinch eux á buhez (inf.) ; Da.VIII n.7 ma senchen (1 cond.I).

NG-488 ma na changés buhez (2 prés.) ; RS.p.20 ... gant ul luc'hed ken terruyl ma teuas an holl da gench liv (inf.) ; BD.1408 me eo ar Marv ... a ra d'an den chang a vuhez (inf.) ; BD.1807 chanchet eo prest da chañs (pp.) ; BD.4205 ur plac'h yaouank dimezet, me laka, a sancho (3 fut.) ; BD.4207 ar merc'hed, a chang tout peurvuiañ pa vezont dimezet (3 prés.) ; IN.p.XXI cheinch (inf.) ; RS.p.20 evit ... chench ar bed (inf.) ; IN.p.158 o vezañ chenchet evel un all en e rez (pp.) ; SG.f.78 gant ober pinijenn ha chanch dimeus a vuhez (inf.) ; GJ.p.50 chanset a hent (5 impér.) ; MG-p.30 me wel e fell deoc'h changein (inf.)

LLB-84-85 sellit mat kent chanjein ho kirri, kent chani hoc'h ararioù (inf.) ; KSV.p.13 aon a dle da gaout o chench plas d'e dreid (inf.) ; KMM.p.128 penaos soñjal bezañ bugel da Vari, nemet sench a rafen (inf.) ; BSA.p.171 kavout a reot ho pried chenchet evel un all en e blas (pp.) ; PRO.p.143 c'hwi zo chanchet (pp.)

AADM.p.17 netra ne chance (3 imparf.) ; SFKH-p.13 bremañ emañ chanjet an traoù (pp.) ; KLBD.p.61 doare an amzer a c'hell chench kalz ar mare da droc'hañ an ed (inf.)

----- (2) déloger.

B.n.103 ret ez chenchet, ma-z vihet dibreder, present gant y e-m ty (5 fut.)

cheñchamant m.-où changement.

D.p.49 sengeamant.

IN.p.XIII ... ez eus deuet chenchamant e buhez meur a hini ; IN.p.366 ar genchamant a vuhez ; IN.p.114 chenchamanchou ar bed-mañ (pl.) ; BD.1340 chenchamant en astroù ; MG-p.48 ar changemand a vuhez.

VNA-p.10 changemanteu (pl.) ; SBI.II p.180 me a wel kalz a verc'hed koant hag a deu enne chanchamant.

AADM.p.18 Gouel-Mikael hag an Ankou a ra kalz a chanchamancho (pl.)

cheñch-dicheñch a qui change constamment.

IN.p.405 pegement bennak ma ve tro-dizro ha cheing-digeing an traoù all holl en-dro deomp.

cheñcher m.-ien changeur.

IN.p.265 bezit chencherien ha moneizerien vat (pl.)

cheñchidigezh f. changement.

C. chenchidiguez, chengidiguez.

cheñchus a. changeant, varié.

M.2690 an poanioù ho bezaff ... dihaual, chaining ; M.2301 ... ez ynd-i varius, changus.

chenjenn f.-où chaîne.

chenjenniñ v. enchaîner.

cher m. ou f.-ioù (1) chère.

B.n.42 demp ... da ober cher mat.

NG-11 goude o cher, i a yuno ; BD.5289 ne soñjomp ket er varn ... a zo prepalet dimp evit hon holl cherio (pl.) ; JV.II,606 bemdez er cheriou mat, en dañs rejouiset (pl.)

----- (2) joie.

G.149 groet cher ; J.p.54 asezet ... eguyt actif ma-z achifher an coan man antier a cher net ; J.p.83 goude e-z renat ... da Pylat, gant cher.

RS.p.238 hag e komañsas al leon da ober cher ha fest outañ ; MG-p.68 ret eo ... ober cher dezhañ.

----- (3) visage.

C. cher ; J.p.76-b chetu duet ... m-autrou Annas, dira hoz cher en trompler bras ; B.n.417 donet so ret ... da guelet cher an barner.

----- (4) mine, aspect du visage.

J.p.69-b deomp ... d-on em offrañ, a guelhaff cher, d-on adverser ; J.p.71-b cher e facc ; J.p.82-b

ma maestr deboner, a cher mat ; B.n.525 eguit martir ... na flaich da cher ; N.1484 hep chenchaf cher.

----- (5) mine, aspect.
LLB-1132 annoarezi hag en deus ur fall sell, ur fall cher.

----- (6) (?) goût.
STM.p.186 ar vanite he deus resevet ur cheric vihan hag a gemer goud aezetamant (dim.)

----- (7) traitement.
B.n.784 gant crueldet a drouc setancc ha drouc cher ;
B.n.455 ret eu gouzaff an gozhaff cher ; B.n.719
chede an cher a ra her dit.

cherapl a. caressant.

cherisañ v. chérir, caresser, choyer.

IN.p.315 o tougen ur glujar war e zorn, hag ouzh he cherissa (inf.) ; IN.p.24 ar vacuez-se pehini ... en em blij ... o vezañ gwelet ha cherisset gant he mignoned (pp.) ; MG-p.38 pa rahen vad d'ur c'hi ... eñ am cherissehai (3 cond.I).

PRO.p.136 cheriscan ar vugale (inf.)

cherisus a. caressant.

cherjal v. se plaindre, crier.

cherpilh m. charpie.

cherubin m.-ed chérubin.

HB.p.306 pep Cherubin ha Serafin ; IN.p.54 Cherubinet (pl.)

cherus a. caressant.

chervad f.-où festin, bombance ; Voir aussi cher.

IN.p.363 un den, pehini a gar ar gwin hag ar cher-vad ;
NG-781 en davarn o ober chervat ; BD.1711 hor
bombañsoù, chervat ha mil pec'hed ; MG-p.53 ur
fest, e pehini e oa chervad d'ober.

VNA-p.181 greomp chervad ; EMG.p.94 ur fest ha ne vanko
ennañ na cher-vad leizh-koñ, na gwin kozh da evañ
gant ar skudell.

chervadenn f.-où festin.

chervadiñ v. festoyer.

IS-p.93 ne rit un droug o refus an aluzon d'ar re a
implij ar pezh a serront o chervadein (inf.)

cheuc'h a. chic, distingué.

cheulk m. animal (terme d'injure).

chevañs f.-où richesse.

C. cheuance, chevance ; G.434 pe-tal da-n cref cheuance,
alyance, bombanscou ? ; B.n.42 a-m cheuance en
nos (var. hoz) avanciff ; M.1670 caus paour ne-d-ay
a-dreff, euyt na queff cheuanc ; N1.n.10 an try
roue Orient a deuz da proff offrance, chevance a
advanccent ; N1.n.103 cheuance hac offrancaou ... a

dougas ... try roue ; N1.n.251 da proff offrance
ha cheuance (pl.)

BD.1431 gant ho cheuans ... hag ho holl dignite ; BD.
284 nombr bras a cheuans ; SG.f.9-b va holl flija
urezh ... eo kavet afer ouzh tud o deus kalz a
chevans.

chevech f. fresaie, affraie (oiseau).

MG-p.344 a pa glever ar chevéche o krial.

chevr coll.-enn crevettes.

chevrenn f.-ed belle fille, jolie fille.

chevreta v.-et pêcher la crevette.

1.chiboud m. piquette de cidre.

2.chiboud ; ober chiboud se tenir sur les pattes de derrière

(en parlant d'un chien).

chiboudenn f. piquette de cidre.

chiboudoù pl. minauderies.

chidhouarn m.-ioù chaudron.

chif m. (1) chagrin, affliction.

----- (2) colère, dépit.

HS-p.171 komzouñ Akior hen lakaas en ur chiff bras.

chifañ v. (1) (se) chagriner, (s')affliger.

----- (2) (se) vexer, (se) fâcher, (se) dépiter.

VNA-p.207 mar mankit, me vo chiffet-bras ouzhoc'h (pp.)

SFKH-p.12 ar vatezh a c'hoarzhe ouzh hen gwelet ken

chifet (pp.)

chifokiñ v. suffoquer.

BD.360 is gant ar c'h-lasker-mañ, zo ouzh va chiffocqui

(inf.)

chifoni f.-où fâcherie.

chifrodenn f.-où chiquenaude.

chifrodennañ v. donner une chiquenaude (à).

chifus a. chagrinant, fâcheux, affligeant.

MG-p.344 un aksidant bennak chiffus.

LLB-597 emberr, tra chifus, e pep lec'h e weler an tad

enep d'ar breur.

chigodenn f. eau-de-vie.

1.chik f.-où menton.

2.chik exclam. chut.

chikadur m.-ioù crépissage.

chikañ v. (1) crépir, rejointoyer.

CBF.p.110 lavaret ho poa din ... ho pije chiket an

ti-anez (pp.)

----- (2) écraser en broyant.

----- (3) meurtrir.

----- (4) farder (le visage) (terme familial).

chikanal, chikanañ v. (1) (se) chicaner, ergoter.

HS-p.127 goude en devout int selaouet da em chicanal

un herrad (inf.)

- VNA-p.197 gwelet an dud oc'h em chicanna (inf.)
 ATST.p.87 emac'h adarre o klask chikanañ (inf.)
 ----- (2) gronder, réprimander.
chikaner, chikanour m.-ien chicaneur, ergoteur.
 VNA-p.128 rak ma oar e oc'h ur chicanour.
chikek a. qui a un grand menton.
chikenn f.-où chique (de tabac).
 SVE.RC.2 p.80 soubenn ar c'hig hag irvinenn a ra d'ar
 vatezh teir chiken.
chikerell f.-où assommoir, sorte de piège.
chikerezh m. meurtrissure.
 1.chikiñ v. meurtrir, écraser, assommer.
 2.chikiñ v. se taire.
chikola m. chocolat.
chikolodenn f. (1) -où coiffe de Saint-Pol-de-Léon.
 ----- (2) -ed femme portant cette coiffe.
chilpadenn f.-où jappement.
 EMG.p.170 chilpadenn skiltrus al louarn ; PRO.p.153 va
 c'hi ... ; ne glevin mui er menez da chilpadenn
 skiltrus.
chilpat v. (1) japper.
 C. chilpat (inf.)
 IN.p.115 ar chas ne raent nemet harzhal ha chilpat outi
 (inf.)
 ----- (2) taquiner.
chilper m.-ien taquin.
chilperez m. jappement.
chilpeta v.-et (1) japper ; (2) gueuser, vagabonder.
chilpetaer m.-ien gueux, vagabond.
chilpion m.-ed petit chevalier (oiseau).
chilpus a. impatient.
chimi m. engrais chimiques.
chimiañ v. employer des engrais chimiques, fertiliser à
 l'aide d'engrais chimiques.
chimikez coll.-enn allumettes chimiques.
chiminaou m.-ed chemineau.
 PRO.p.214 mevel, matezh, va gwreg Janed, skubet gant ar
Chiminoed (pl.)
chin a. grotesque, burlesque, curieux à voir.
chinkadenn f.-où jappement.
chinkat v. japper.
chinkerezh m. jappement.
chintal v. piailler.
chip a. paillard.
chipot m.-où boîte à sel.
 AADM.p.4 lakaet Pipi war ar chipot, er c'horn uhelañ
 eus an oaled.

